

M1712 Rovnoběžná promítání

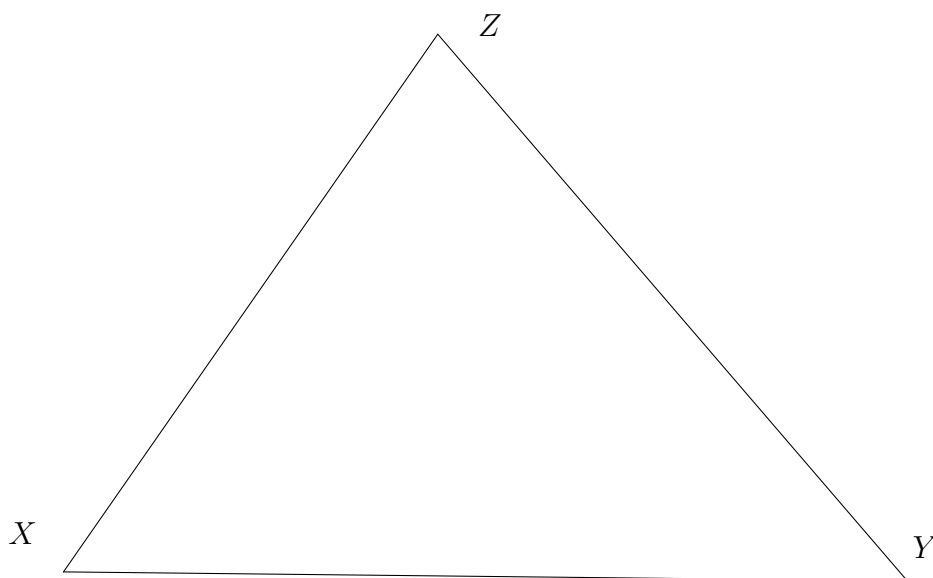
Pracovní listy

Axonometrie – základní úlohy

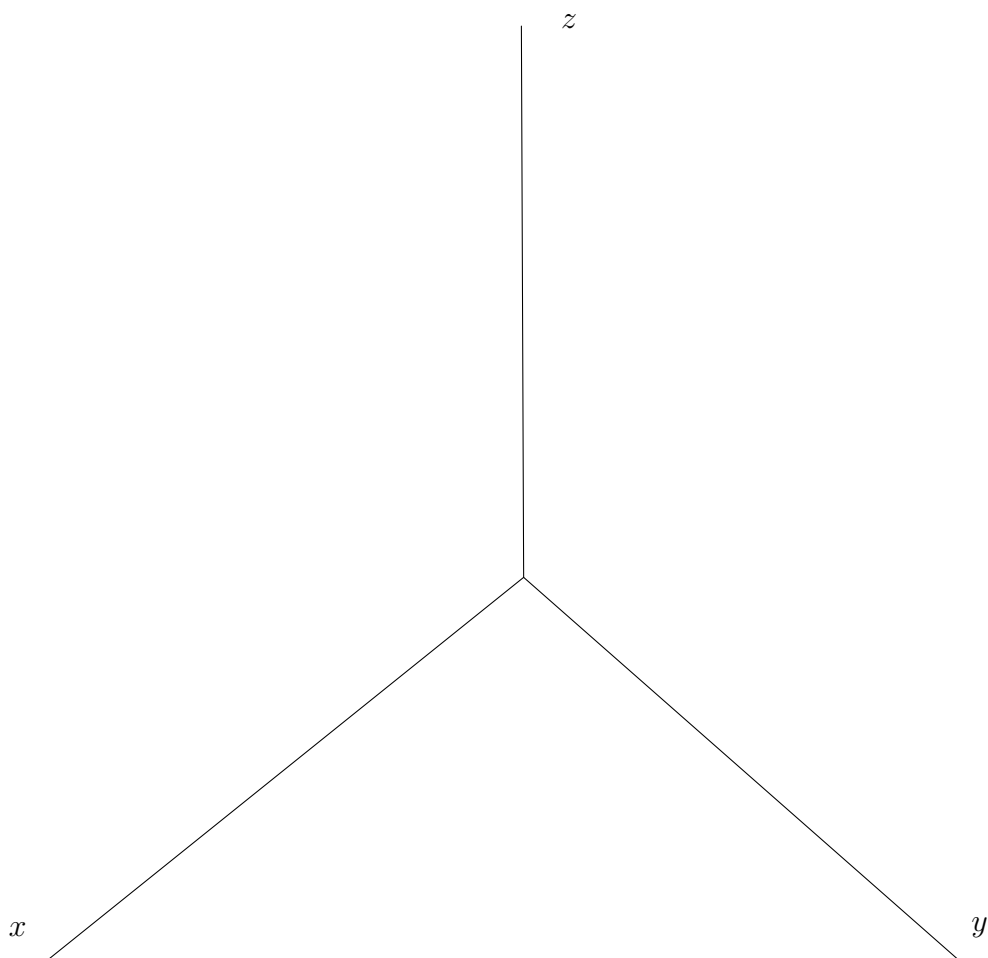

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

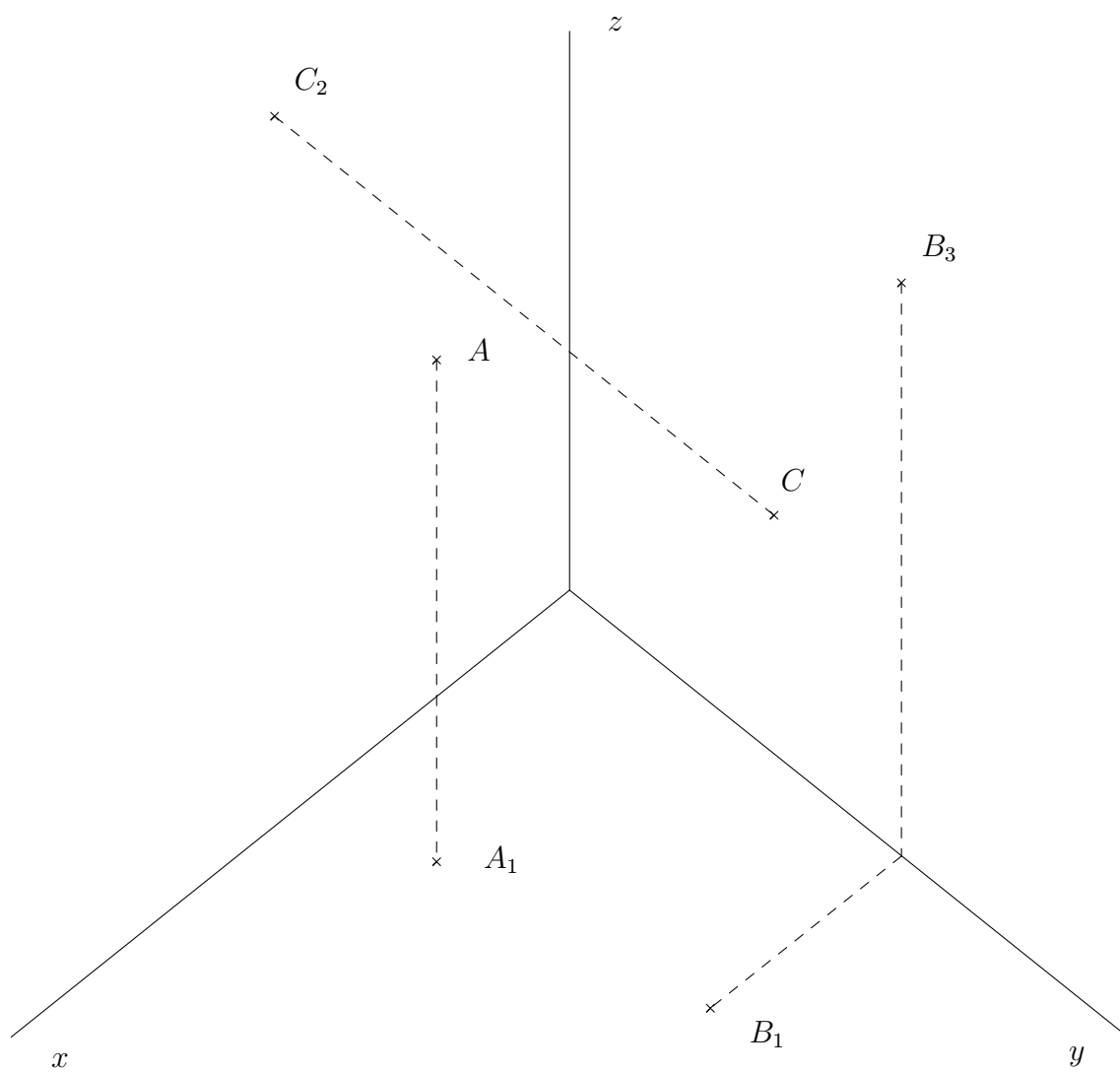
Příklad 1. V kolmé axonometrii zadané axonometrickým trojúhelníkem zobrazte body $A=[2;3;3]$, $B=[-1;2;4]$, $C=[3;-2;4]$ a $D=[2;5;-1]$.

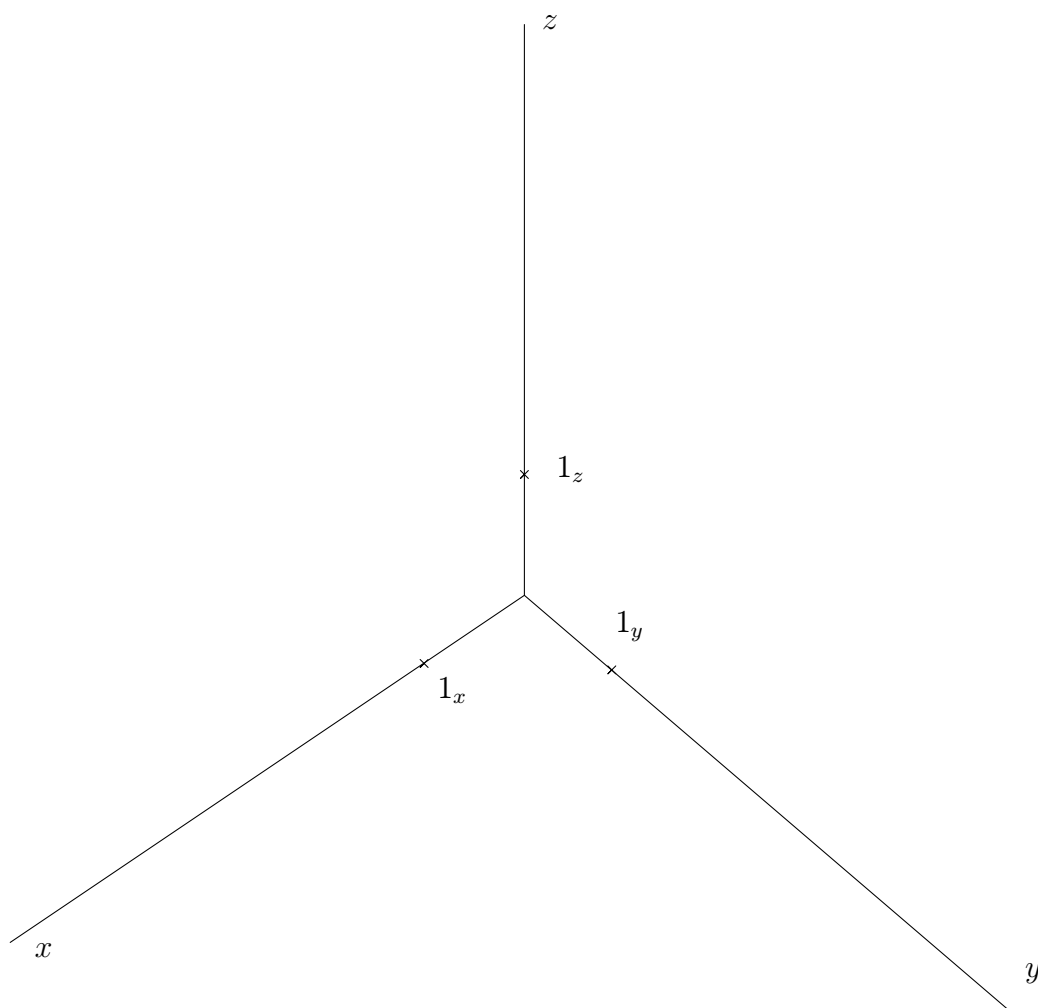
Příklad 2. Zobrazte body $A=[1;3;4]$, $B=[-1;-2;4]$, $C=[-3;-2;4]$ a $D=[2;5;-1]$ v kolmé axonometrii dané osovým křížem.

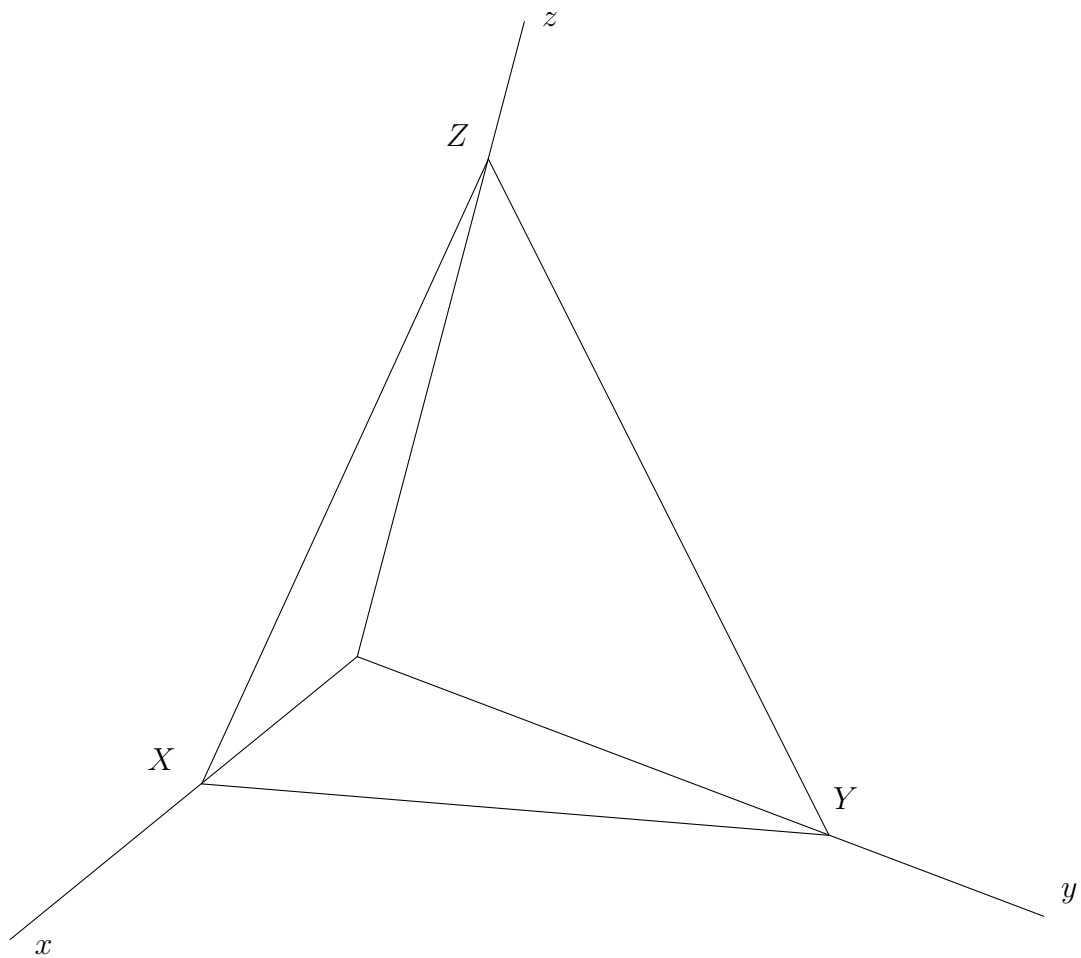
Příklad 3. Určete $A_2, A_3, B, B_2, C_1, C_3$, znáte-li A, A_1, B_1, B_3, C, C_2 .

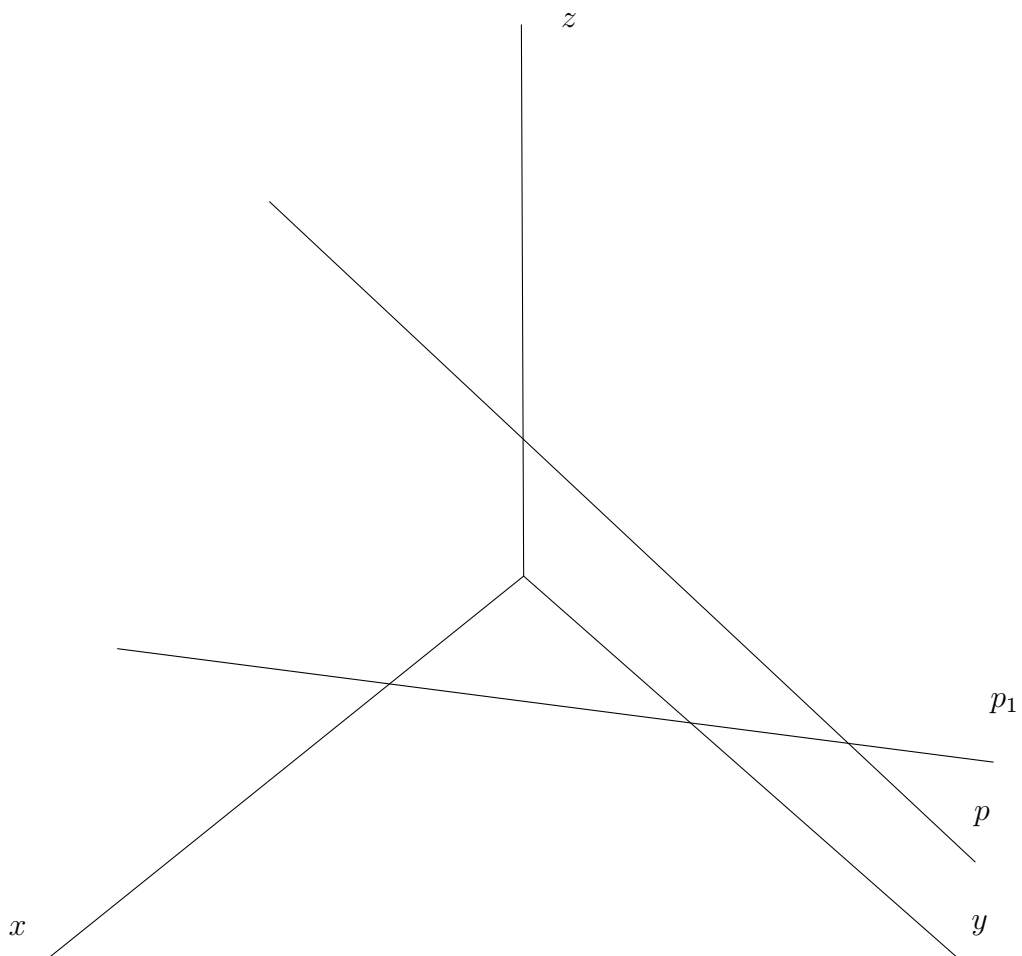
Příklad 4. Zobrazte body $A=[1;2;4]$, $B=[-1;-2;4]$, $C=[3;-2;4]$ a $D=[2;5;-1]$ v šikmé axonometrii dané jednotkovými body.

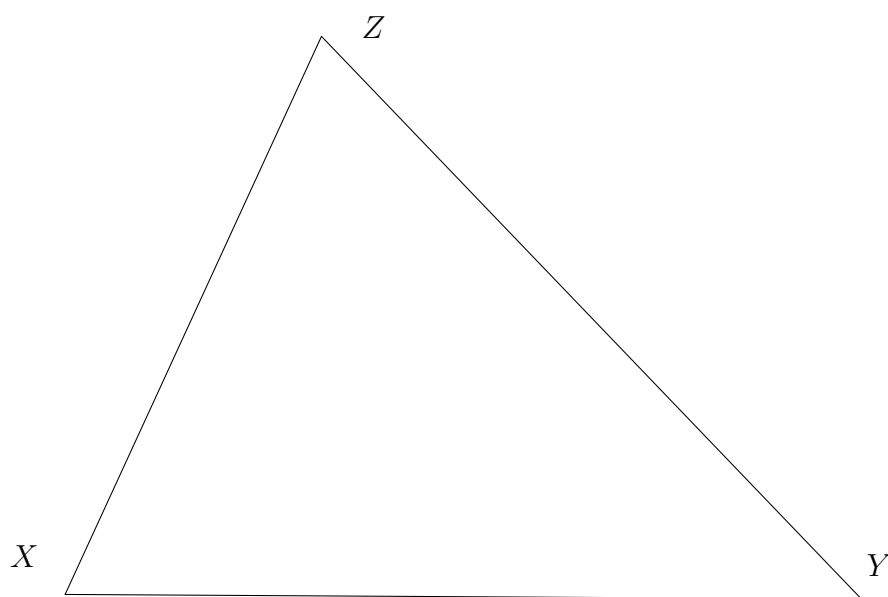
Příklad 5. Zobrazte body $A=[2;6;1]$, $B=[1;-2;-4]$, $C=[-1;2;-4]$ a $D=[3;5;-1]$ v šikmé axonometrii dané axonometrickým trojúhelníkem.

Příklad 6. Určete stopníky přímky p , znáte-li obrazy p a p_1 a určete obrazy p_2 a p_3 .

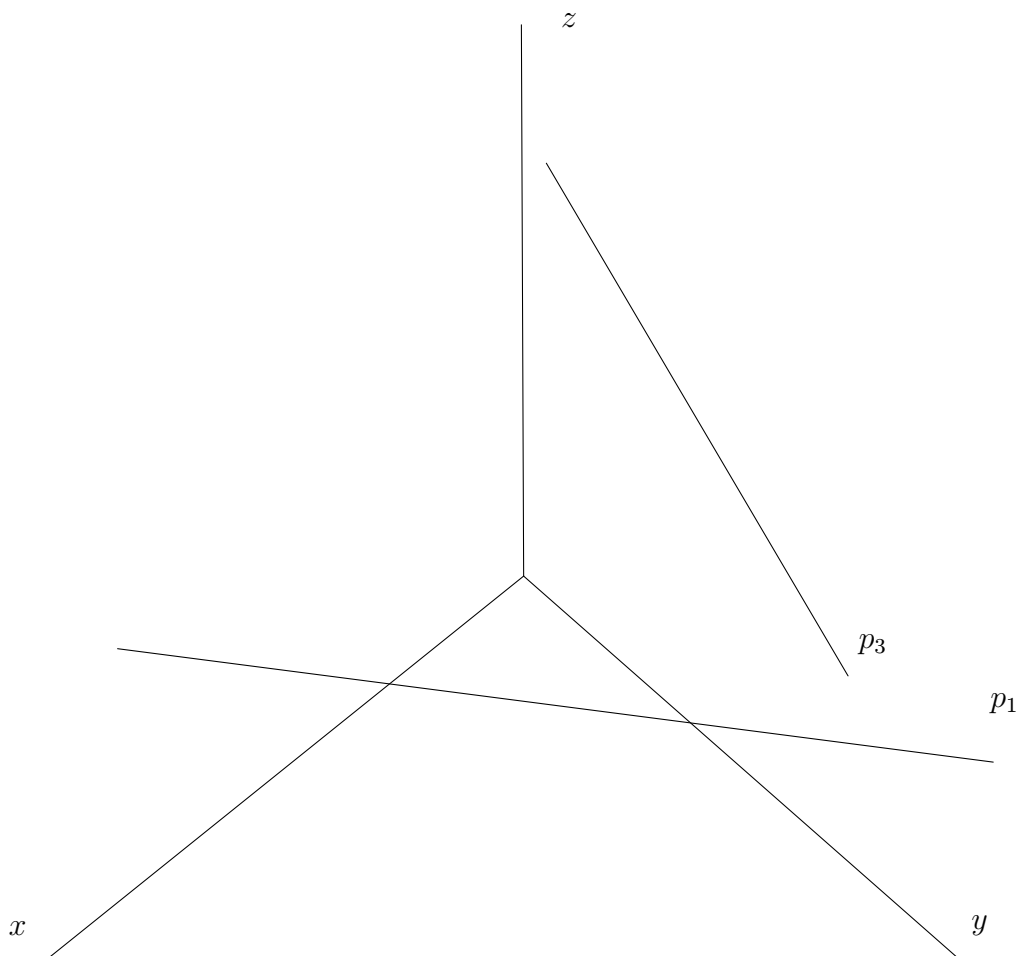

Příklad 7. Sestrojte axonometrický průmět a půdorys libovolné přímky d , která je rovnoběžná s nárysnou ν , určete její stopníky.

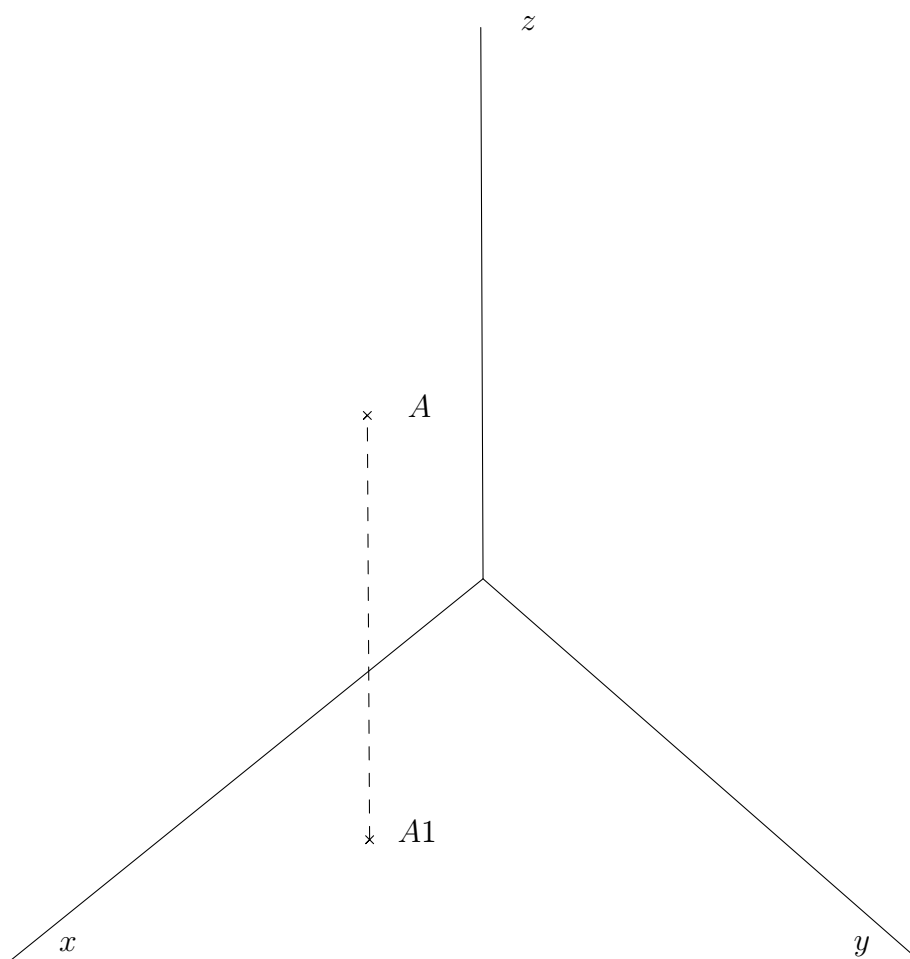

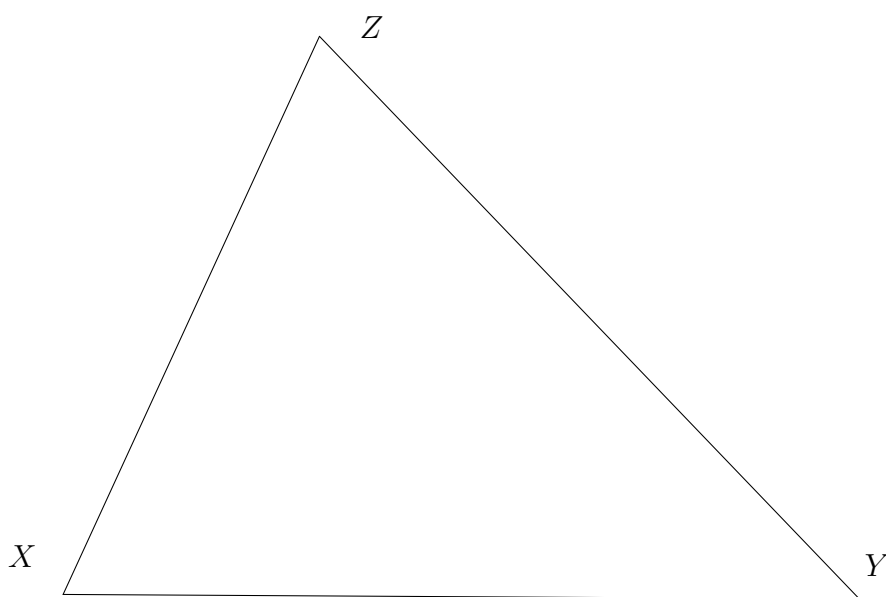
Příklad 8. Určete obraz přímky p , znáte-li obrazy p_1 a p_3 .

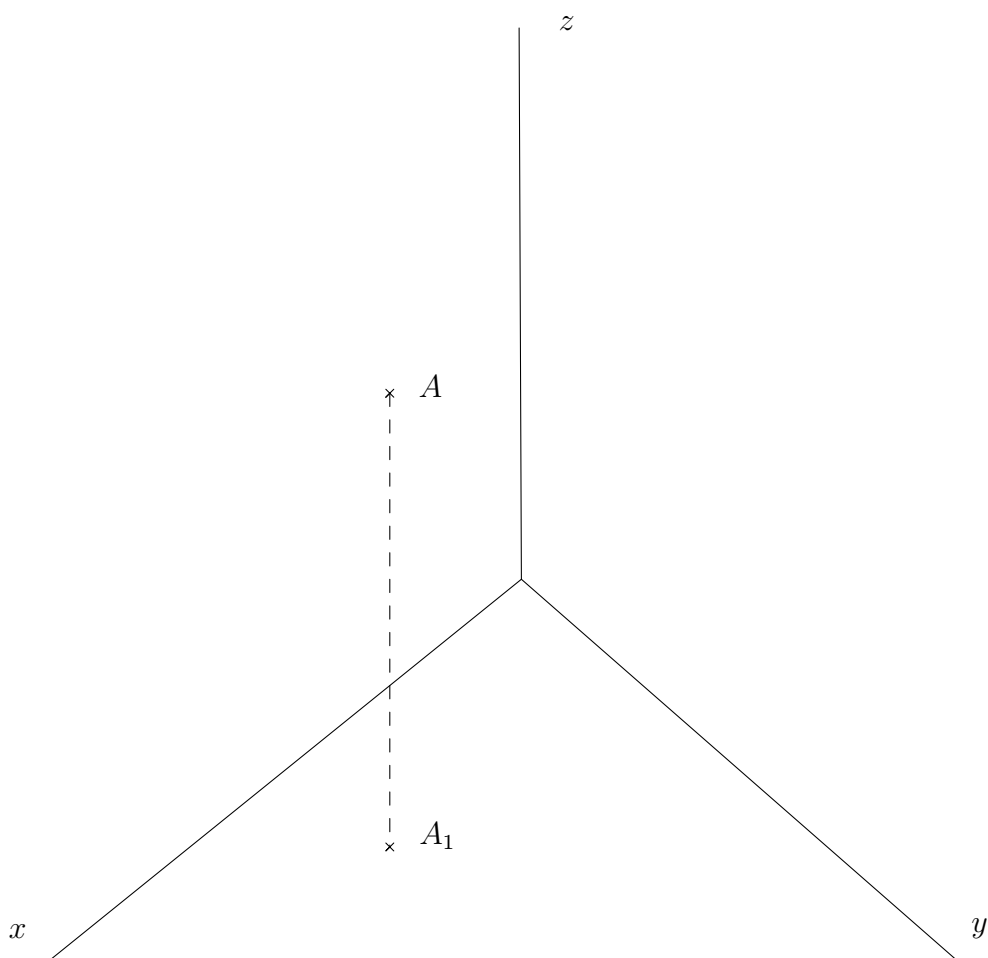
Příklad 9. Sestrojte axonometrický průmět a půdorys přímky a , která prochází bodem A a je kolmá k bokorysně μ , určete její stopníky.

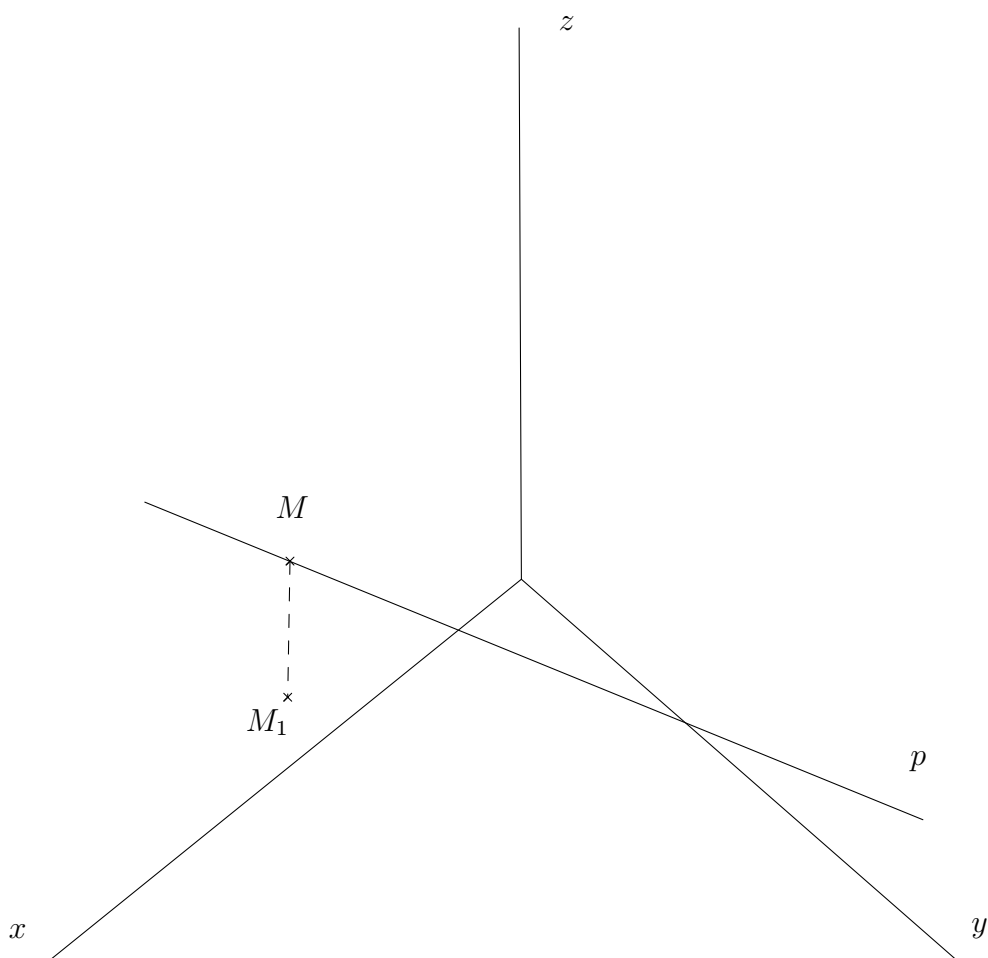
Příklad 10. Sestrojte axonometrický průmět, půdorys, nárys i bokorys libovolné přímky m , která je kolmá k axonometrické průmětně.

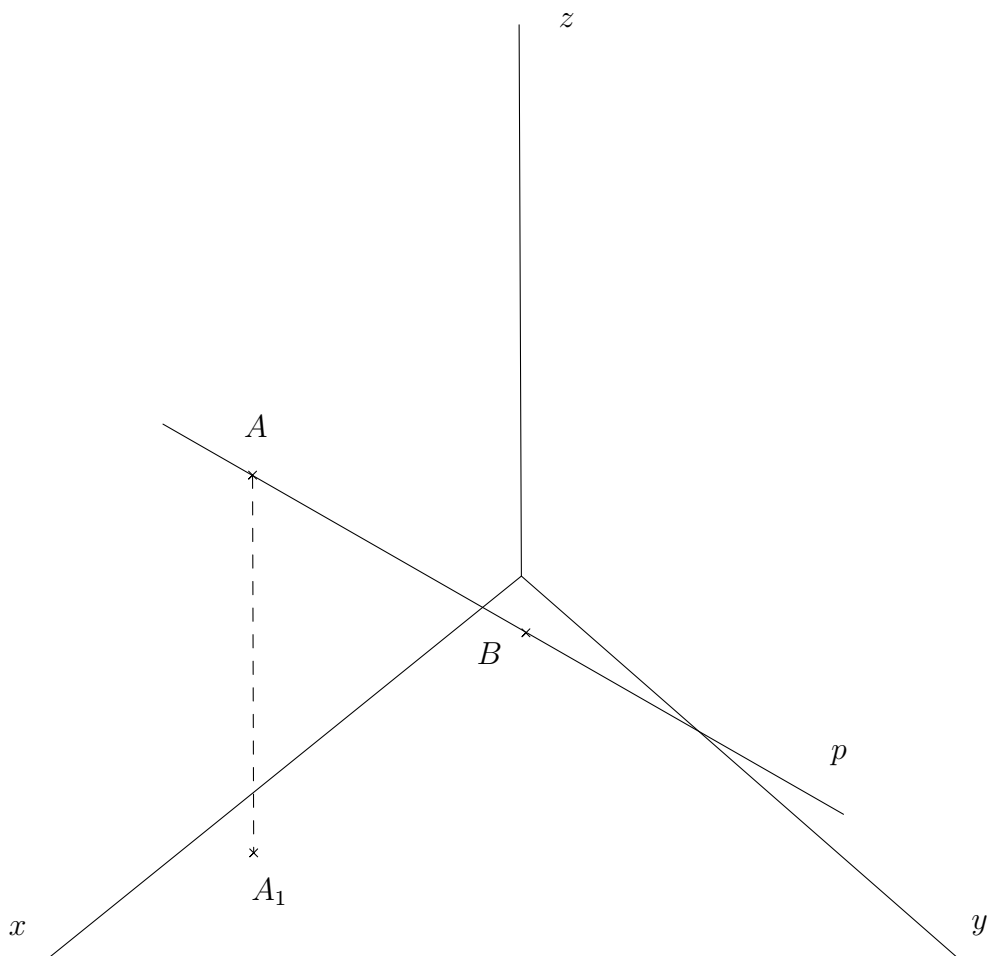
Příklad 11. Určete obrazy p_1 , p_2 a p_3 přímky p , víte-li že přímka p je kolmá na rovinu π a prochází bodem A .

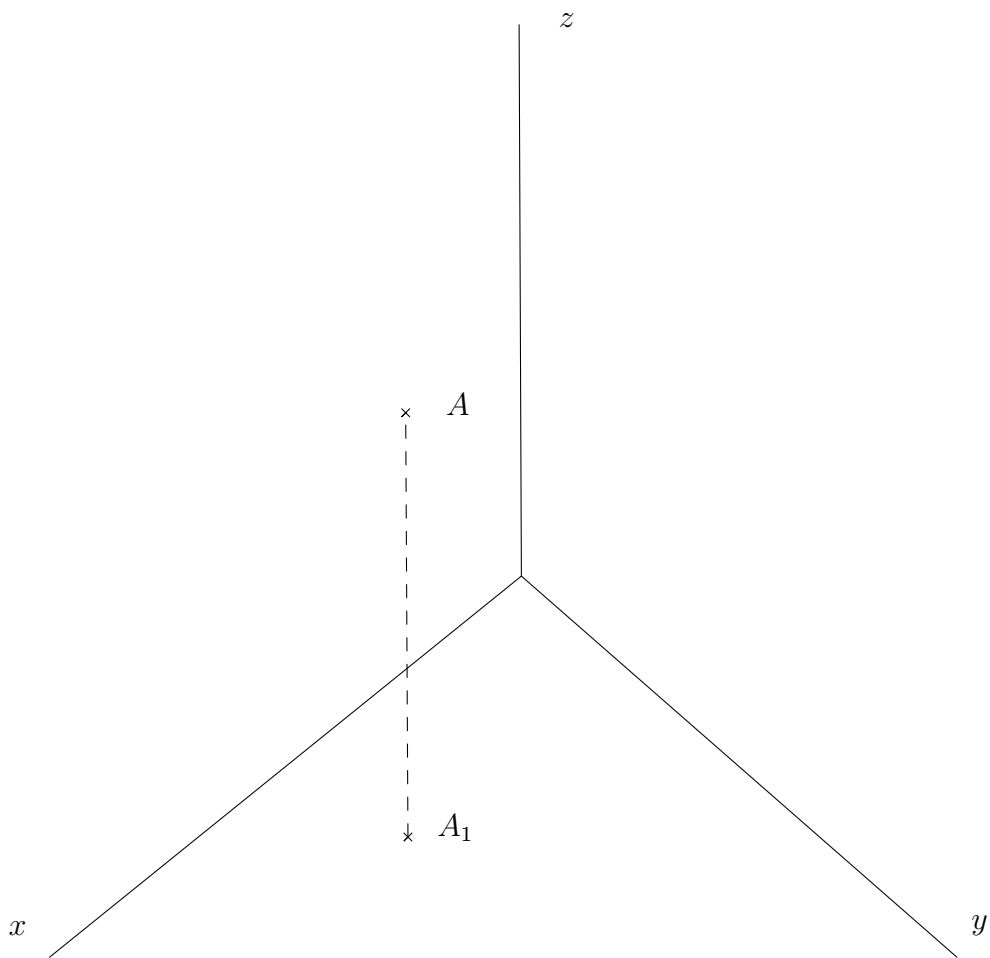
Příklad 12. Určete obrazy p_1 , p_2 a p_3 přímky p , víte-li že přímka p je rovnoběžná s rovinou π a prochází bodem M .

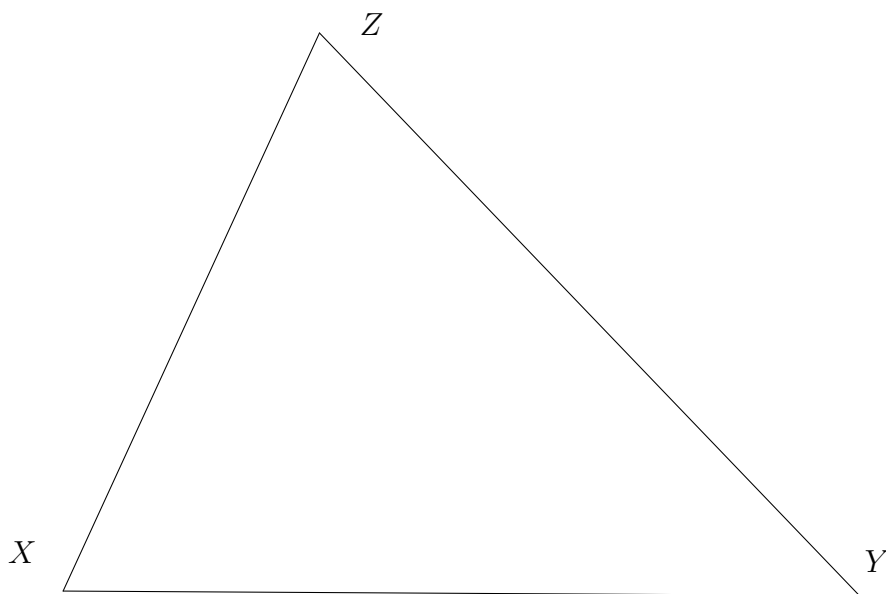
Příklad 13. Přímka p prochází body A , B a protíná osu y . Určete obrazy p_1 , p_2 , p_3 a B_1 .

Příklad 14. Přímka prochází bodem A a počátkem. Určete obrazy p_1 , p_2 a p_3 .

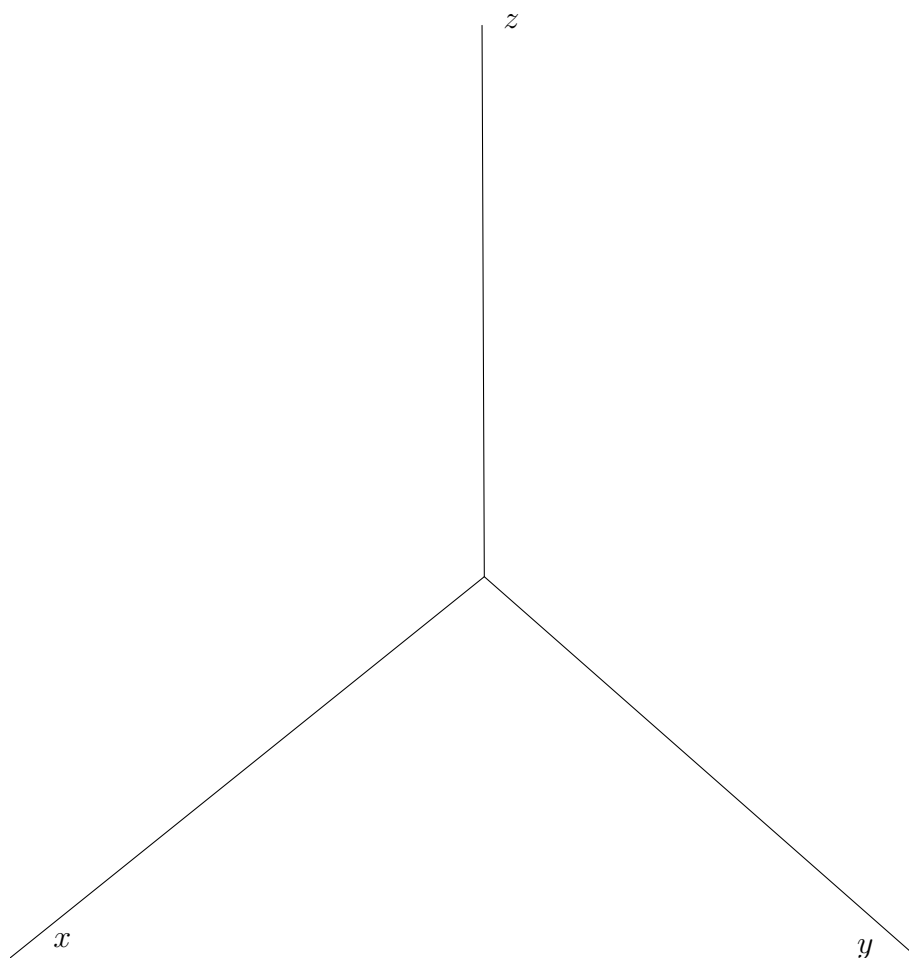

Příklad 15. V kolmé axonometrii zobrazte stopy p^α , n^α , b^α roviny $\alpha(-2, 1, 3)$.

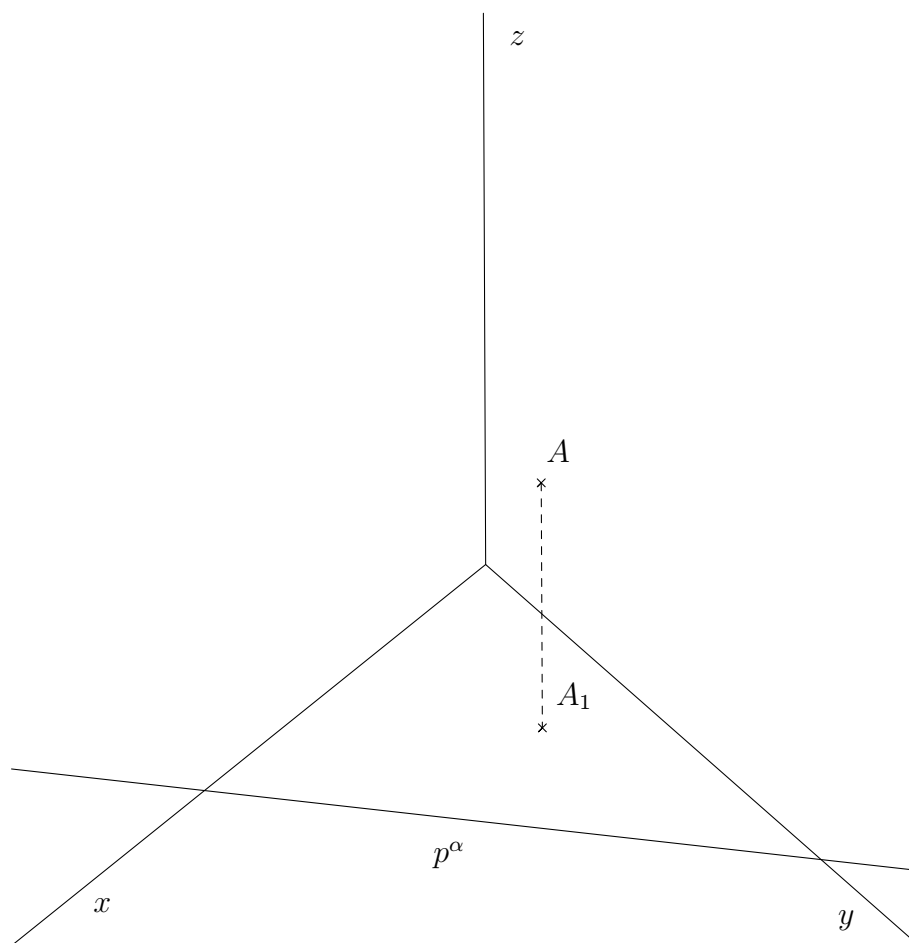

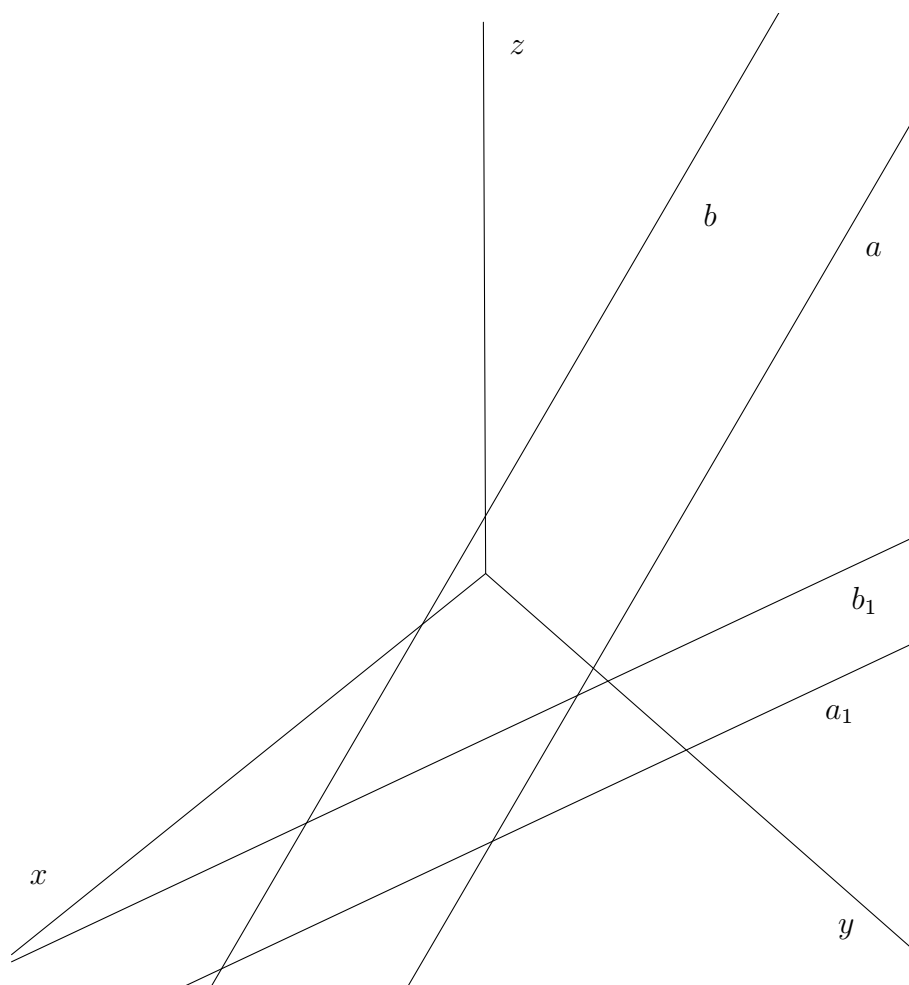
Příklad 16. Zobrazte stopy libovolné roviny α , která je rovnoběžná s osou x , stopy libovolné roviny β , která je kolmá k π , stopy libovolné roviny γ ($\gamma \perp \pi \wedge \gamma \perp \mu$).

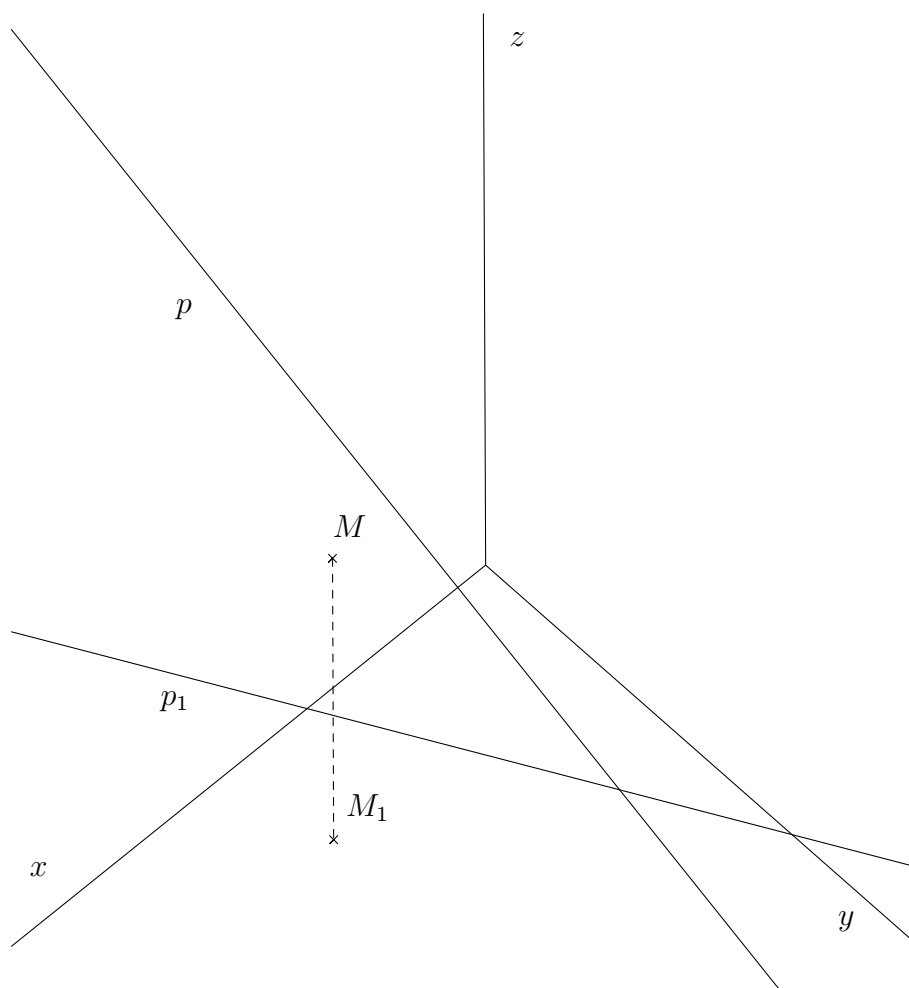
Příklad 17. Rovina α je určena jedním bodem A a půdorysnou stopou p^α . Určete stopy n^α a b^α .

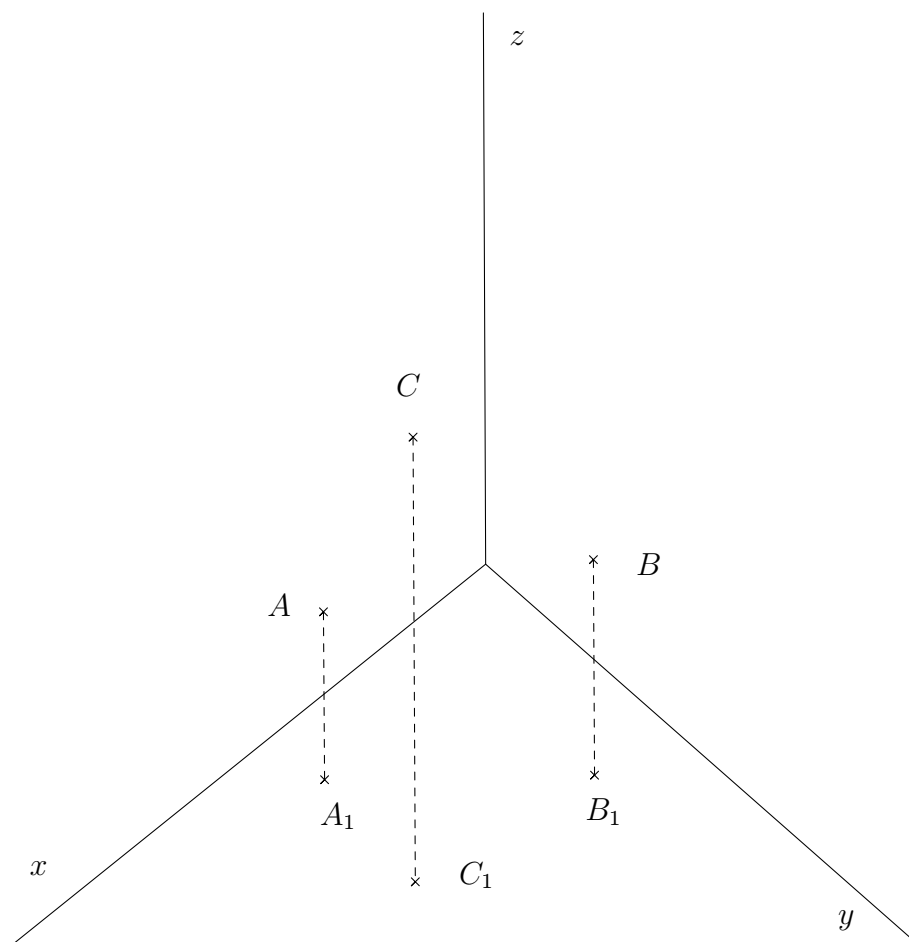
Příklad 18. Rovina α je určena dvěma rovnoběžnými přímkami a, b . Určete stopy $p^\alpha, n^\alpha, b^\alpha$ roviny α .

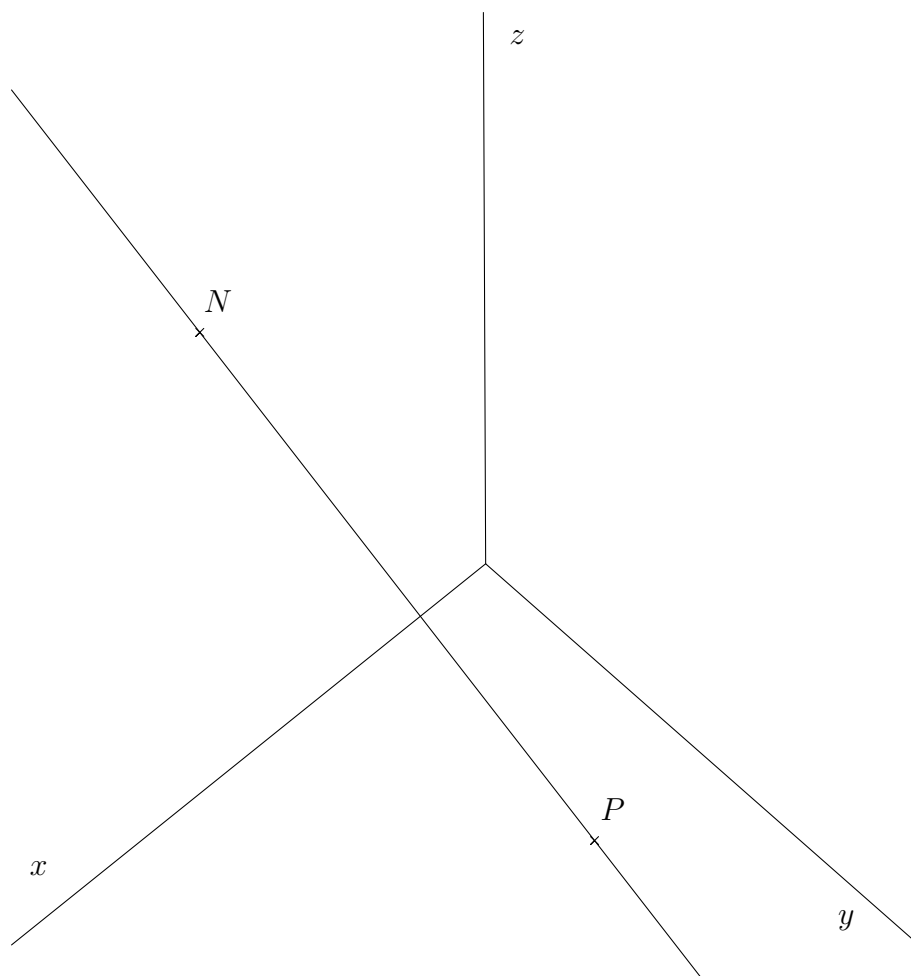
Příklad 19. Rovina α prochází přímkou p a bodem M , který na přímce p neleží. Určete stopy p^α , n^α , b^α roviny α .

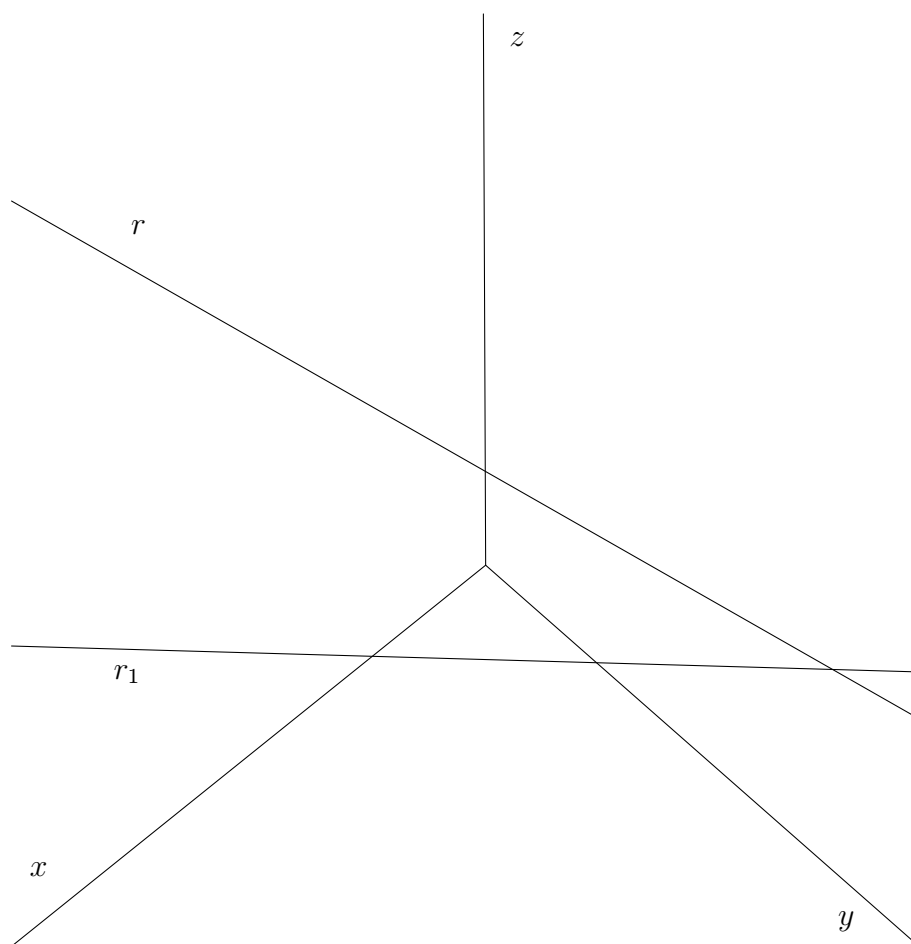
Příklad 20. Rovina α prochází třemi body A, B, C . Určete stopy $p^\alpha, n^\alpha, b^\alpha$ roviny α .

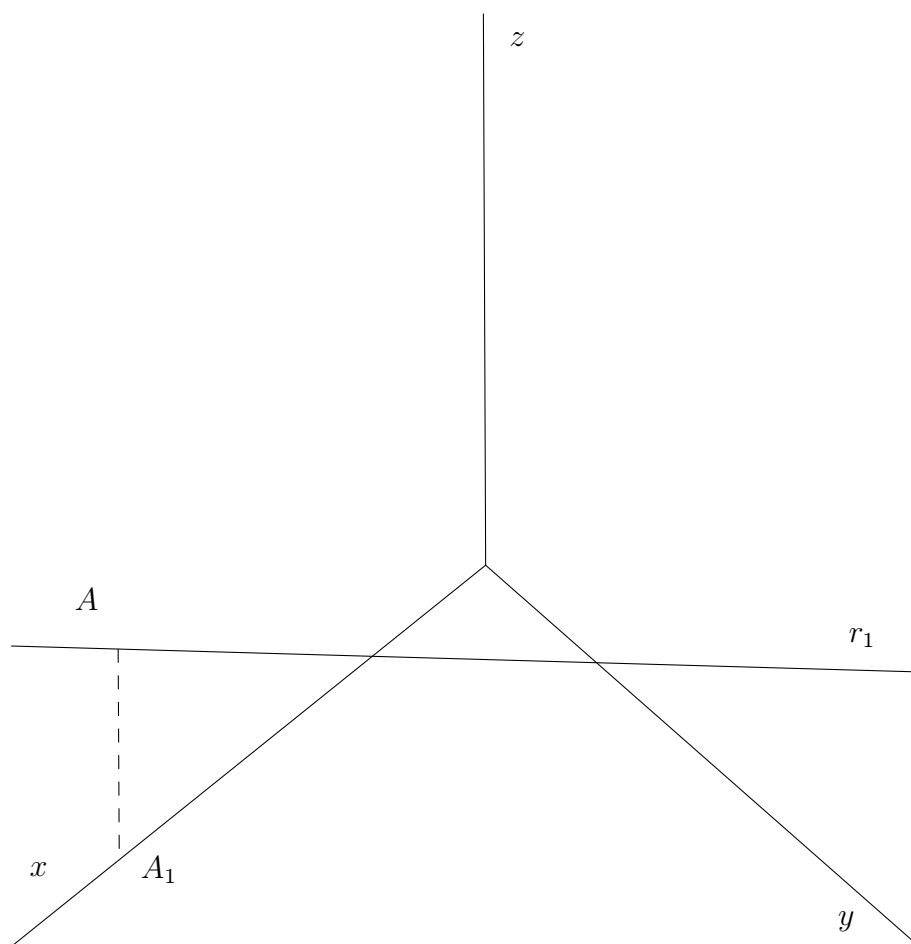
Příklad 21. Rovina α je kolmá na rovinu π a prochází přímkou r , která je určena stopníky P, N . Určete stopy $p^\alpha, n^\alpha, b^\alpha$ roviny α .

Příklad 22. Rovina α je kolmá na rovinu ν a prochází přímkou r . Určete stopy p^α , n^α , b^α roviny α .

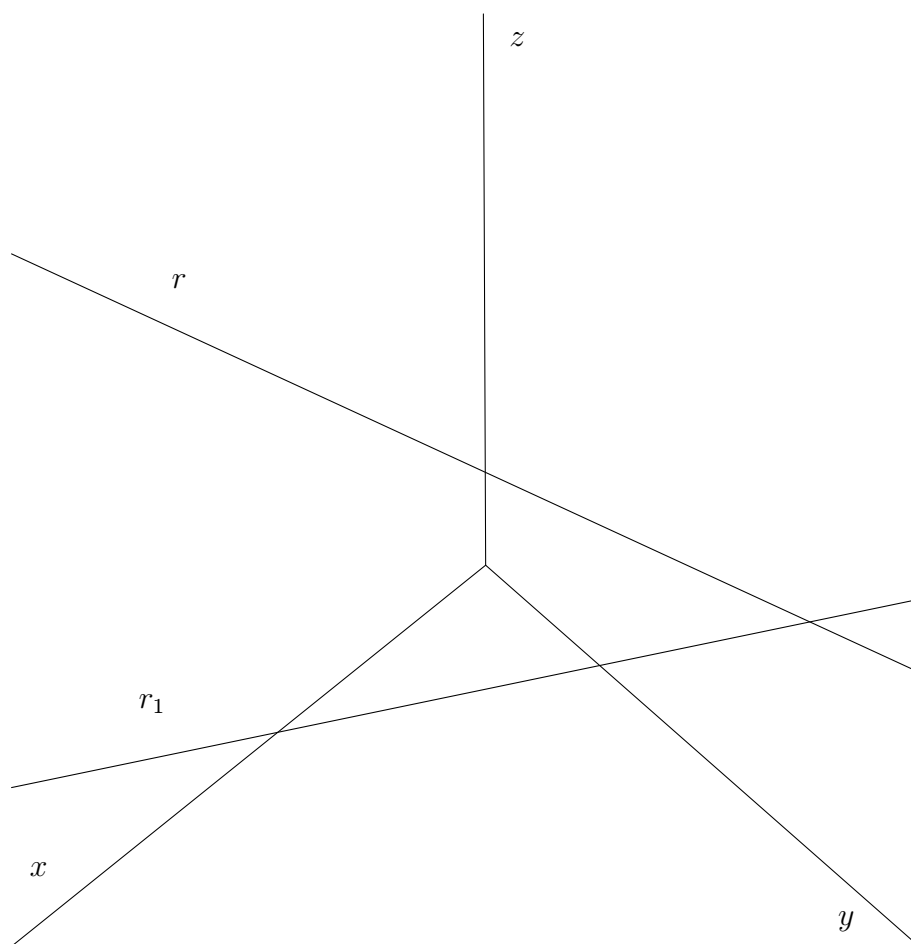

Příklad 23. Rovina α je rovnoběžná s rovinou π a prochází přímkou r . Určete stopy p^α , n^α , b^α roviny α .

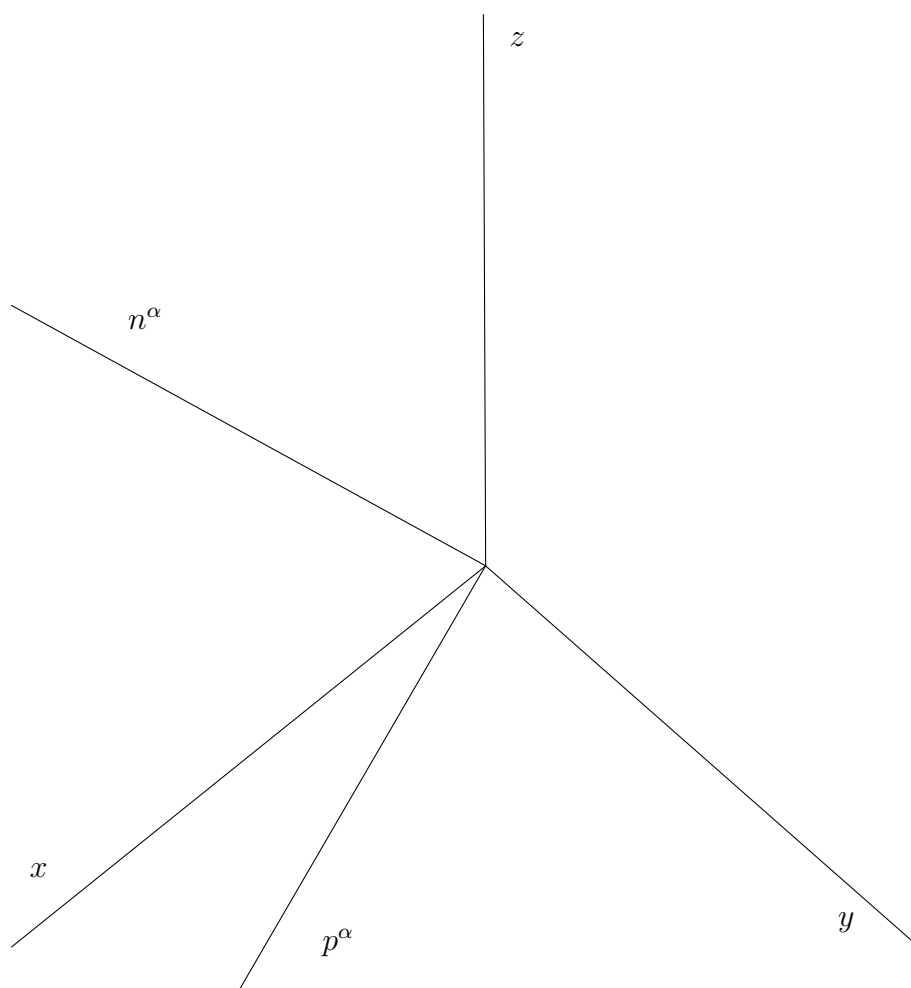

Příklad 24. Rovina α prochází přímkou r a počátkem souřadných os. Určete stopy p^α , n^α , b^α roviny α .

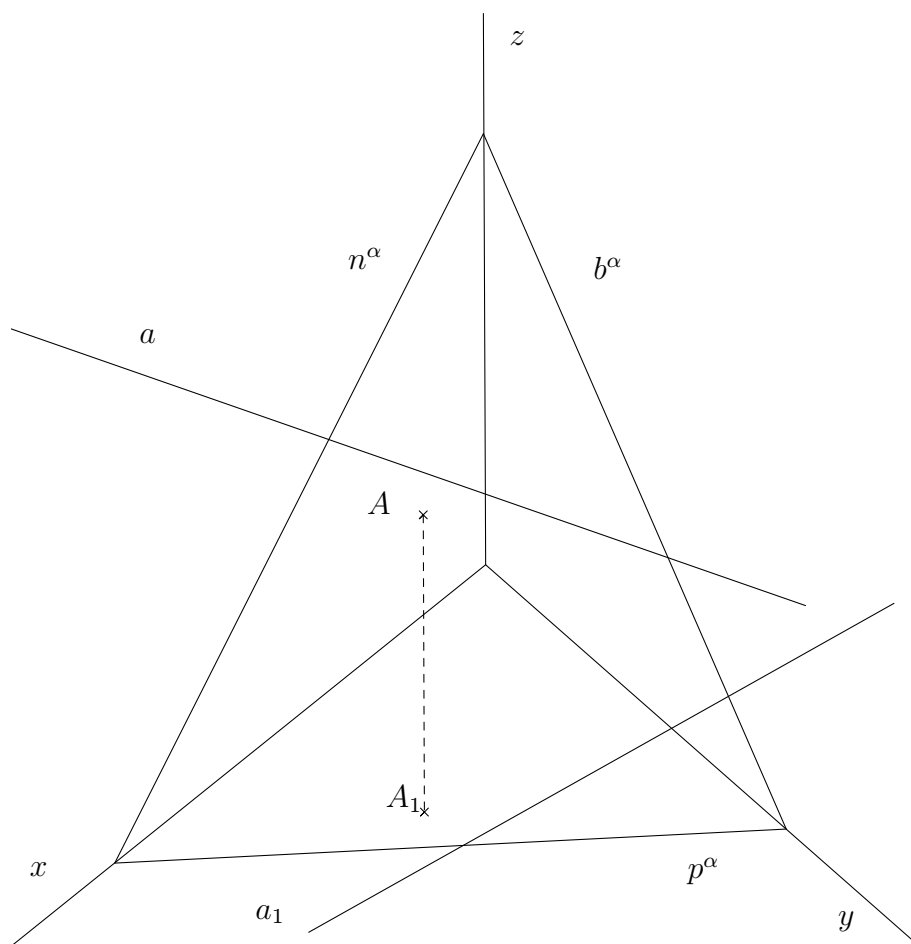

Příklad 25. Rovina α je určena stopami p^α , n^α . Určete stopu b^α roviny α .

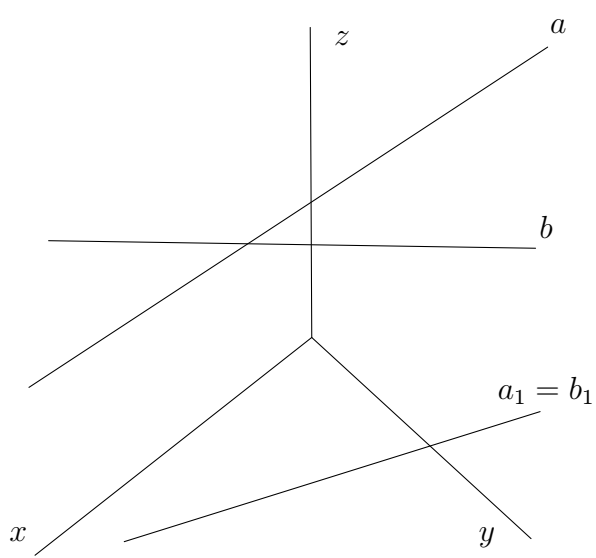
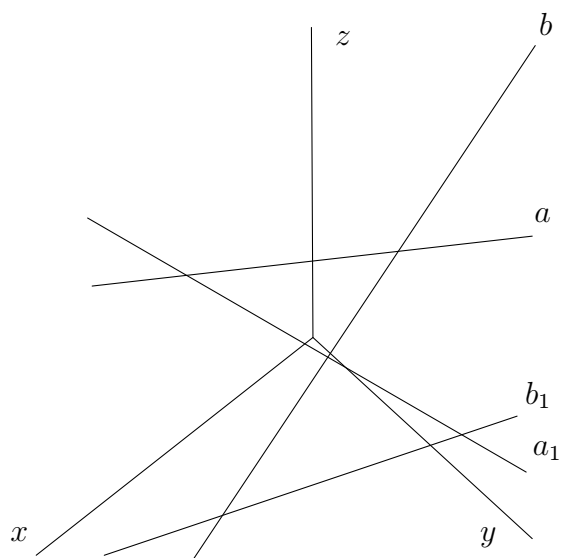
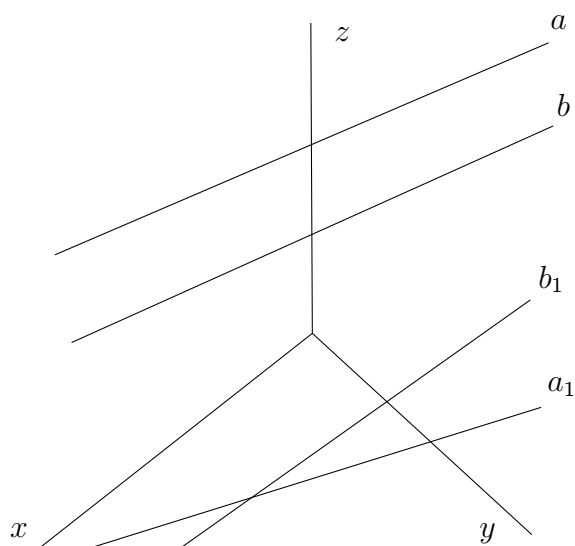
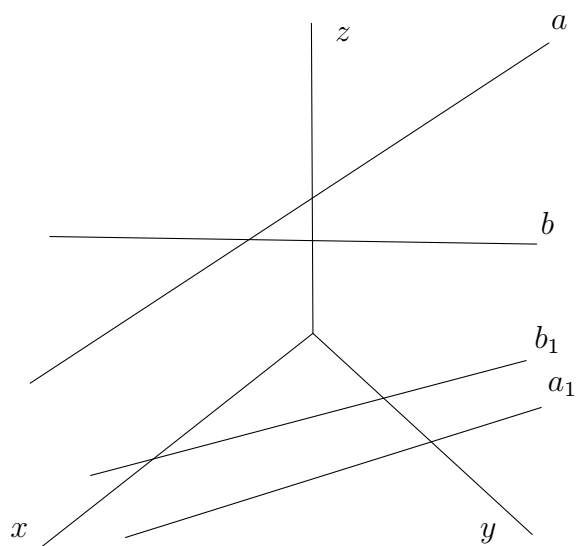
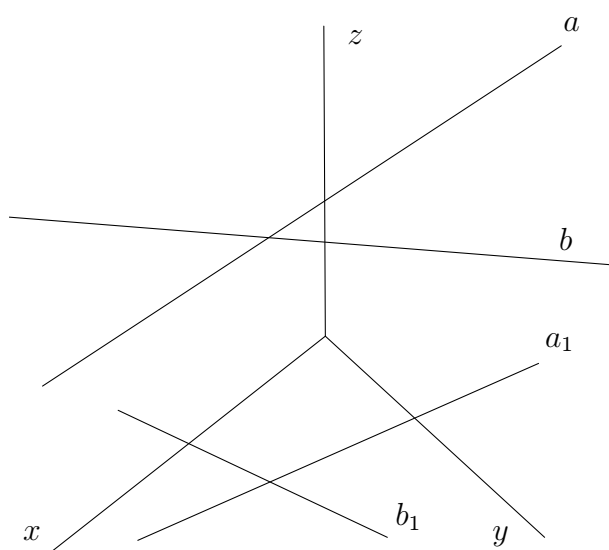
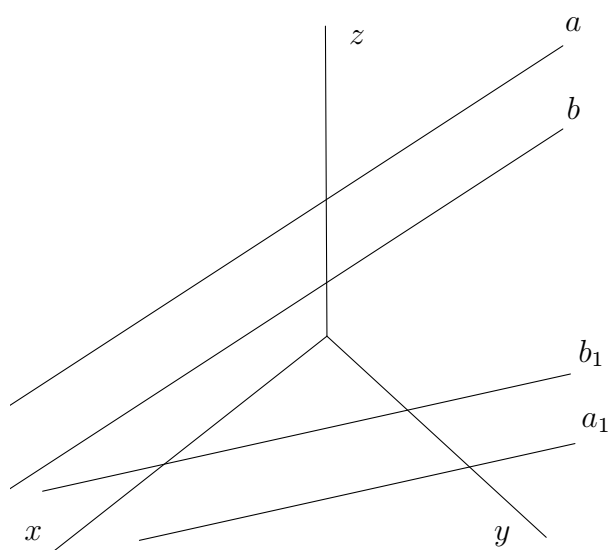

Příklad 26. Rozhodněte zda:

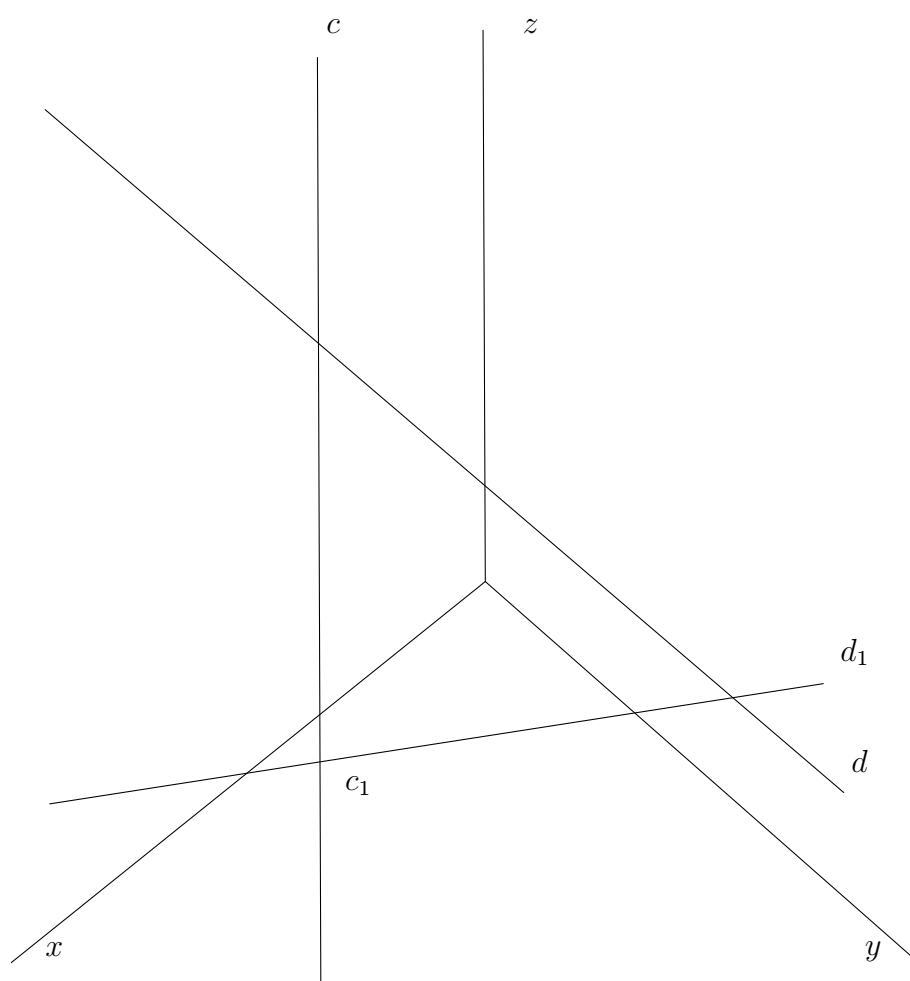
- a) bod A leží v rovině α ,
- b) bod A leží na přímce a ,
- c) přímka a leží v rovině α .

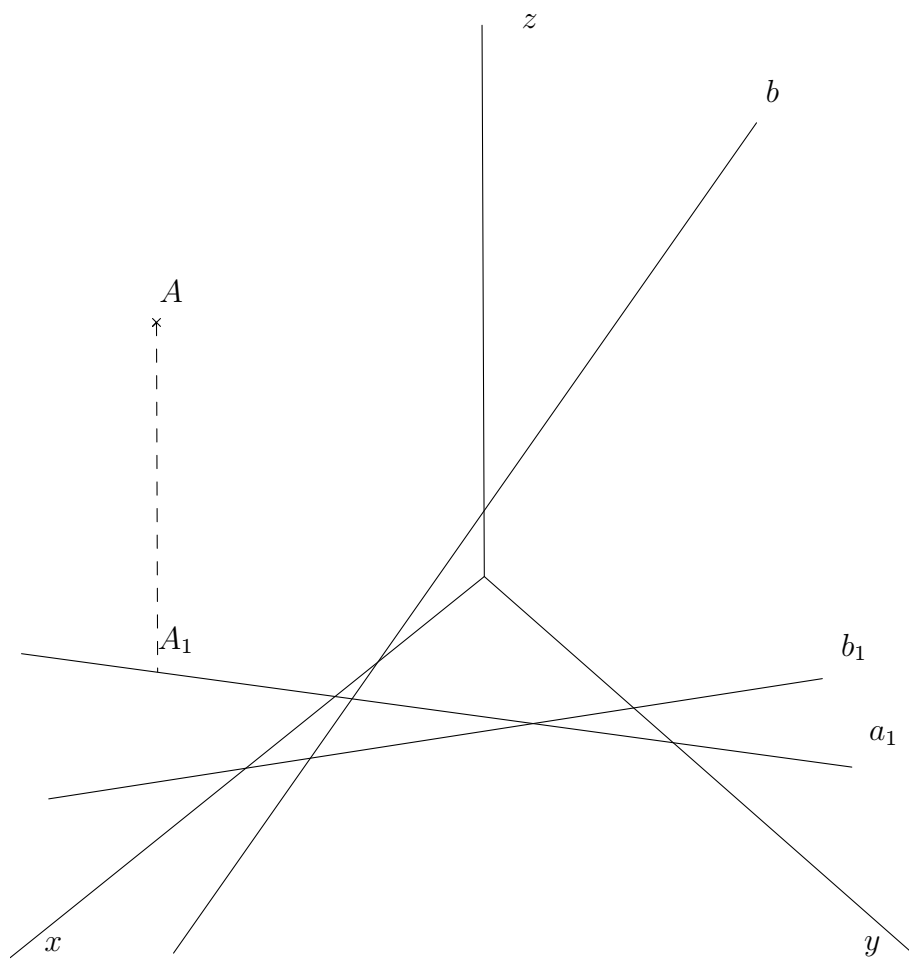
Příklad 27. Určete vzájemnou polohu přímek a , b .

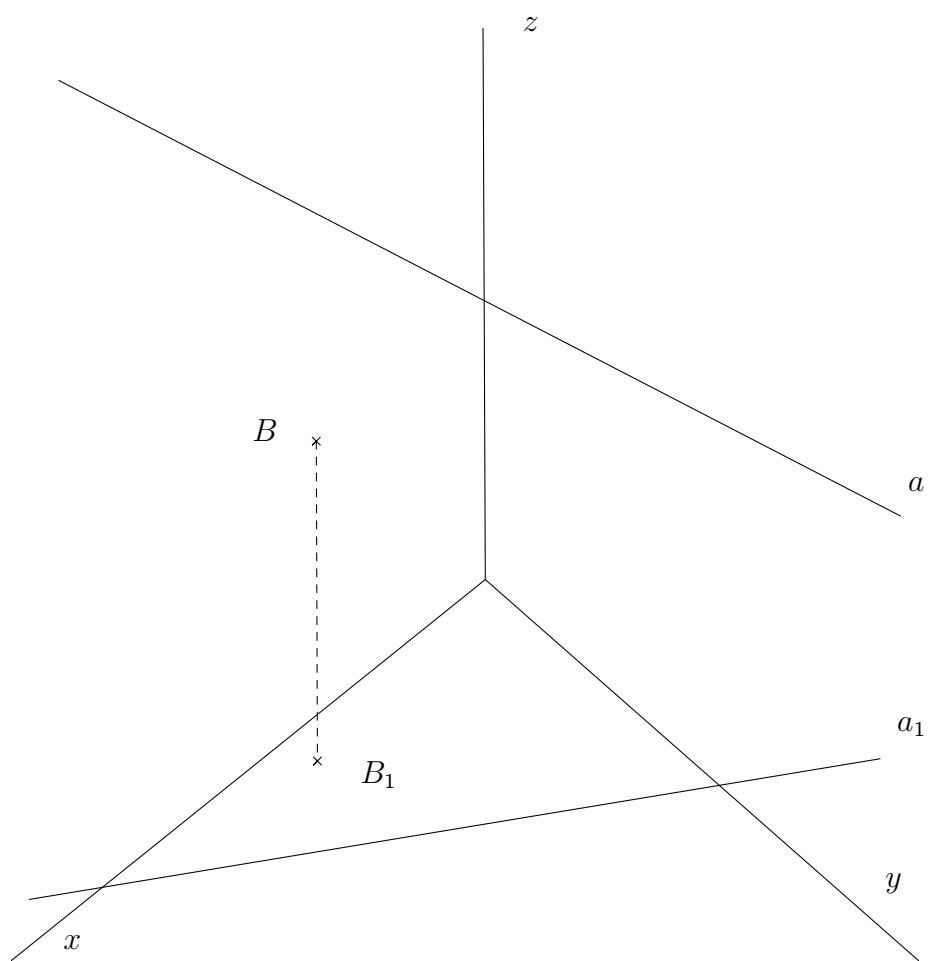
Příklad 28. Rozhodněte o vzájemné poloze přímek c , d . Jestliže určují rovinu, zobrazte její stopy.

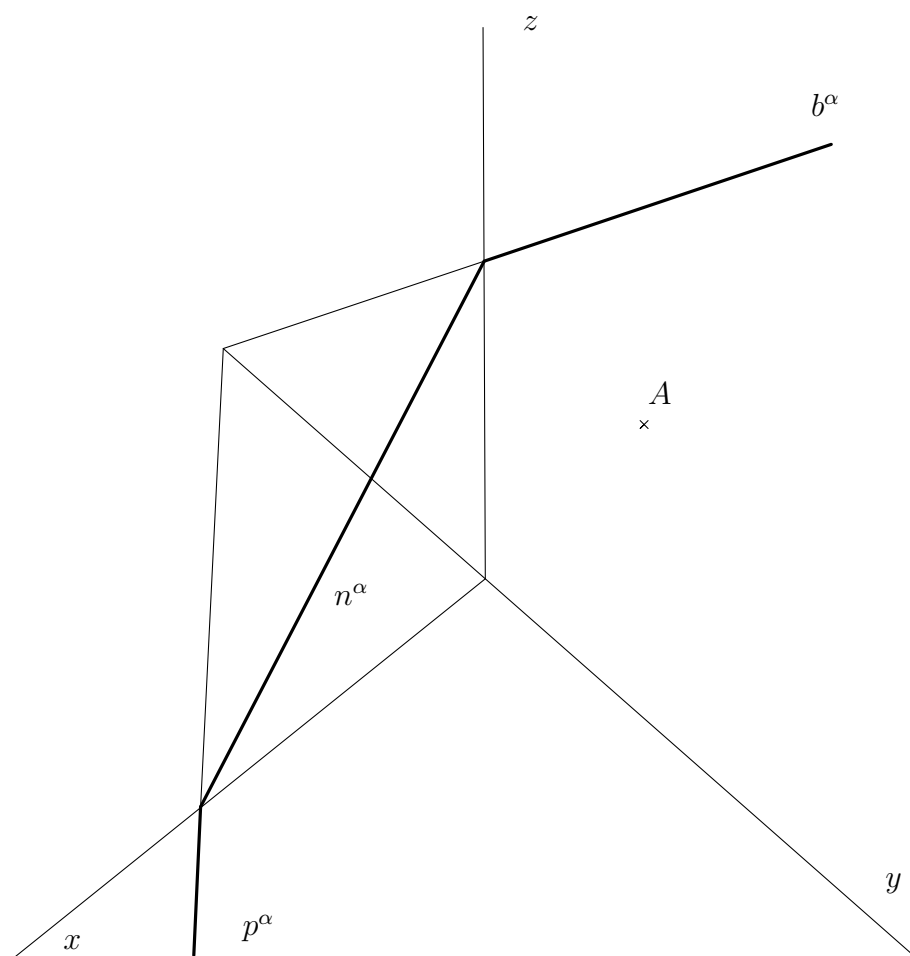
Příklad 29. Určete axonometrický průmět přímky a , která prochází bodem A a je různoběžná s přímkou b .

Příklad 30. Určete b , b_1 , víte-li, že přímka b prochází bodem B rovnoběžně s přímkou a .

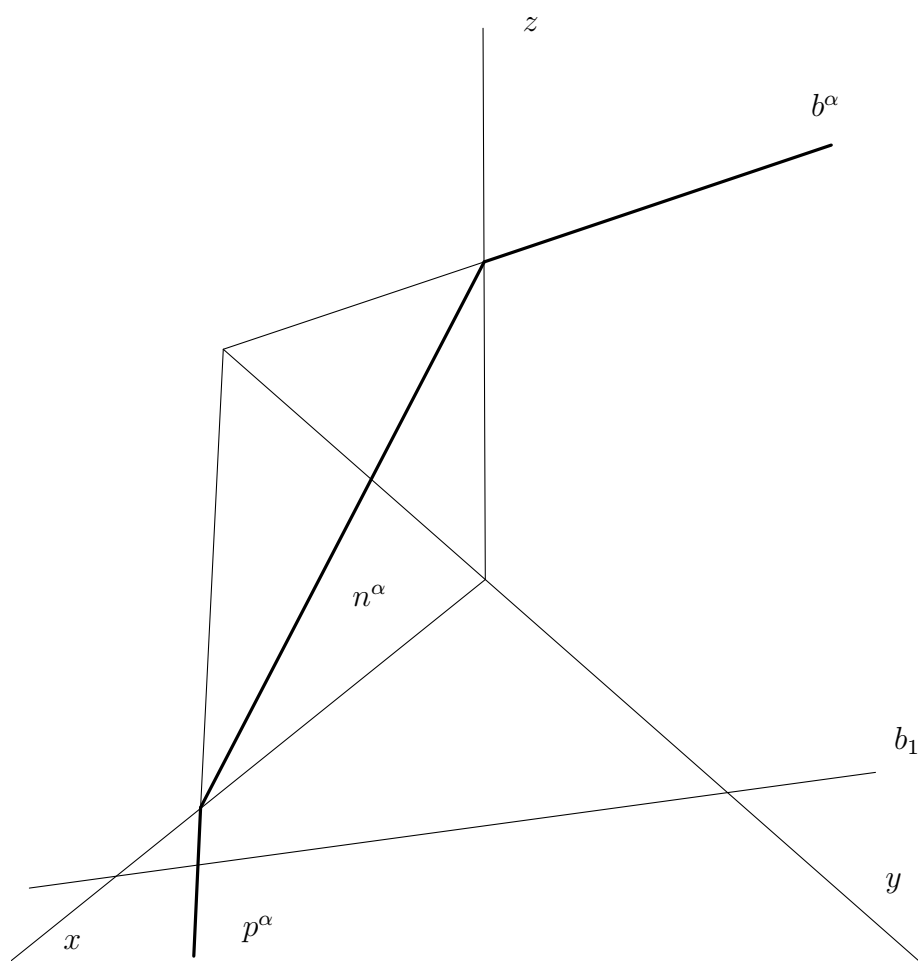

Příklad 31. V rovině α proložte bodem A přímkou a rovnoběžnou s rovinou π , přímkou b rovnoběžnou s rovinou ν a přímkou c rovnoběžnou s rovinou μ .

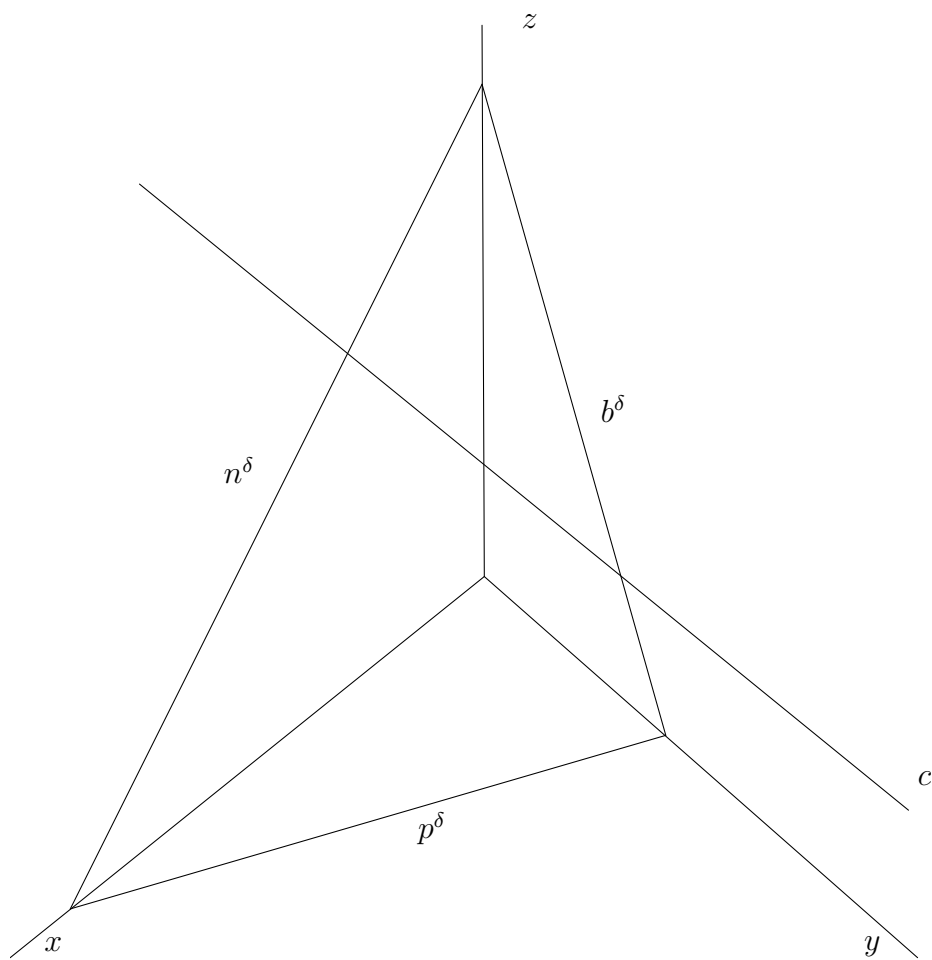

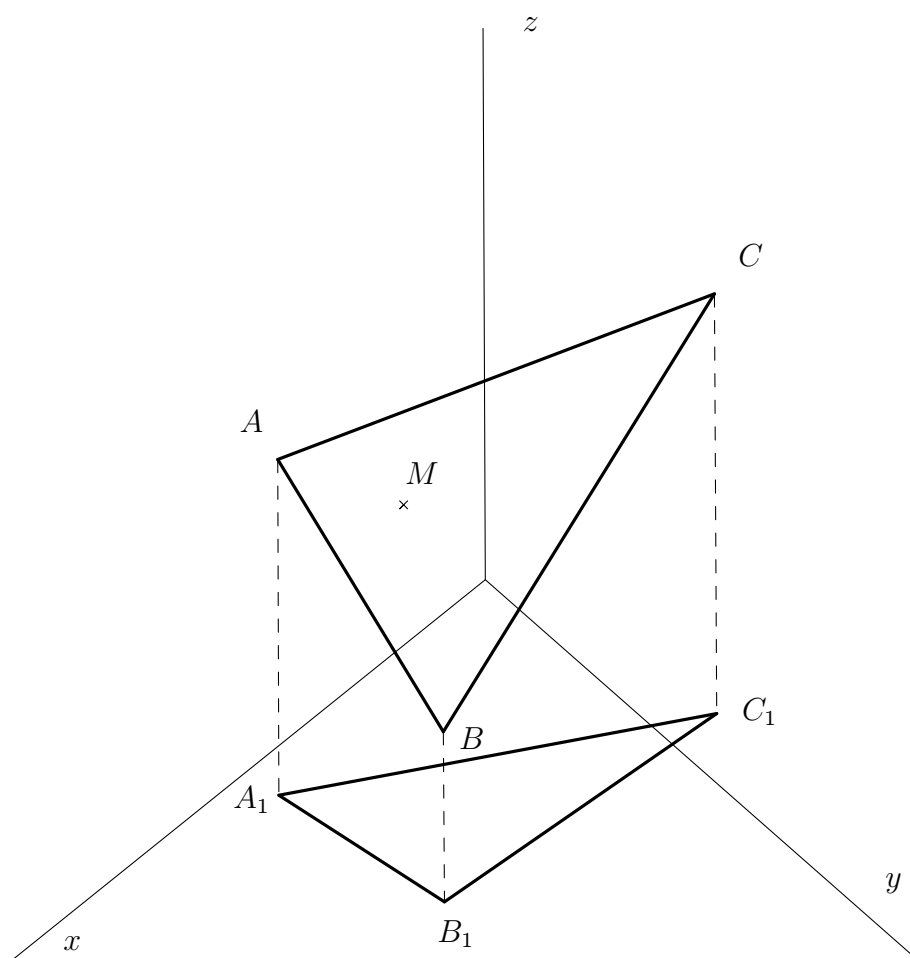
Příklad 32. Určete axonometrický průmět přímky b tak, aby přímka b ležela v rovině α .

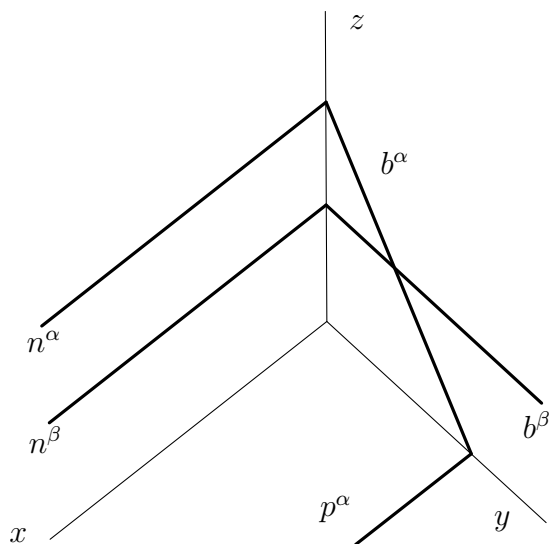
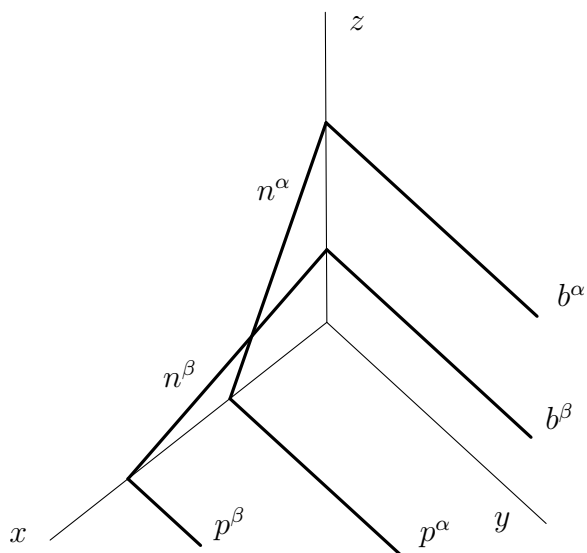
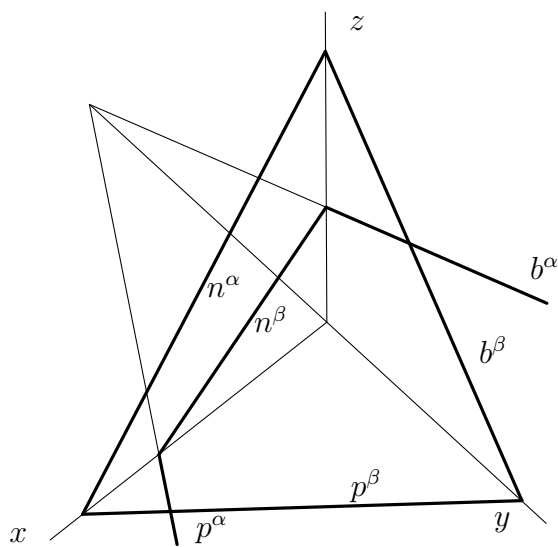
Příklad 33. Určete půdorys přímky c , která leží v rovině δ .

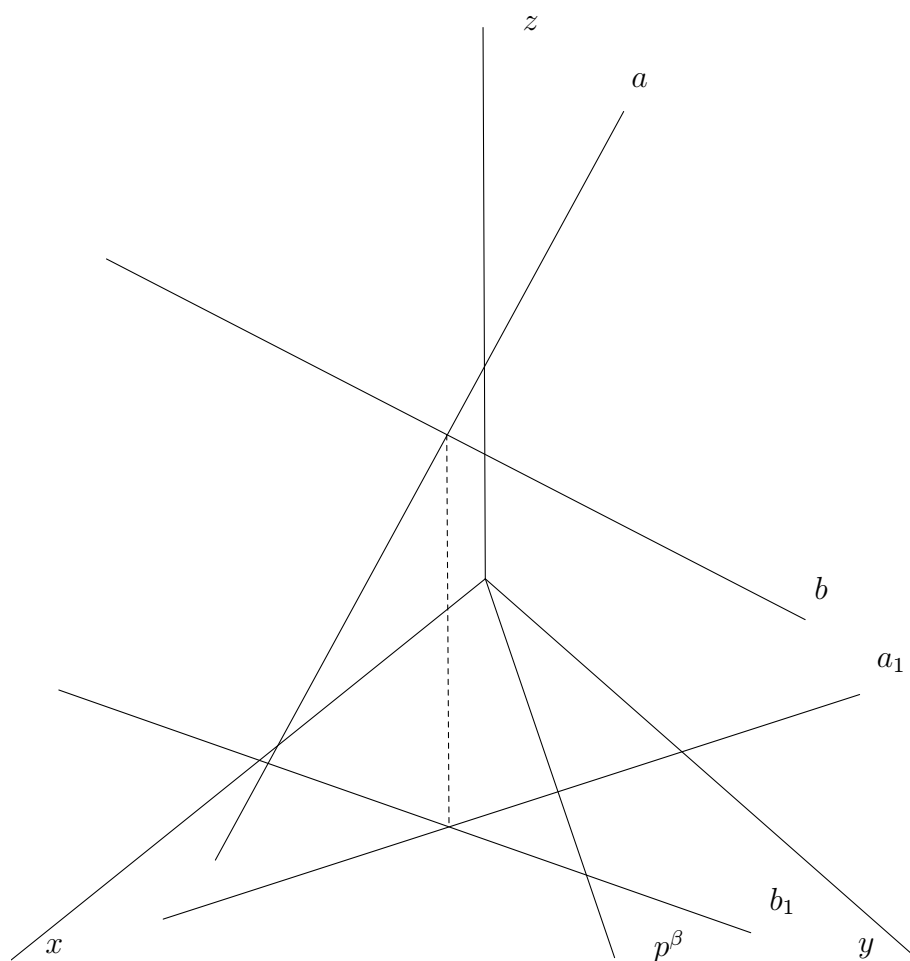
Příklad 34. Zobrazte přímku a , která leží v rovině trojúhelníka ABC , prochází bodem M a je rovnoběžná s rovinou π .

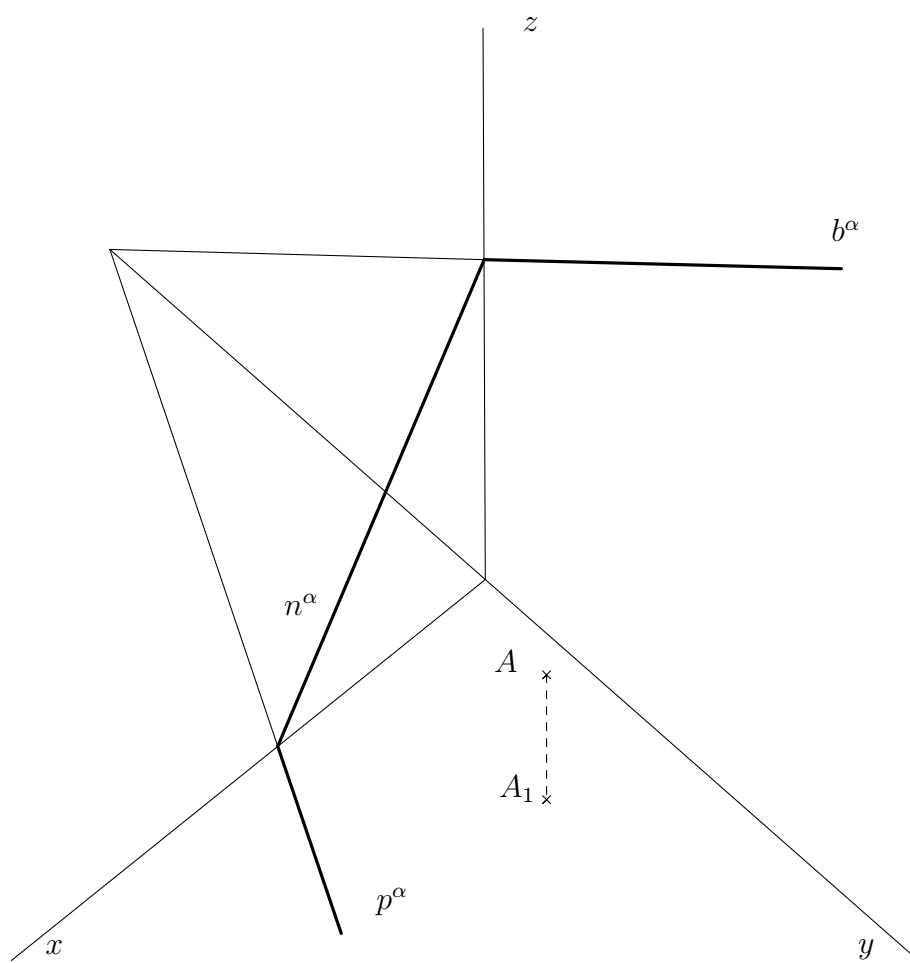
Příklad 35. Určete průsečnici rovin α a β .

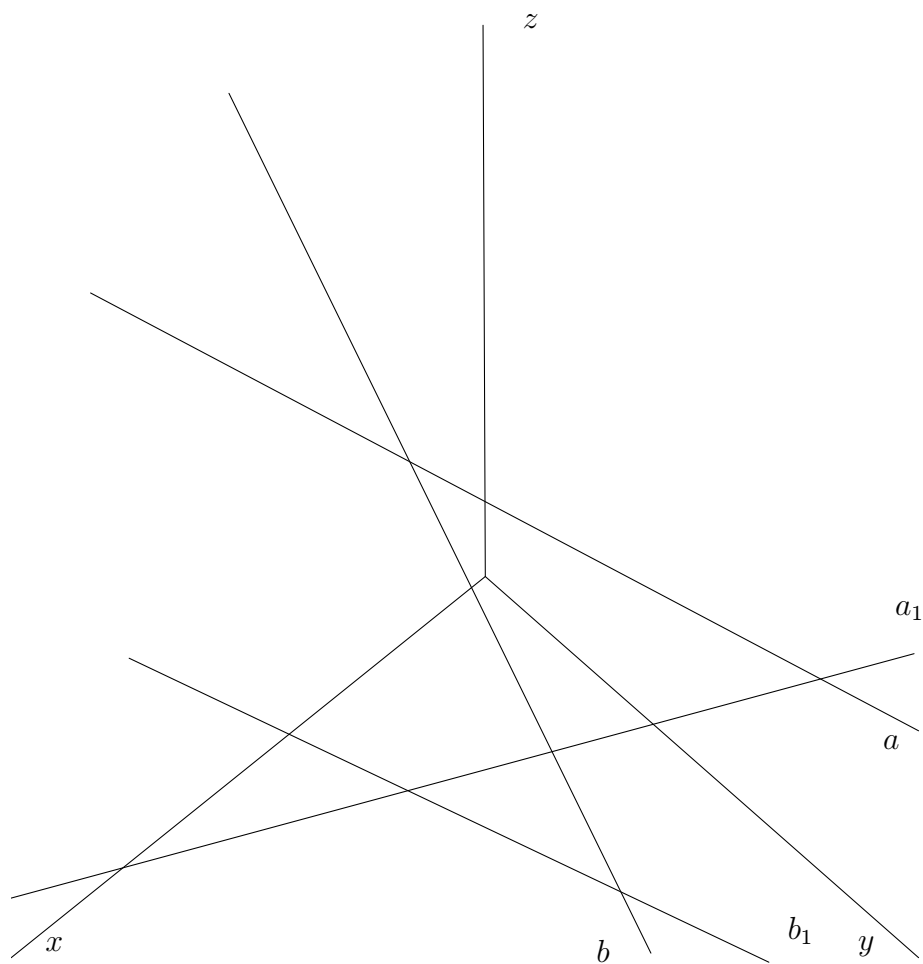
Příklad 36. Určete průsečnici rovin α a β . Rovina α je určena různoběžkami a , b . Rovina β prochází osou z a stopou p^β .

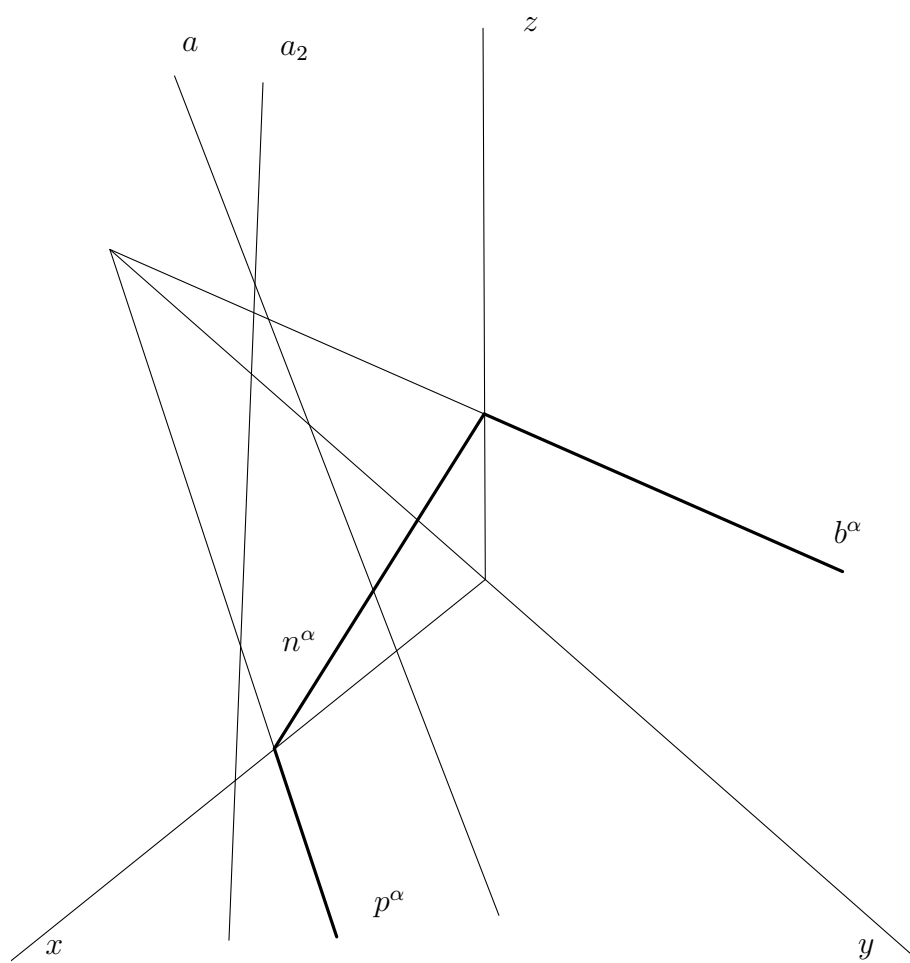
Příklad 37. Rovina β prochází bodem A rovnoběžně s rovinou α . Určete stopy roviny β .

Příklad 38. Určete stopy roviny α , která prochází přímkou a a je s přímkou b rovnoběžná.

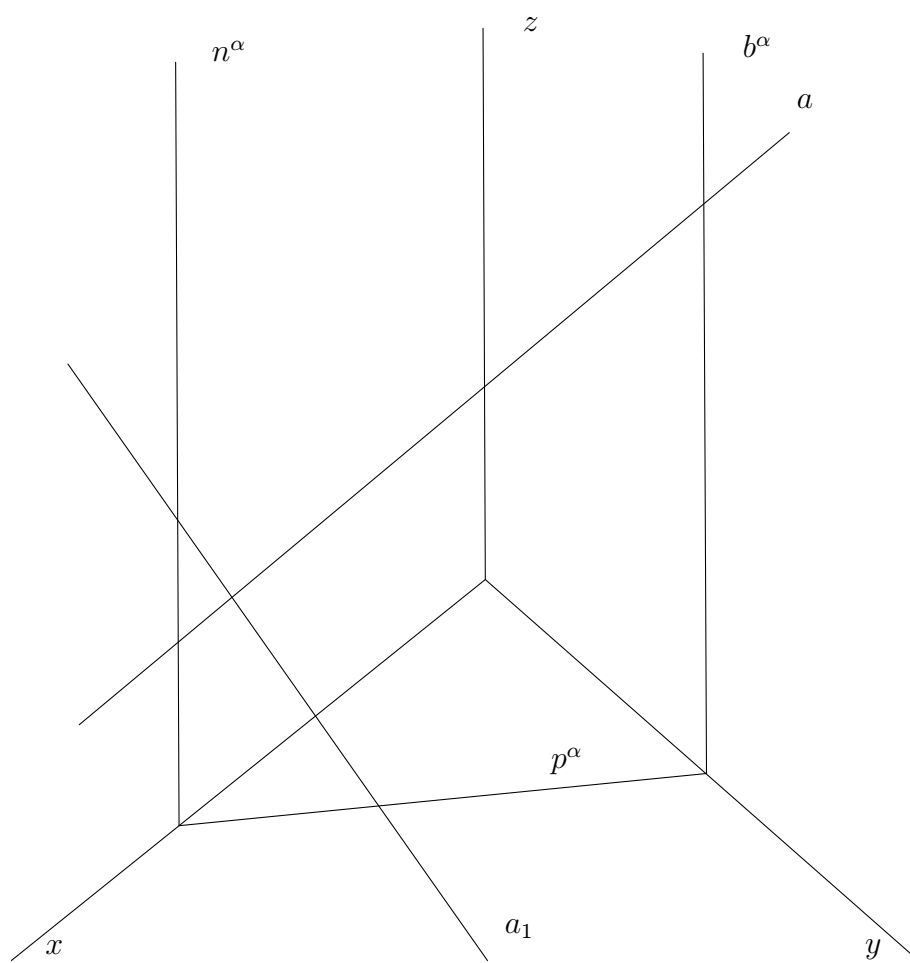

Příklad 39. Sestrojte průsečík přímky a s rovinou α .

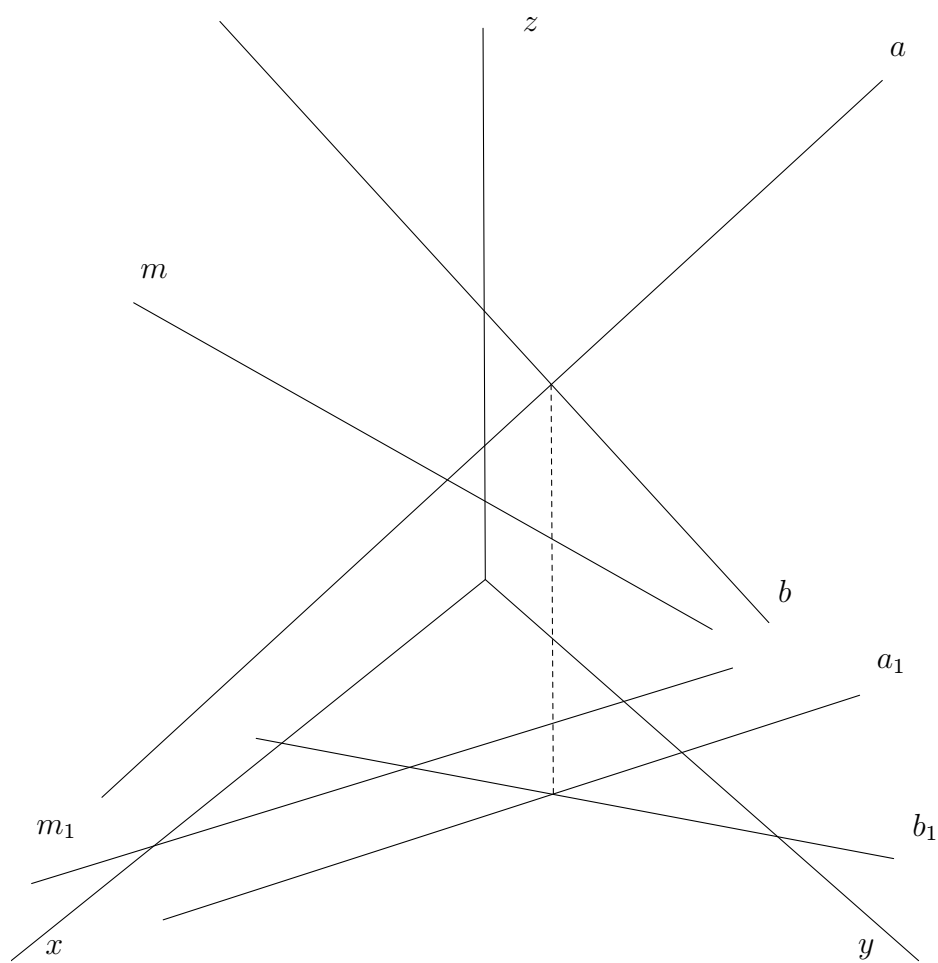

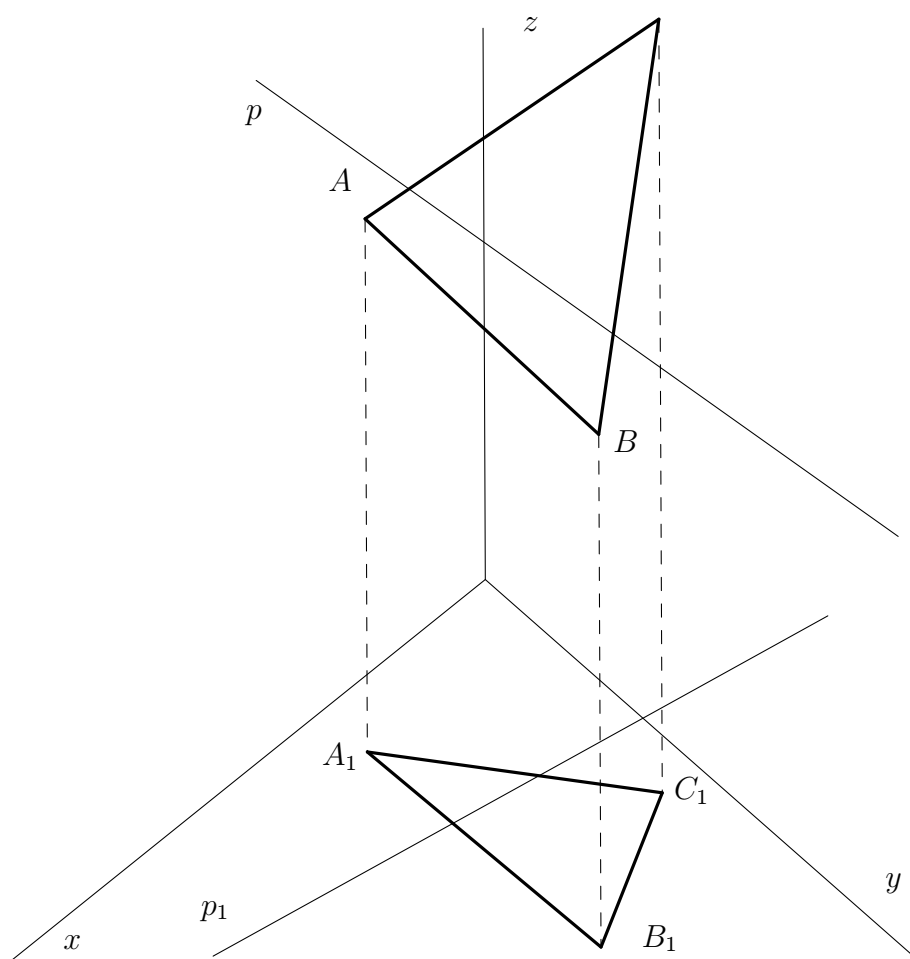
Příklad 40. Sestrojte průsečík přímky a s rovinou α .

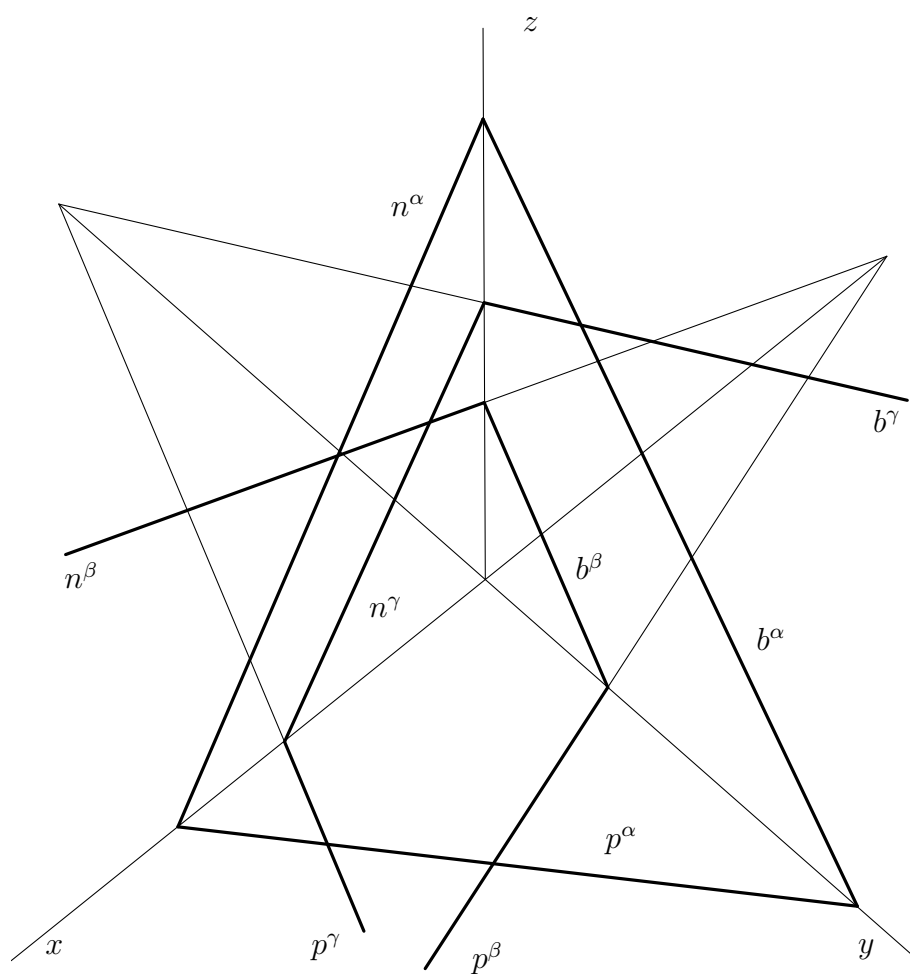
Příklad 41. Sestrojte průsečík přímky m s rovinou α , která je určena různoběžkami a, b .

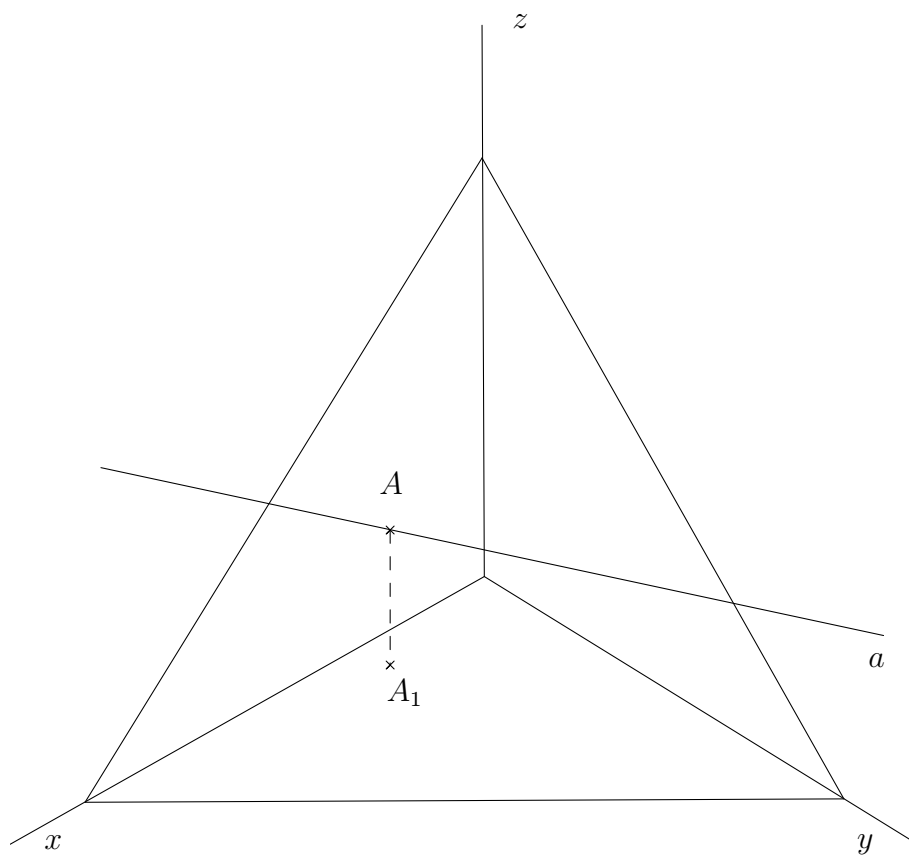
Příklad 42. Sestrojte průsečík přímky p s rovinou trojúhelníka aniž určíte stopy roviny trojúhelníka.

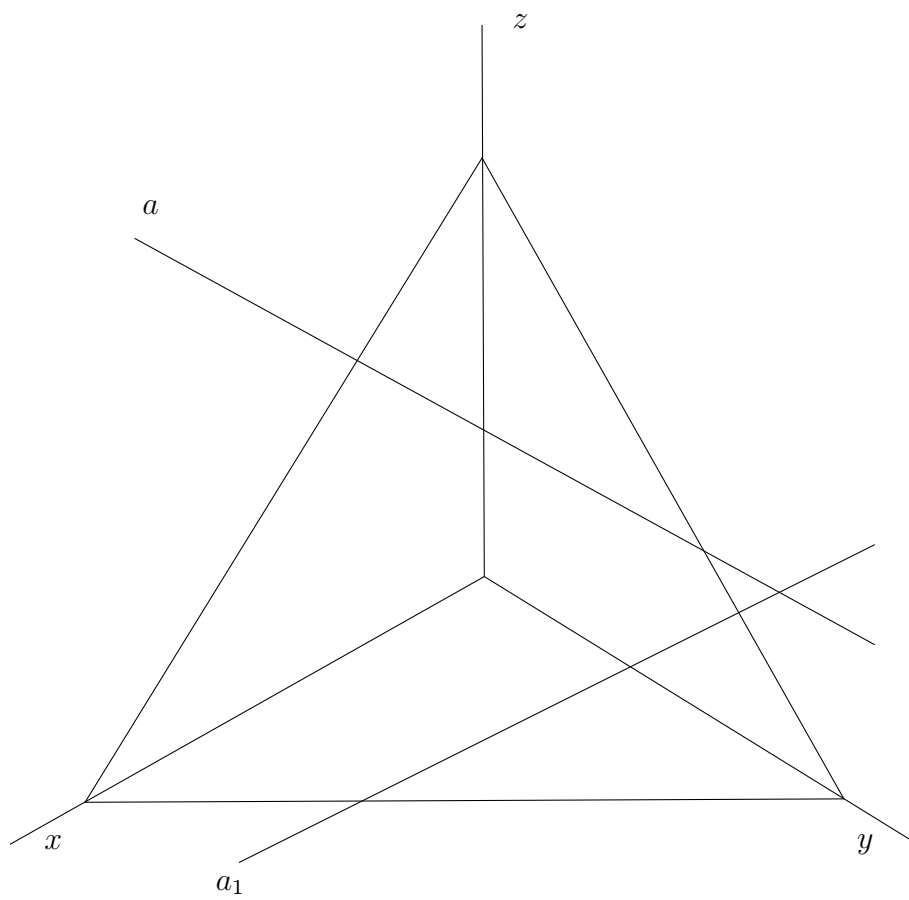
Příklad 43. Určete průsečík rovin α, β, γ .

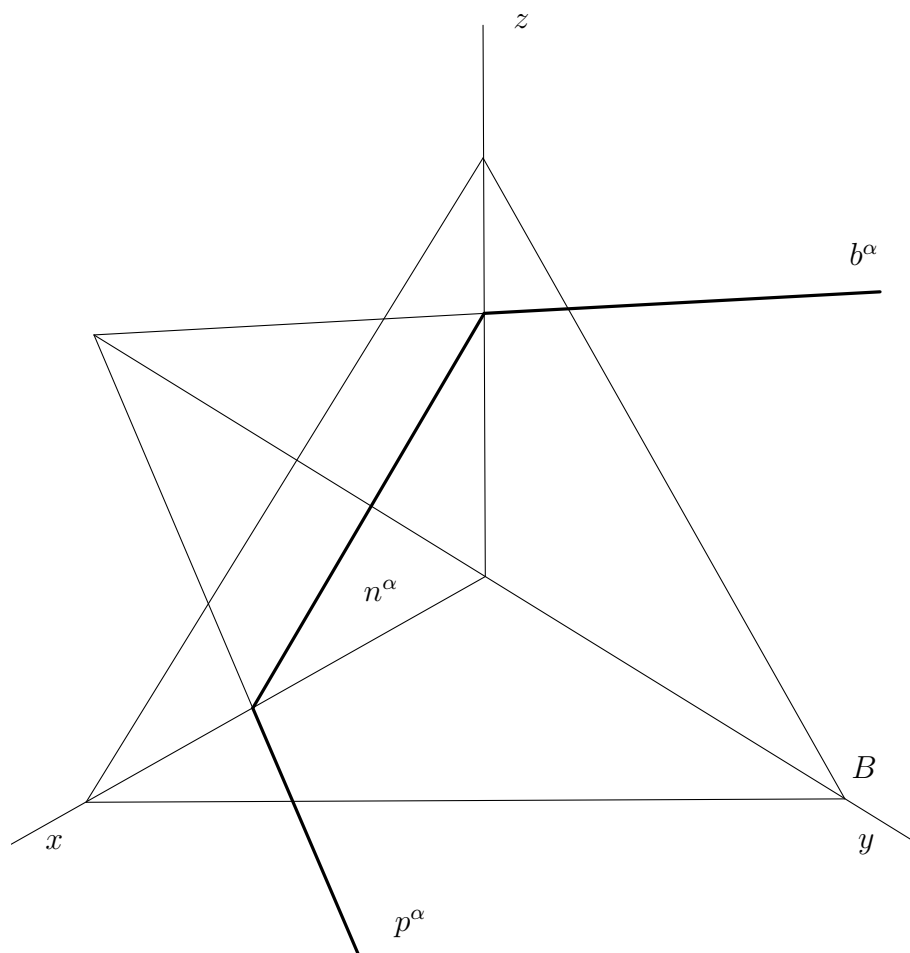
Příklad 44. Přímka jdoucí bodem A je rovnoběžná s axonometrickou průmětnou. Určete stopníky přímky a .

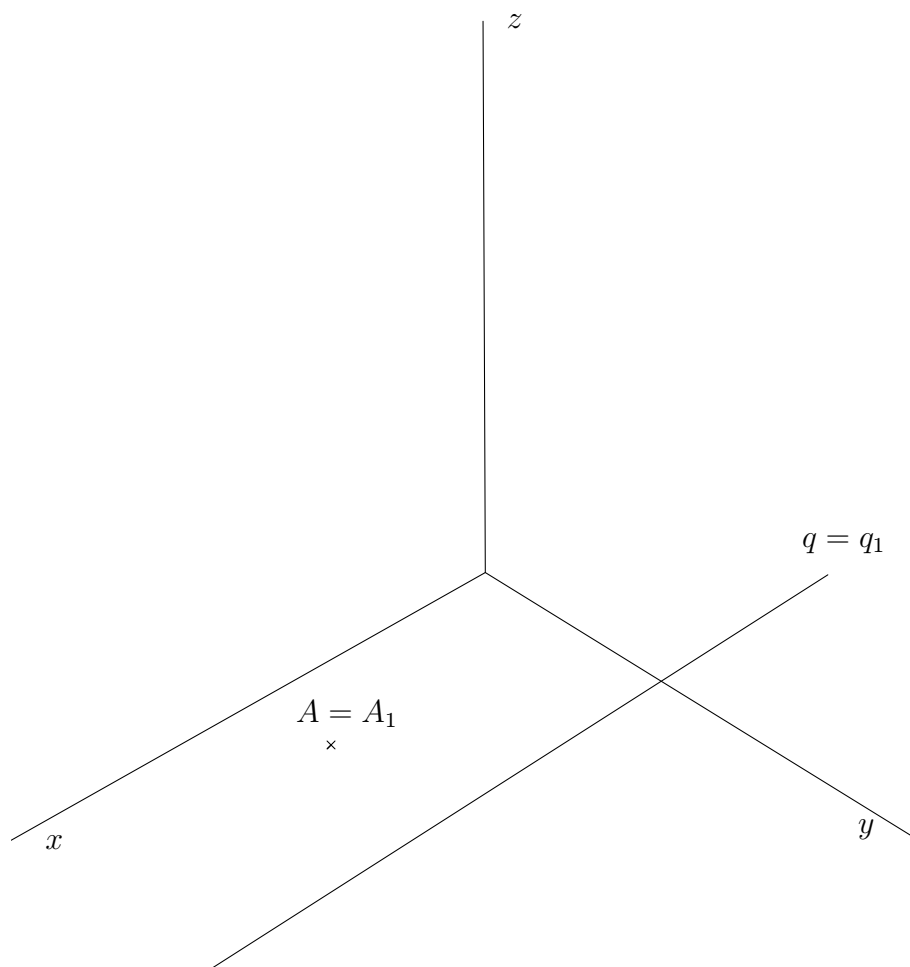
Příklad 45. Určete průsečík přímky a s axonometrickou průmětnou.

Příklad 46. Určete průsečnici roviny α s axonometrickou průmětnou.

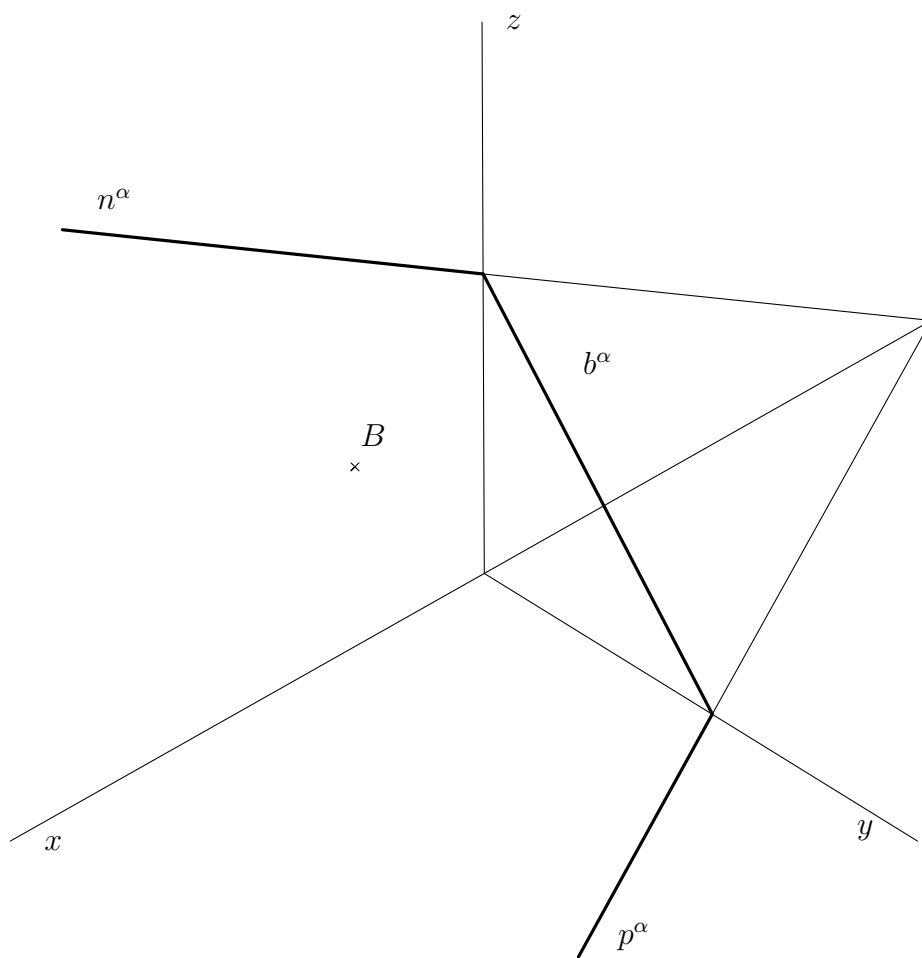

Příklad 47. V rovině π veďte bodem A přímkou p kolmou na přímkou q .

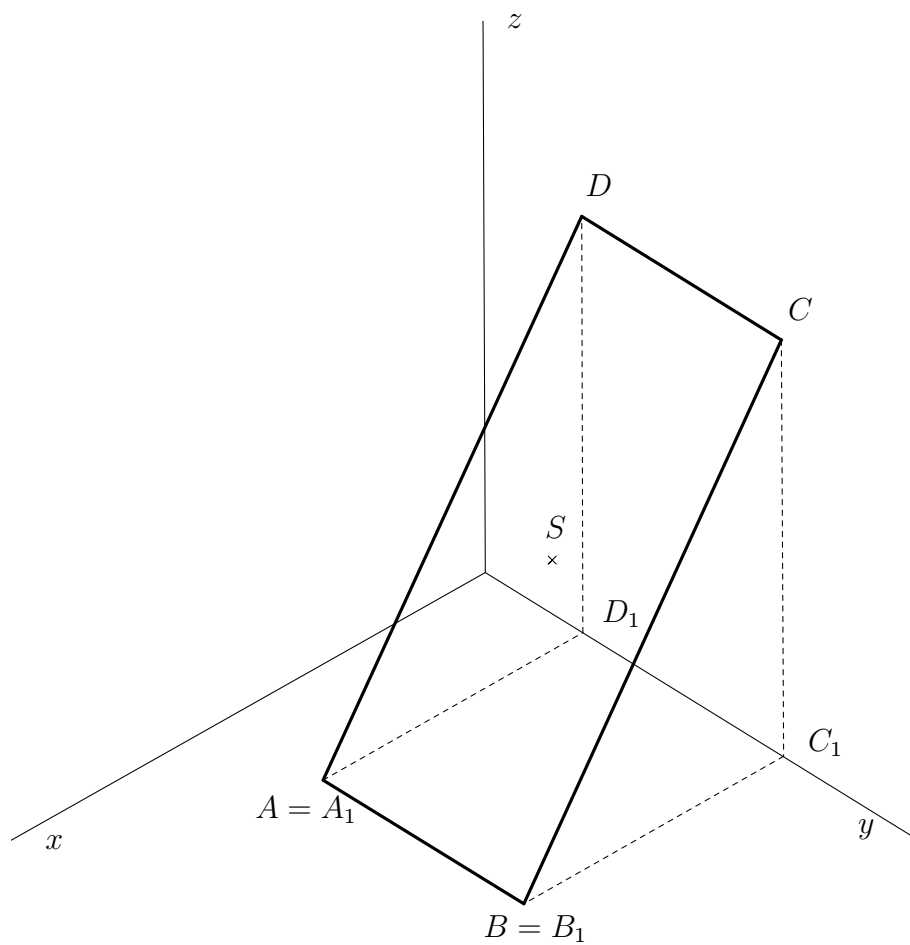

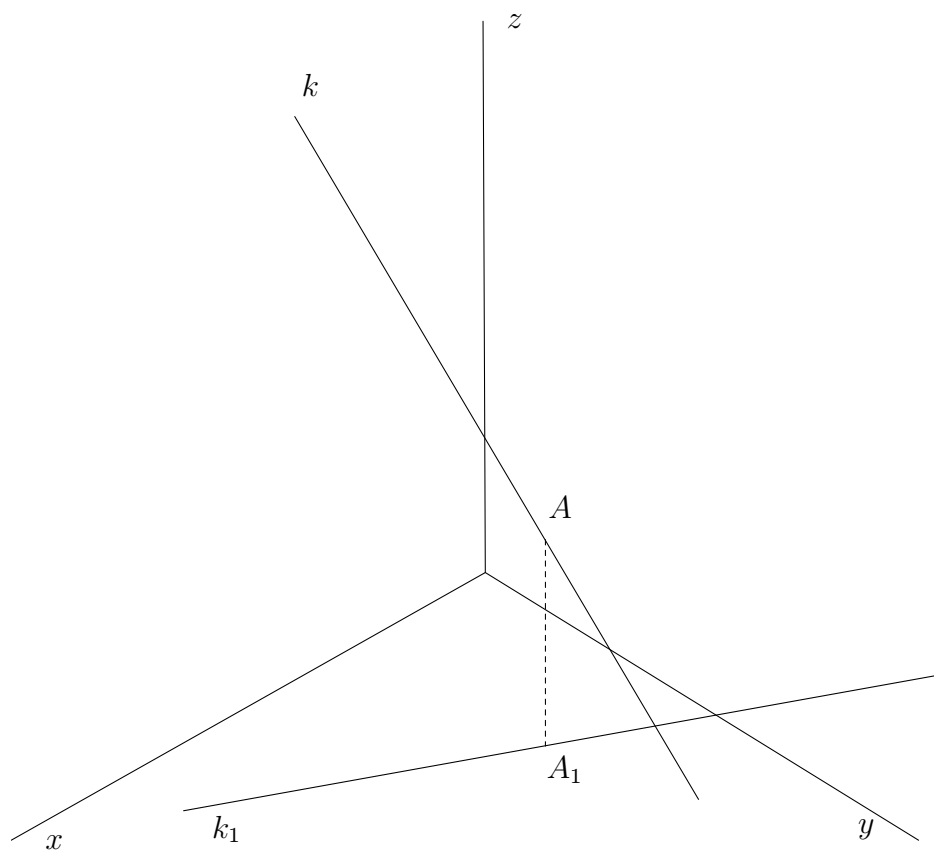
Příklad 48. Bodem B ležícím v rovině α veďte kolmici na rovinu α .

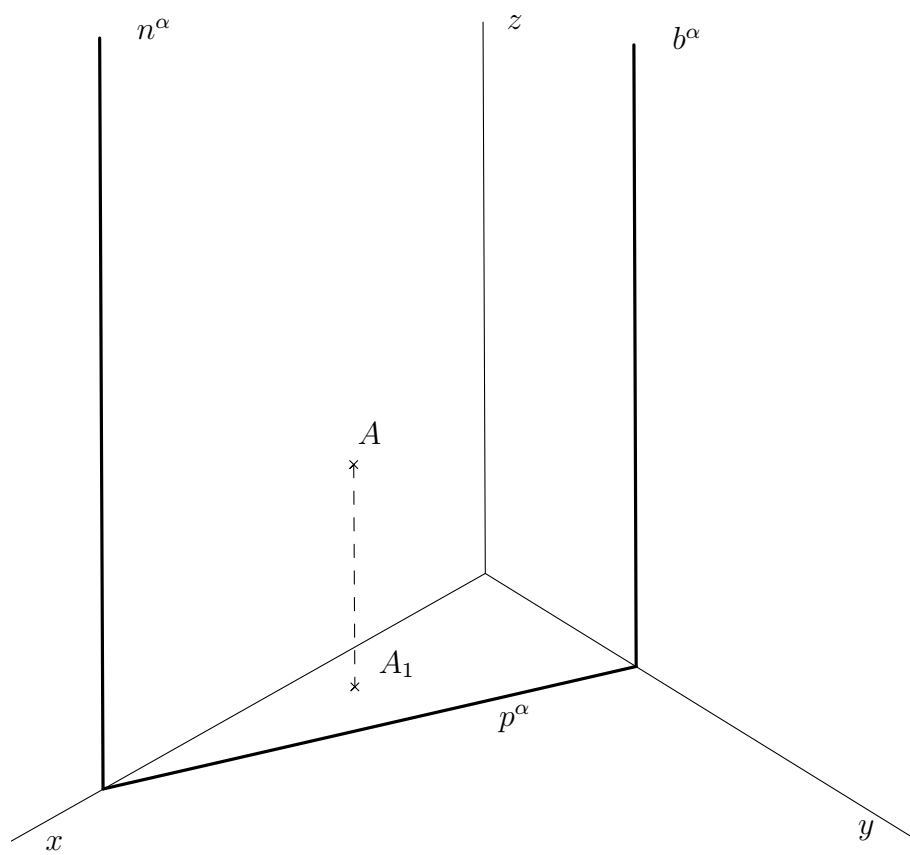
Příklad 49. Sestrojte kolmici na rovinu čtyřúhelníka $ABCD$ jeho středem S .

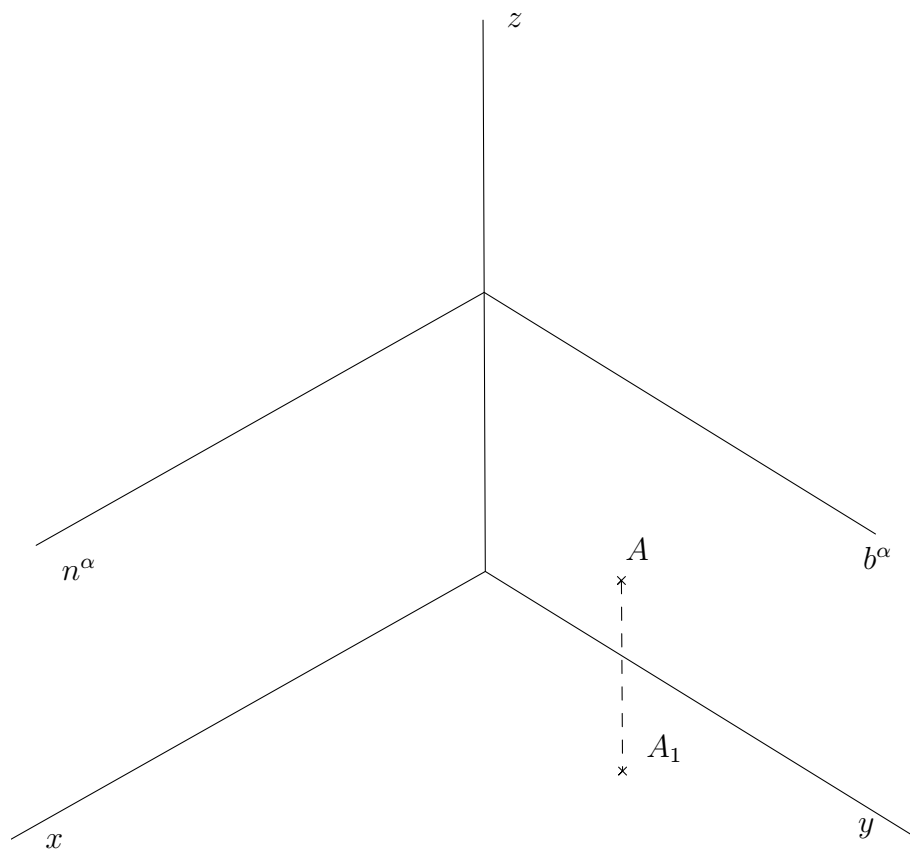
Příklad 50. Určete stopy roviny α kolmé k přímce k a procházející bodem A . Bod A leží na přímce k .

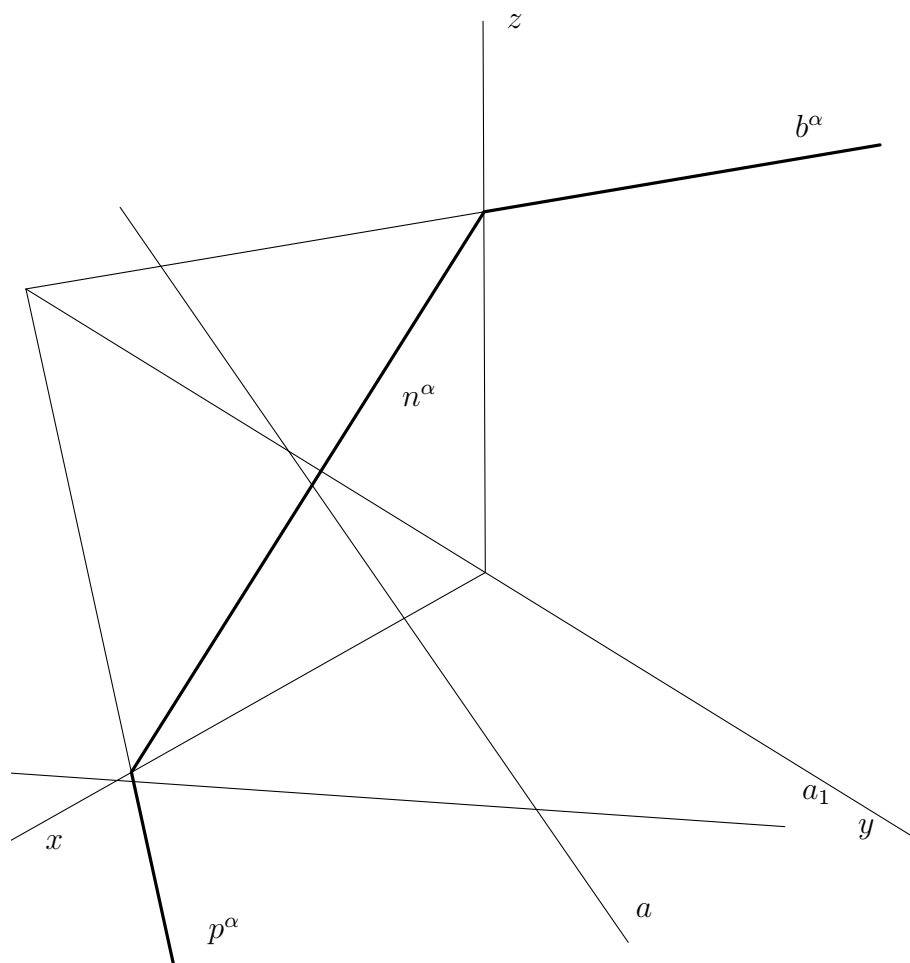
Příklad 51. Bodem A vedte kolmici k rovině α .

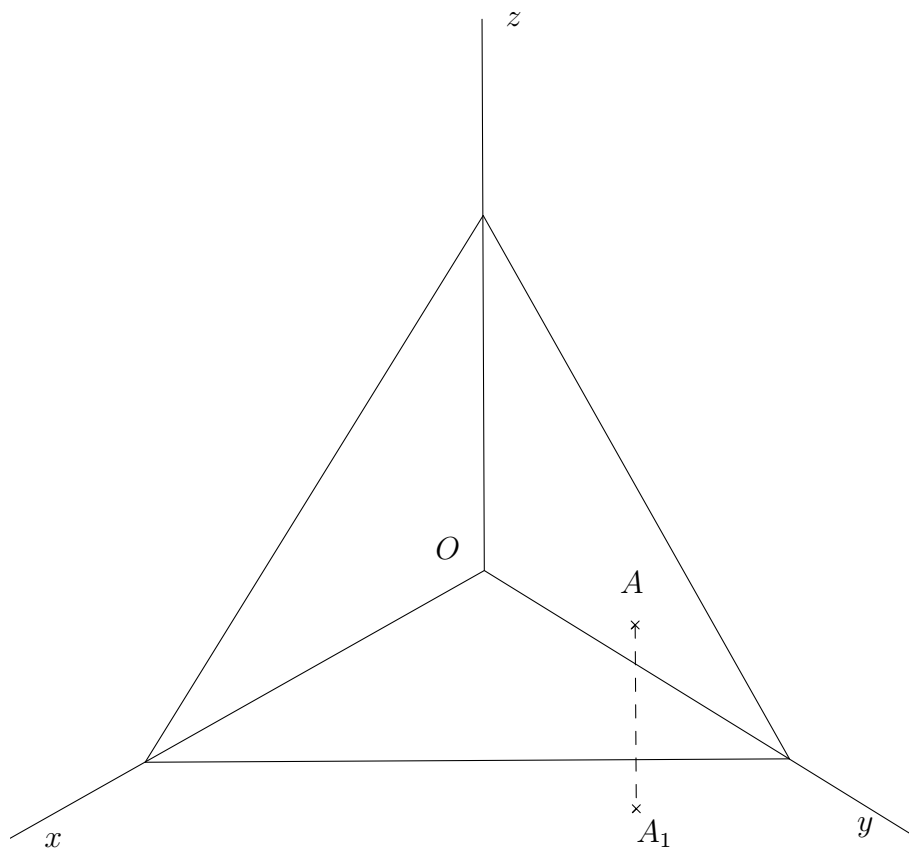
Příklad 52. Bodem A vedte kolmici k rovině α .

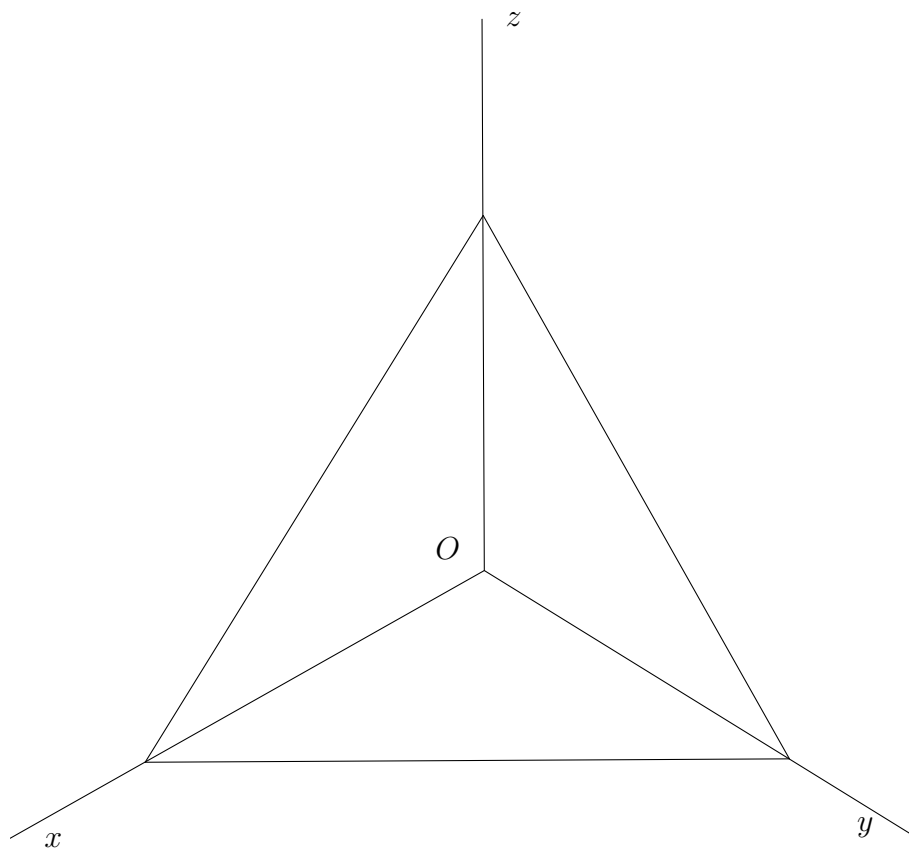
Příklad 53. Přímkou a proložte rovinu β kolmou na rovinu α .

Příklad 54. Určete vzdálenost počátku O a bodu A od axonometrické průmětny.

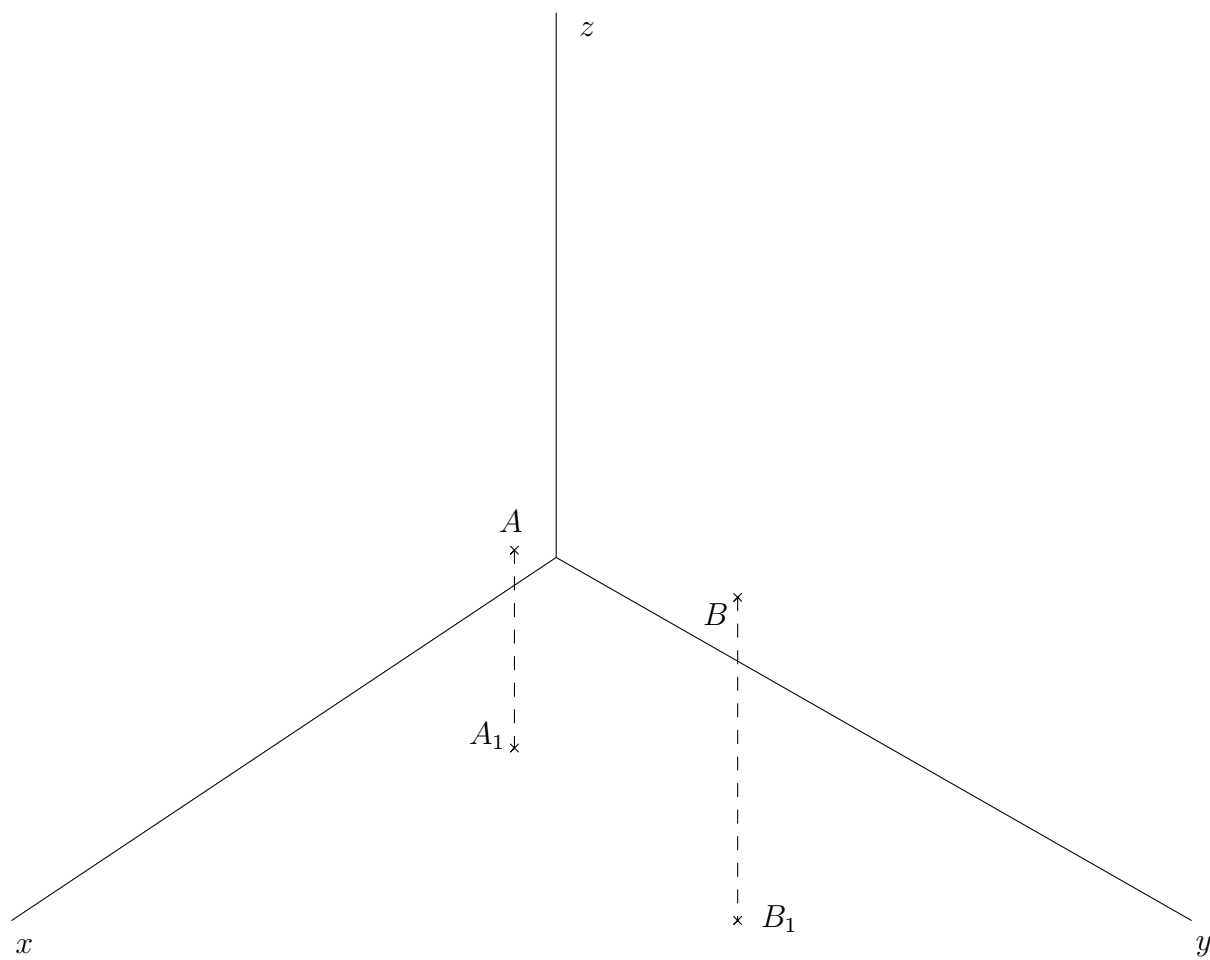

Příklad 55. Sestrojte rovinu β rovnoběžnou s axonometrickou průmětnou ve vzdálenosti 2cm.

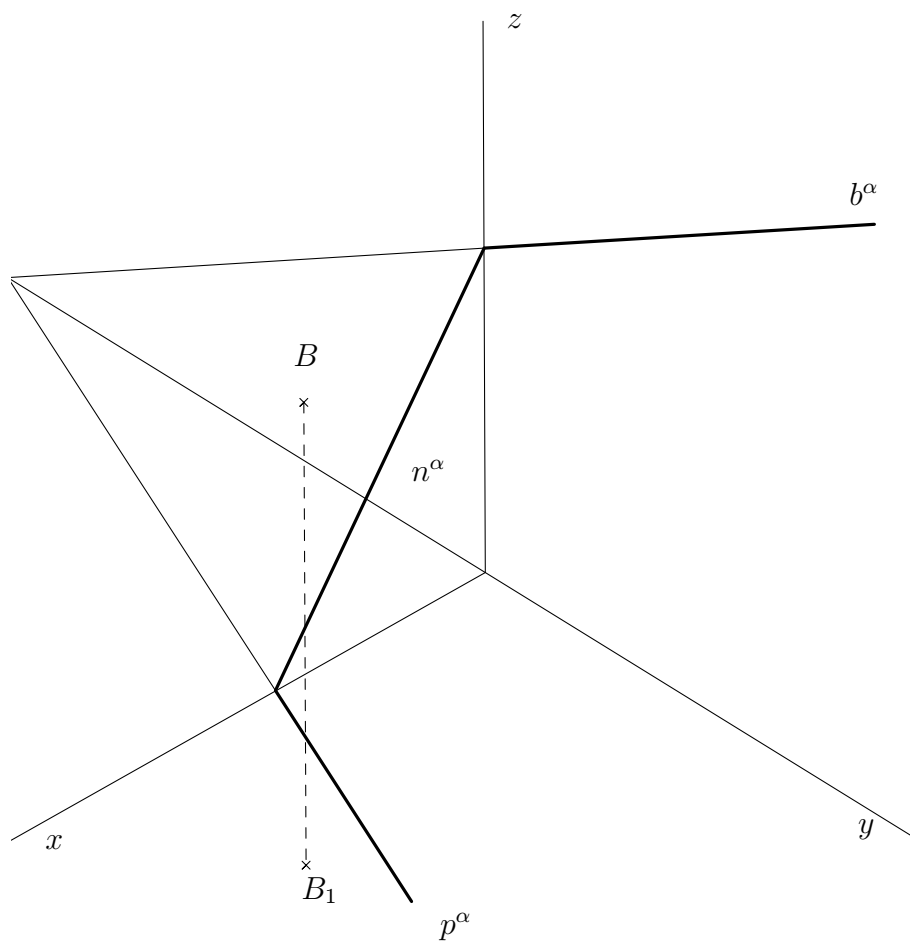

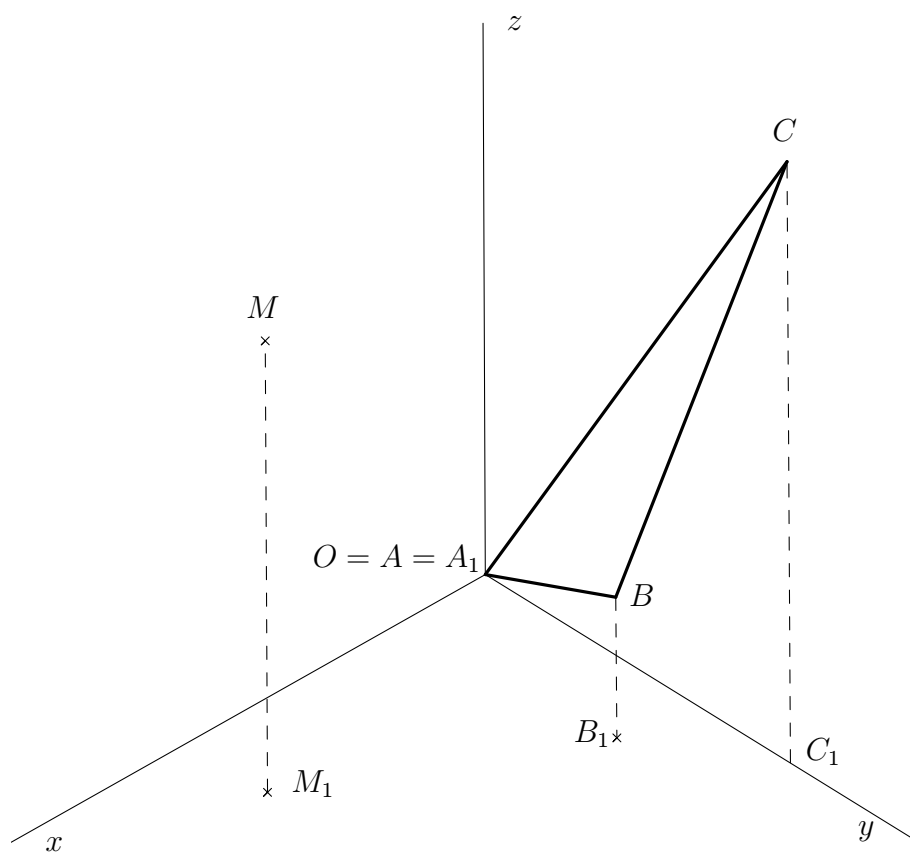
Příklad 56. Určete skutečnou délku úsečky AB .

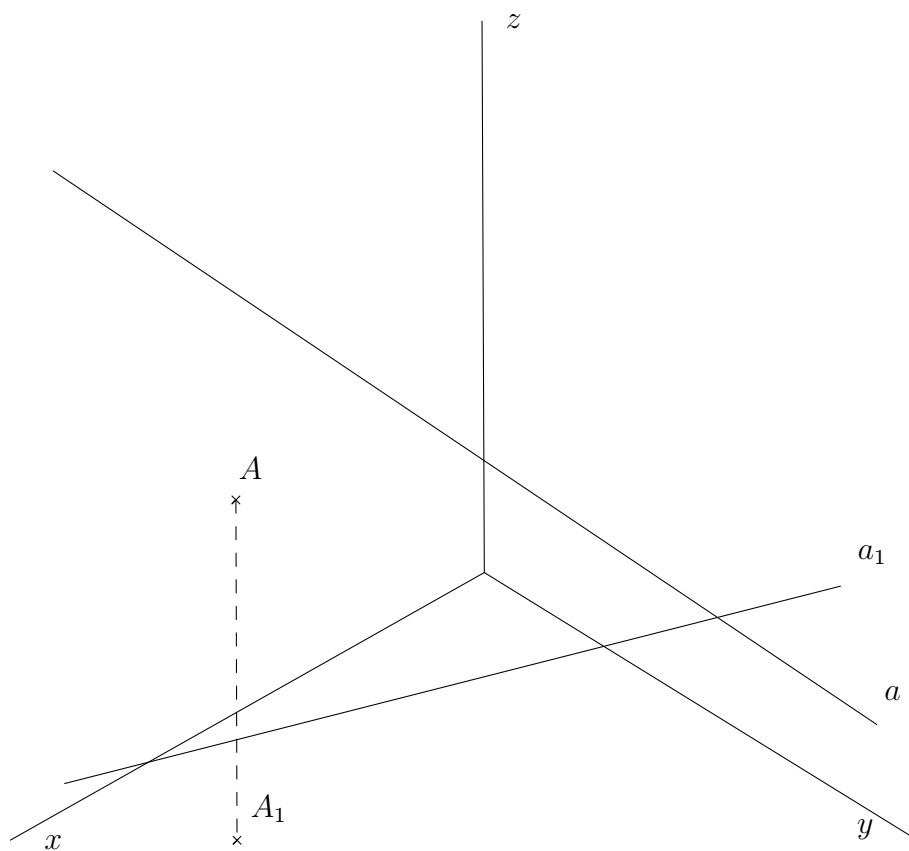
Příklad 57. Určete vzdálenost bodu B od roviny α .

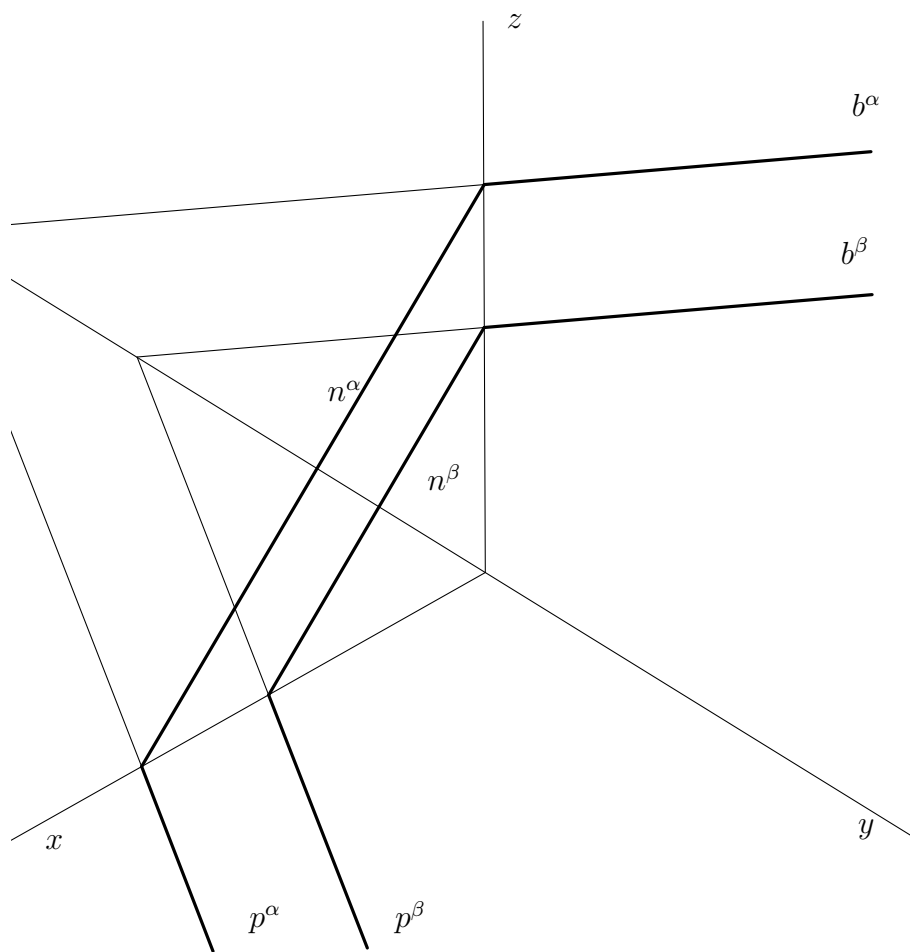
Příklad 58. Určete vzdálenost bodu M od roviny trojúhelníku ABC .

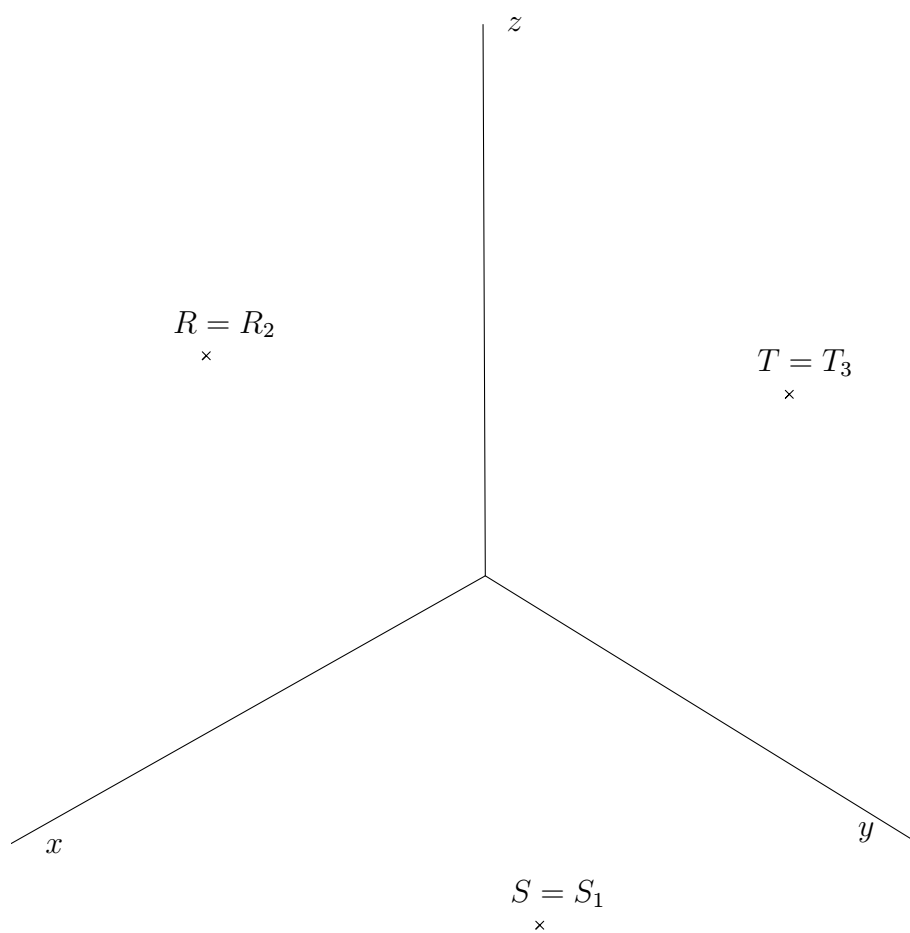
Příklad 59. Určete vzdálenost bodu A od přímky a .

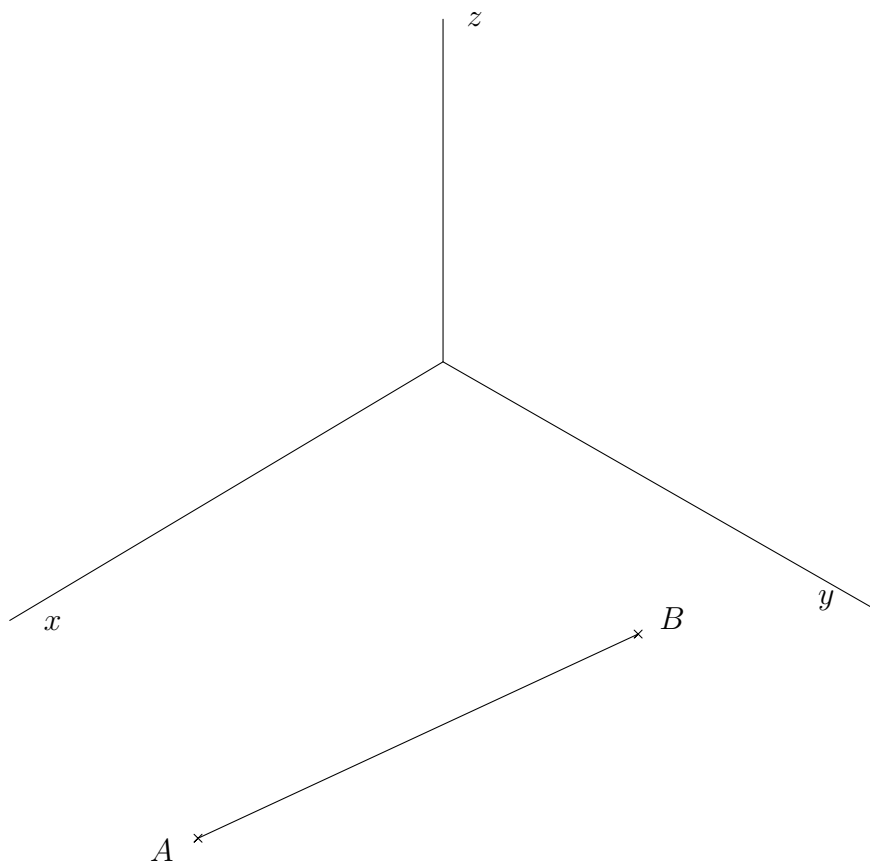
Příklad 60. Určete vzdálenost dvou rovnoběžných rovin α a β .

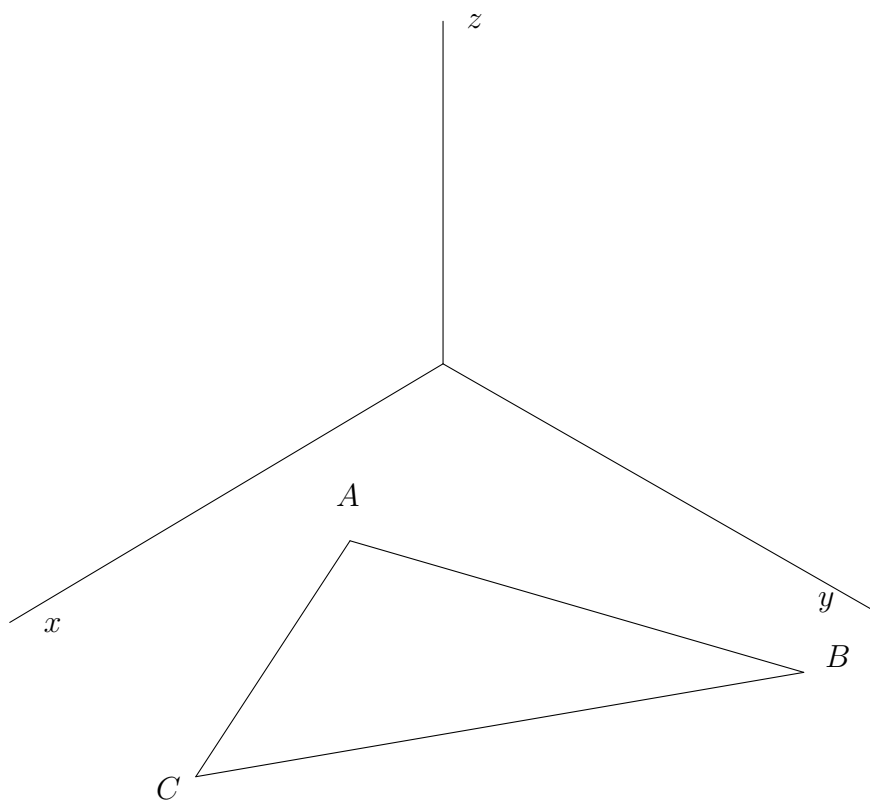
Příklad 61. Sestrojte obrazy kružnic v rovinách π , ν , μ . Kružnice jsou dané středem S , resp. R , resp. T . Poloměr všech kružnic je 4cm.

Příklad 62. Sestrojte obraz kružnice, která leží v rovině π , znáte-li její průměr AB .

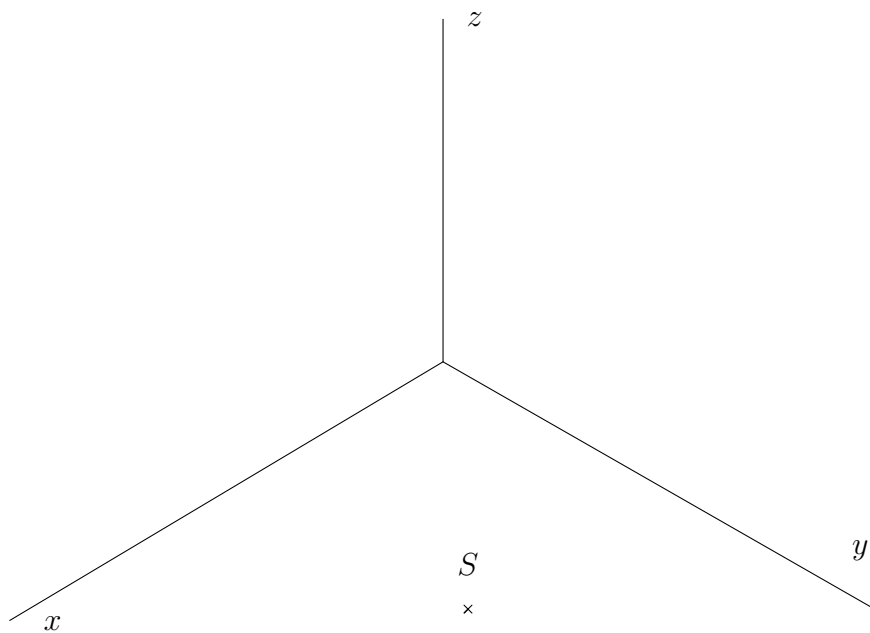

Příklad 63. Sestrojte kružnici opsanou trojúhelníku ABC .

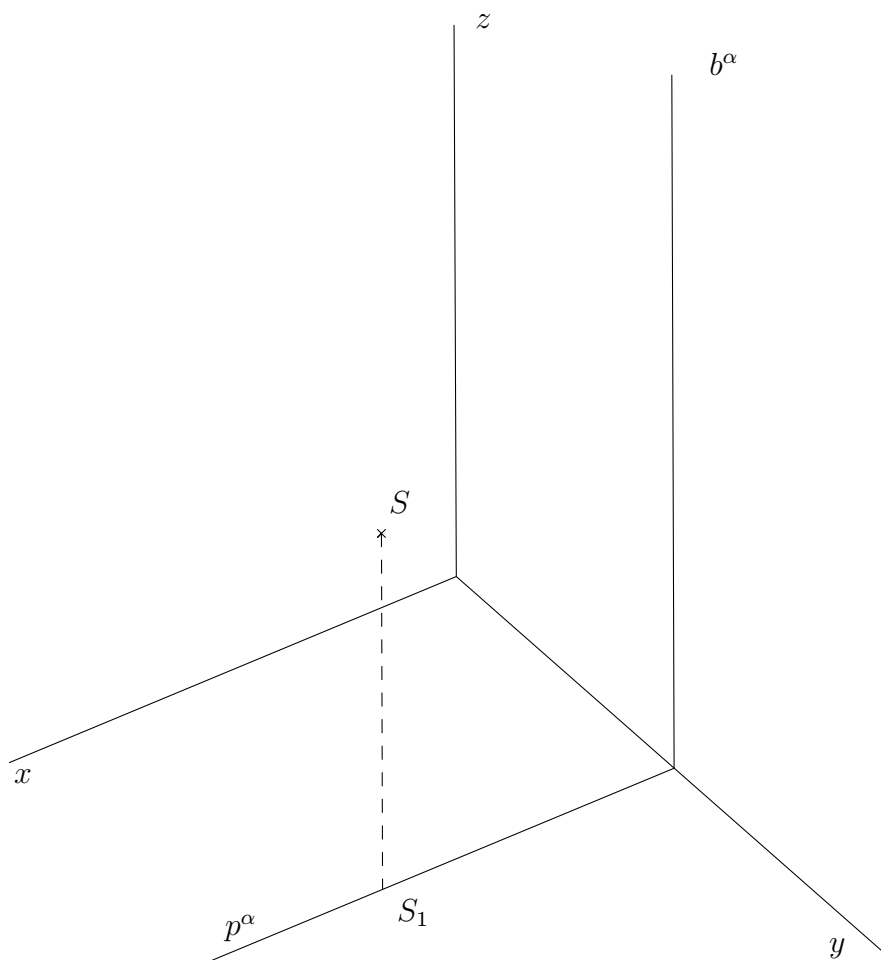

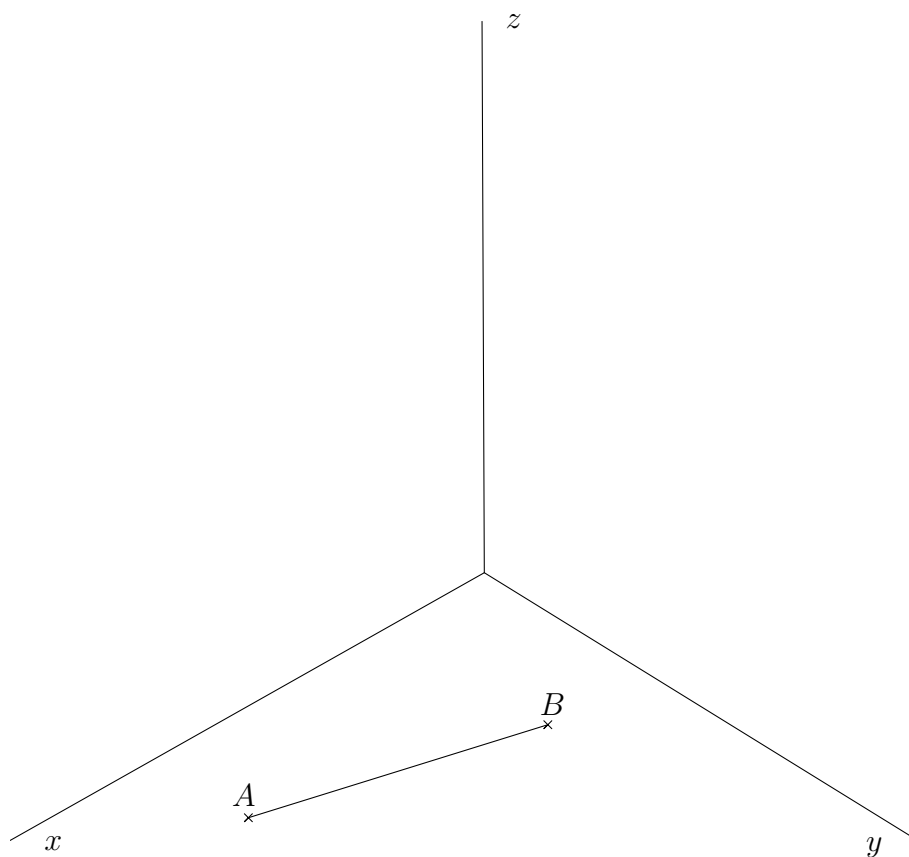
Příklad 64. V rovině π sestrojte kružnici se středem S , která se dotýká osy x .

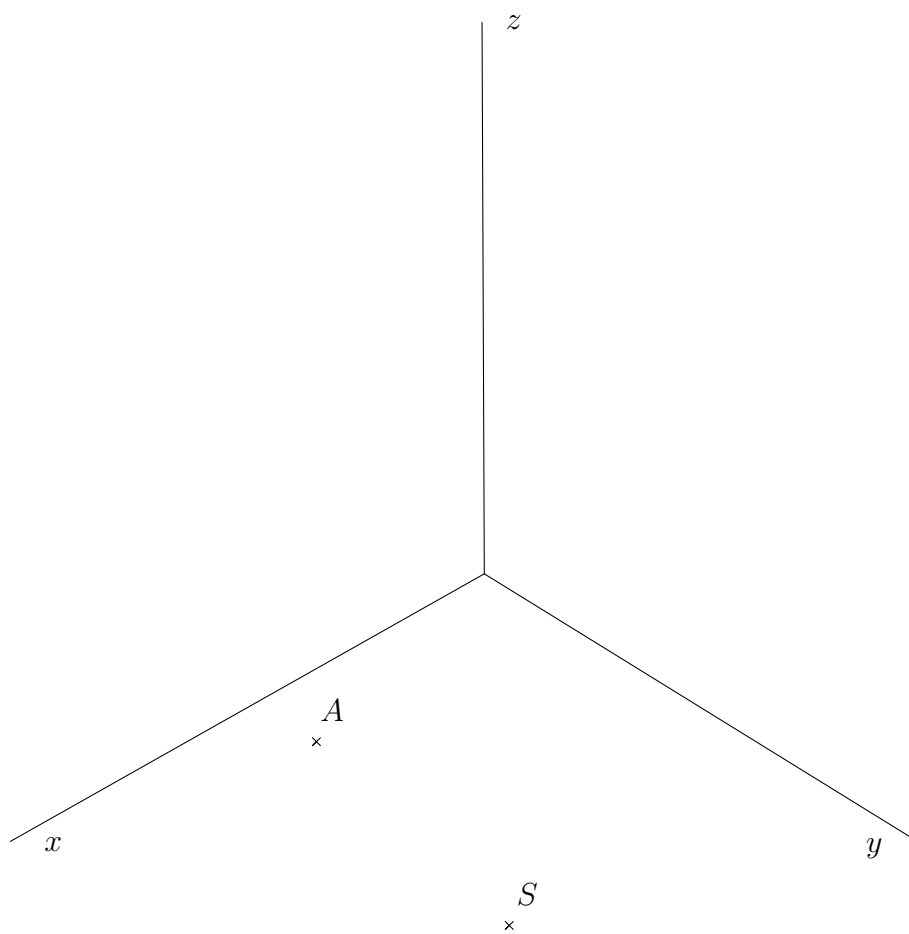
Příklad 65. Zobrazte kružnici ležící v rovině α , je-li dán její střed S a poloměr $r = 3\text{cm}$.

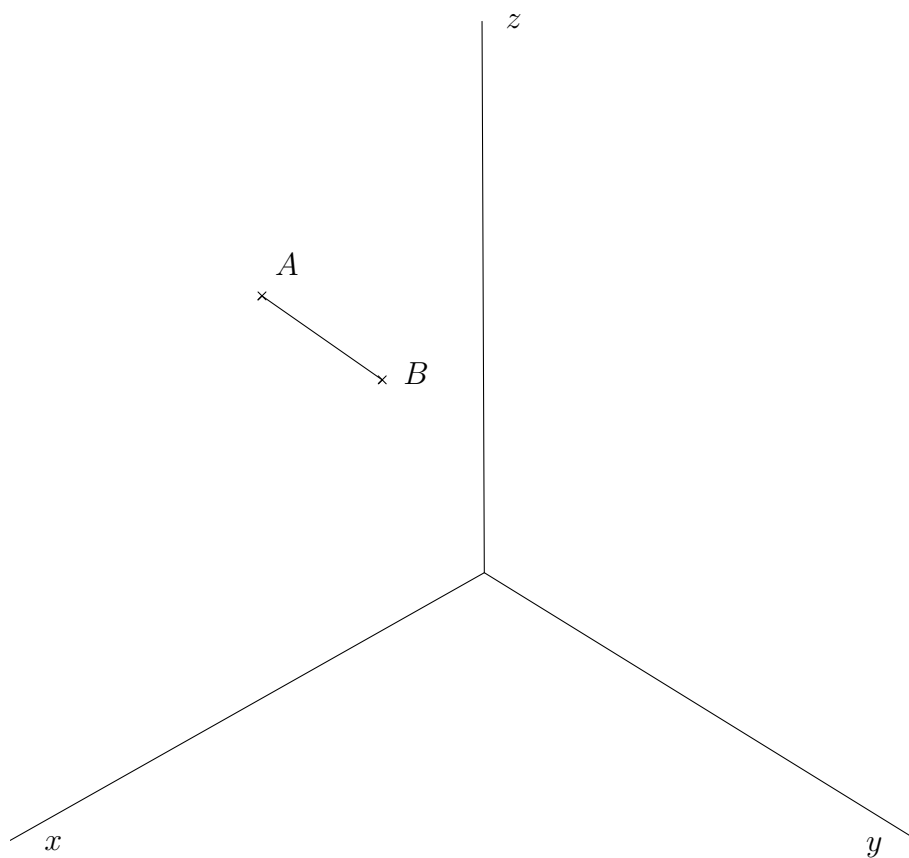
Příklad 66. V kolmé axonometrii sestrojte obraz krychle $ABCDEFGH$, která stojí v rovině π , znáte-li hranu AB .

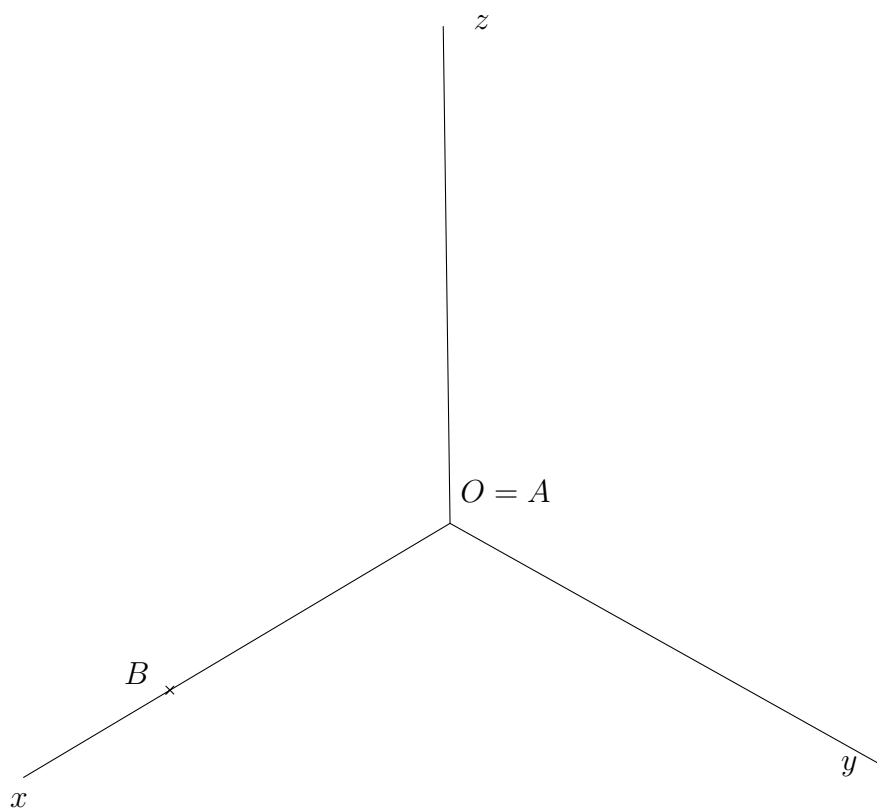
Příklad 67. V kolmé axonometrii sestrojte pravidelný šestiboký hranol $ABCDEF A^* B^* C^* D^* E^* F^*$, který má podstavu $ABCDEF$ v rovině π . Znáte-li střed podstavy S , bod A a výška hranolu je 5cm.

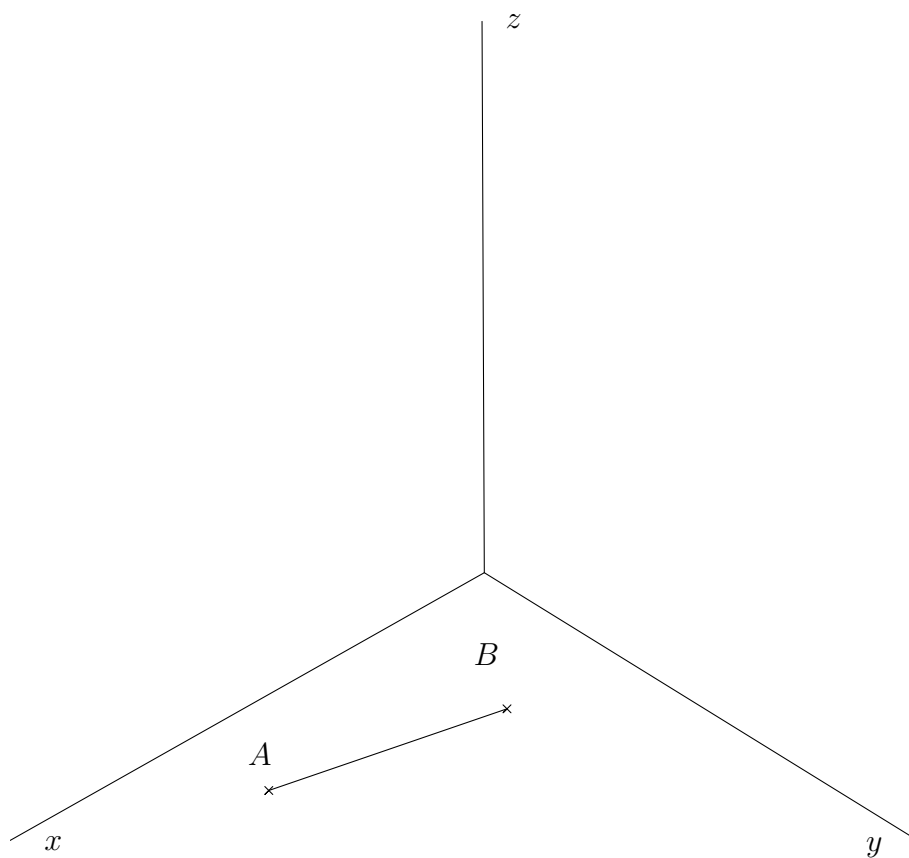
Příklad 68. V kolmé axonometrii sestrojte pravidelný pětiboký hranol $ABCDEA^*B^*C^*D^*E^*$ s podstavou $ABCDE$ v rovině ν . Znáte-li hranu AB a víte, že výška hranolu je $v = 2|AB|$.

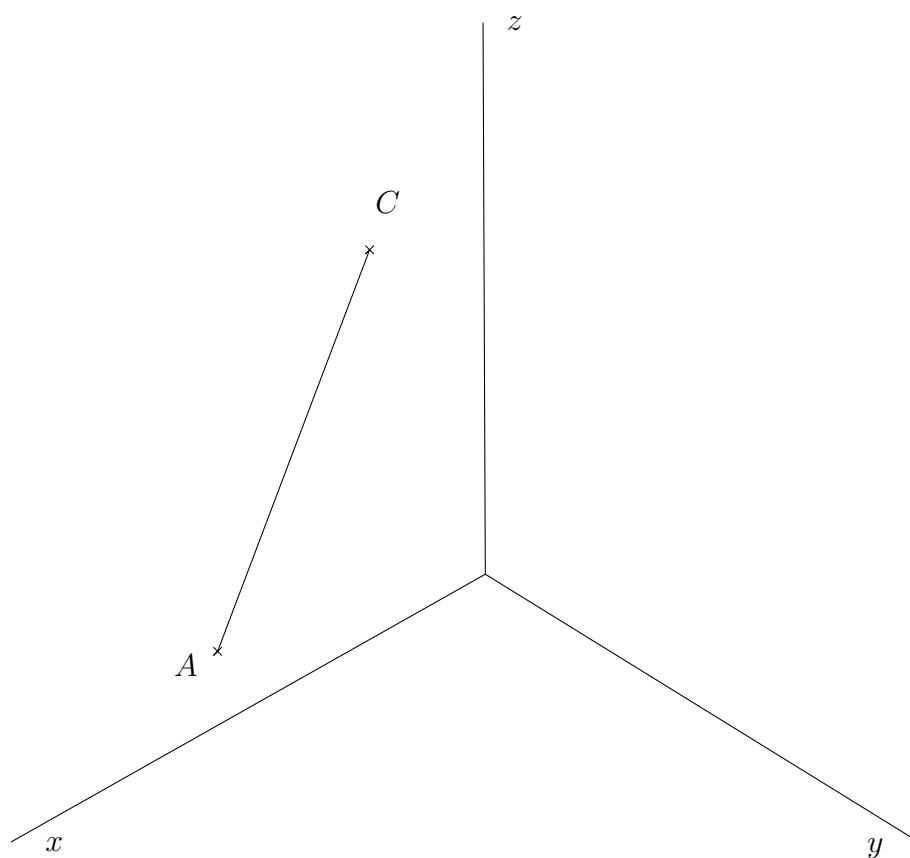
Příklad 69. V izometrii zobrazte krychli $ABCDEFGH$, $A = O$, $B \in x$, $D \in y$, $E \in z$.

Příklad 70. V kolmé axonometrii sestrojte pravidelný šestiboký jehlan $ABCDEFV$, jehož podstava leží v rovině π , $v = 2a$ a hrana základny je $a = |AB|$.

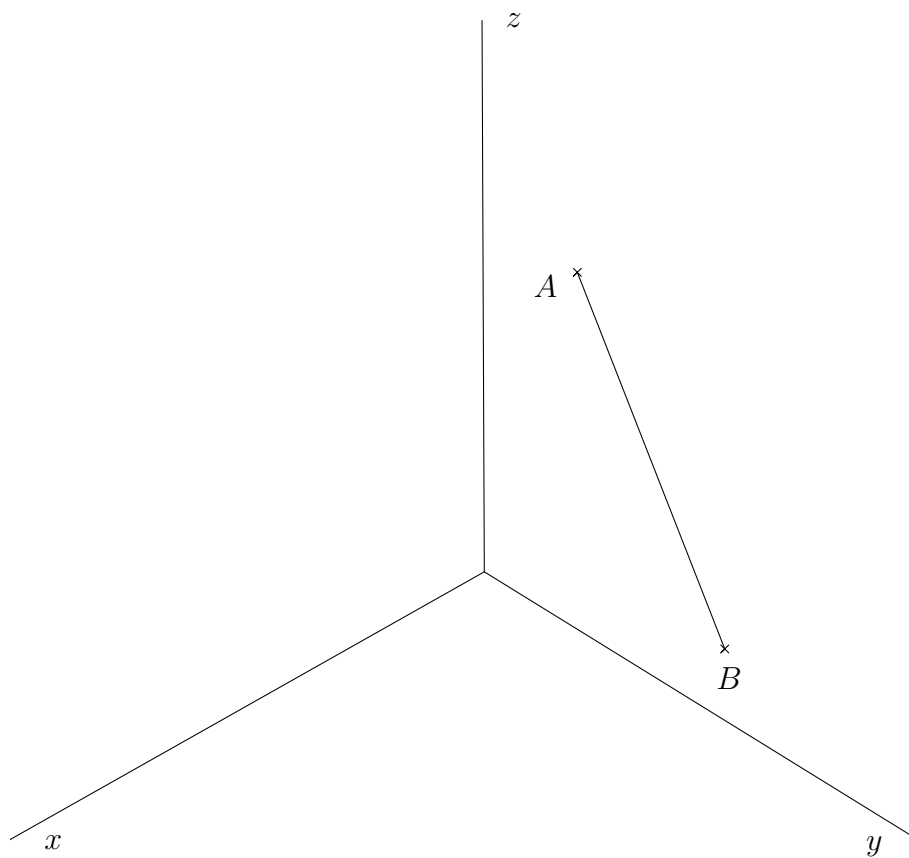

Příklad 71. V kolmé axonometrii sestrojte pravidelný čtyřboký jehlan $ABCDV$, jehož základna leží v rovině ν , $v = \frac{3}{2}b$, kde $b = |AC|$.

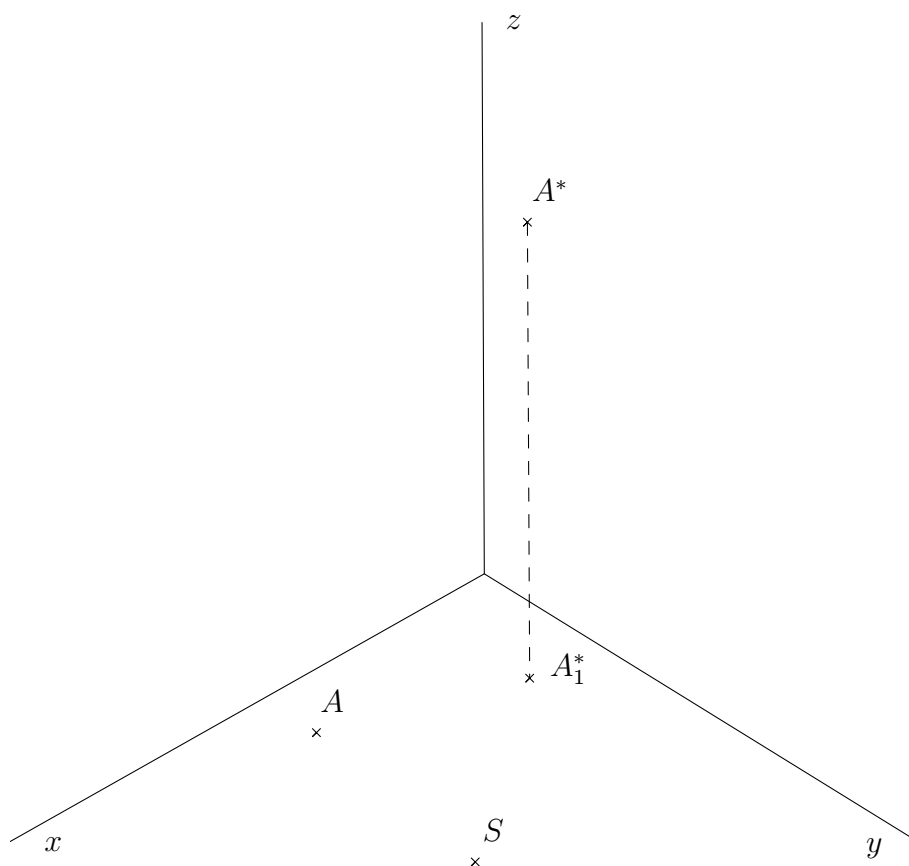

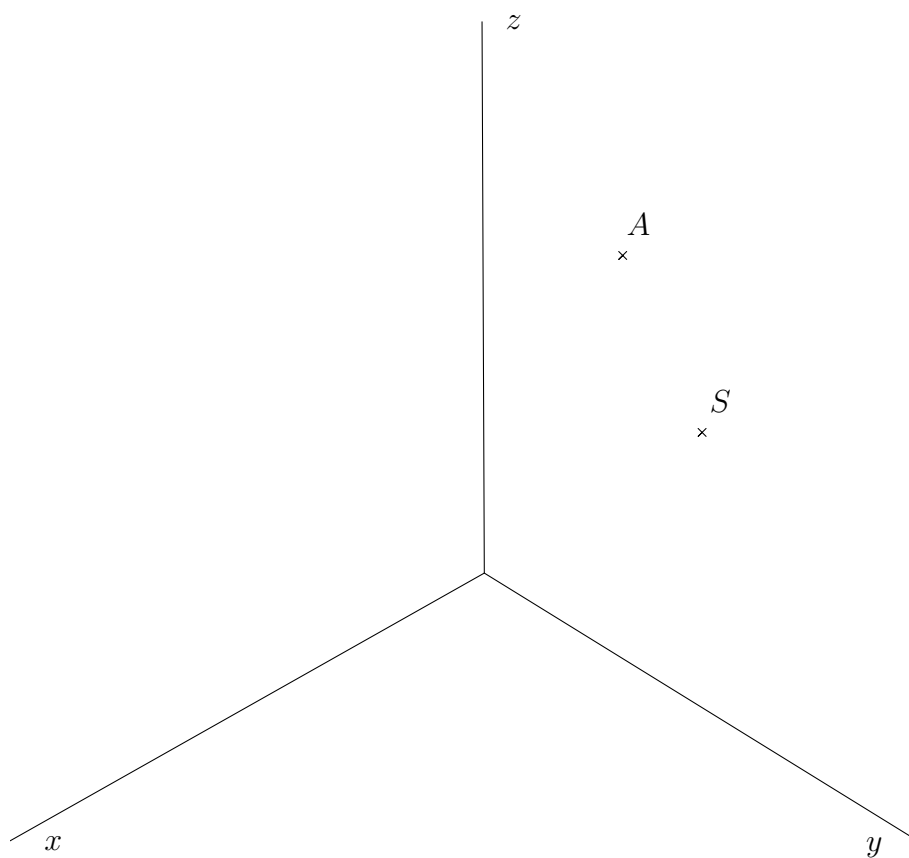
Příklad 72. V kolmé axonometrii sestrojte pravidelný čtyřstěn $ABCD$ s jednou stěnou v rovině μ , znáte-li vrcholy A, B .

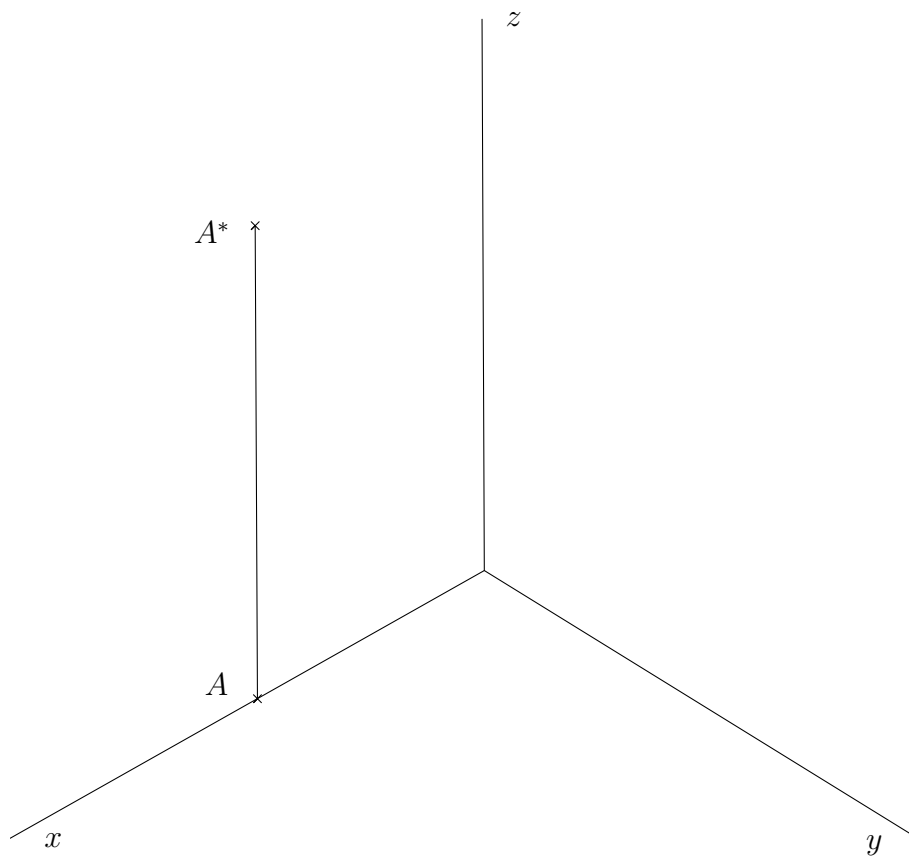
Příklad 73. Sestrojte trojboký šikmý hranol $ABCA^*B^*C^*$ s podstavou ABC v rovině π , znáte-li střed podstavy S , bod A v rovině π a bod horní podstavy A^* . Podstava je tvaru rovnostranného trojúhelníka.

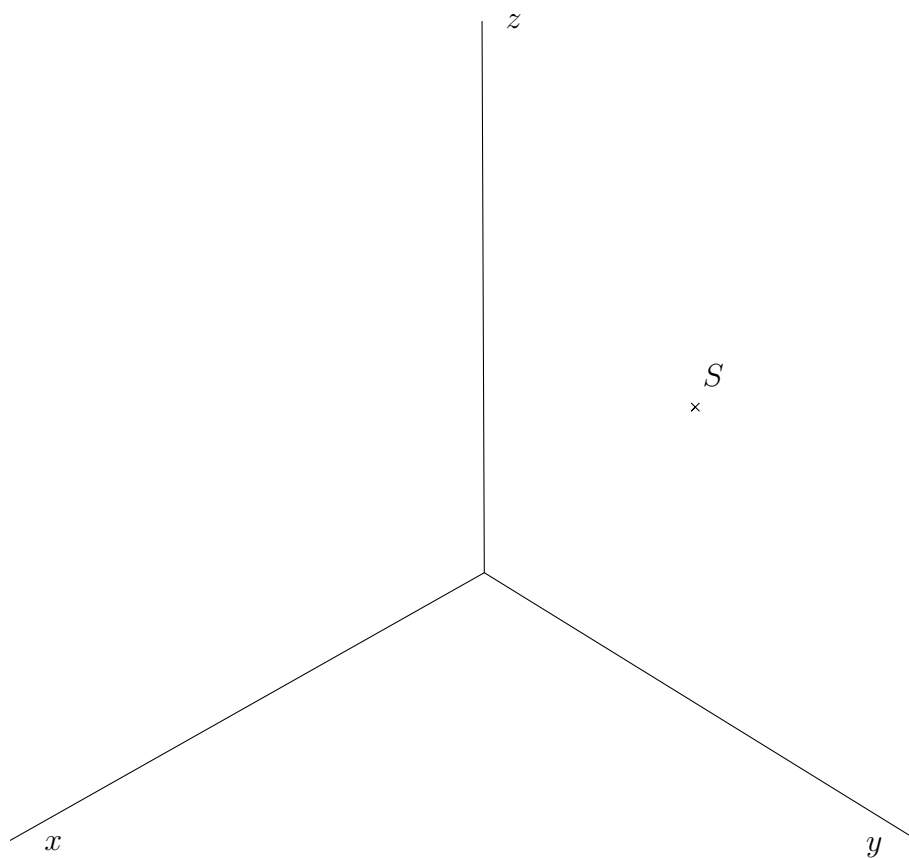
Příklad 74. V kolmé axonometrii sestrojte šikmý pravidelný šestiboký jehlan $ABCDEFV$ s podstavou $ABCDEF$ v rovině μ , znáte-li střed podstavy S , vrchol podstavy A , vrchol jehlanu $V \in x$, výška jehlanu $v = 6\text{cm}$.

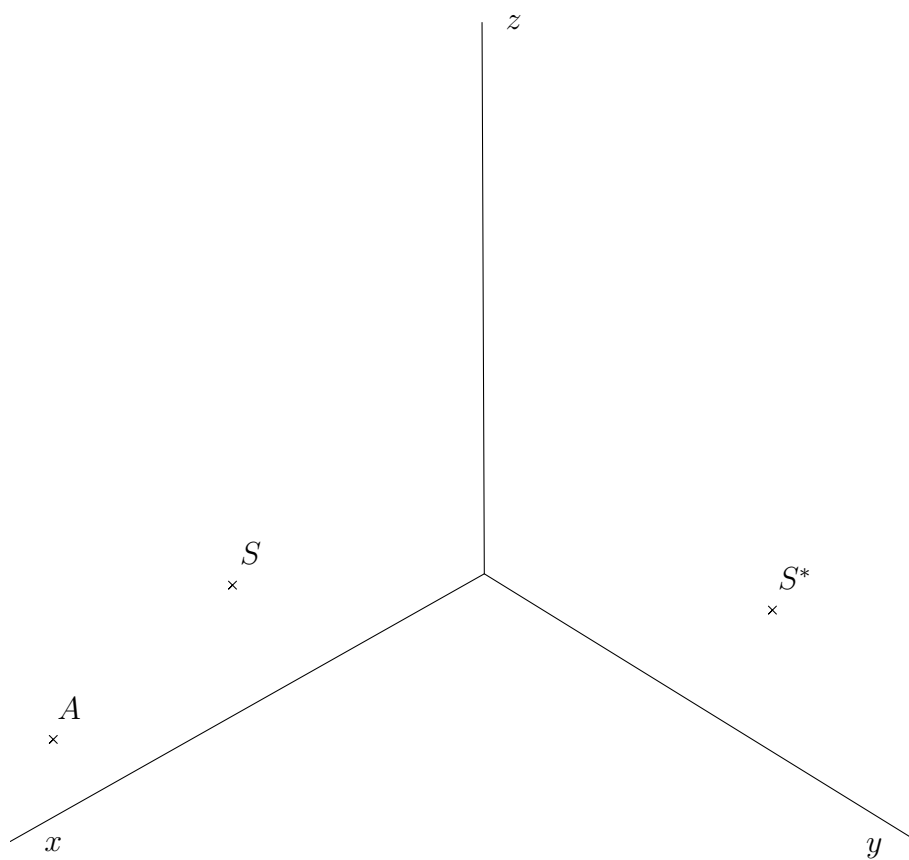
Příklad 75. V kolmé axonometrii sestrojte válec, který vznikne rotací úsečky AA^* kolem osy z .

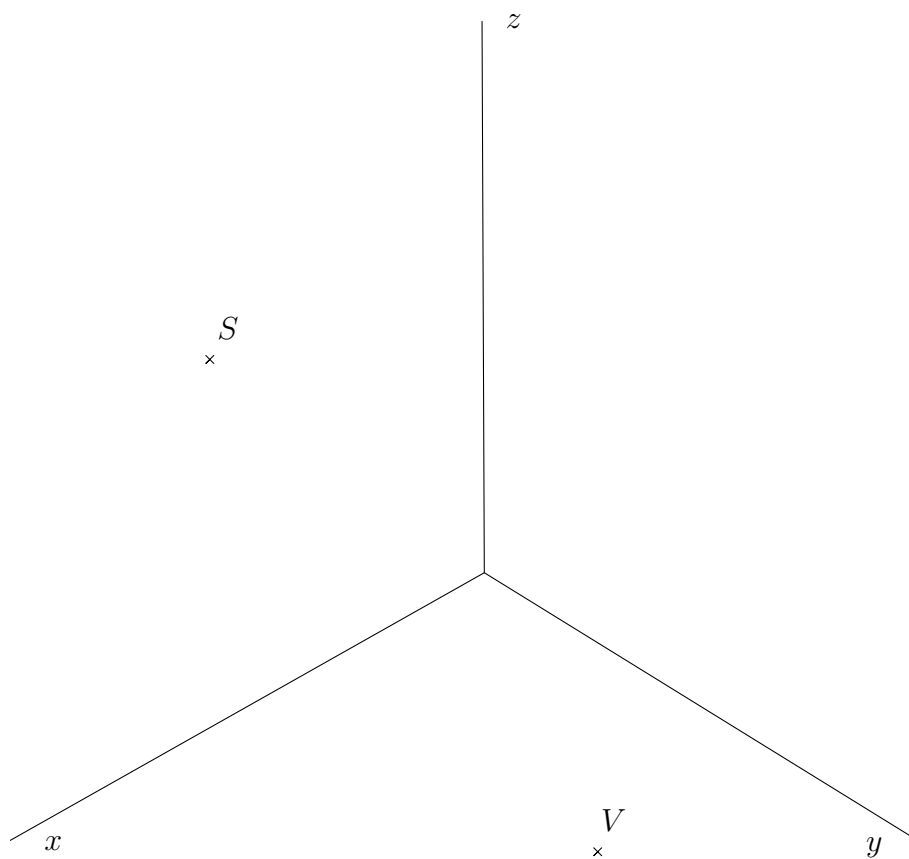
Příklad 76. V kolmé axonometrii sestrojte rotační kužel s podstavou v rovině ν tak, aby se kružnice podstavy dotýkala osy z . Znáte-li střed podstavy S , $v = 3r$ (r je poloměr podstavné kružnice).

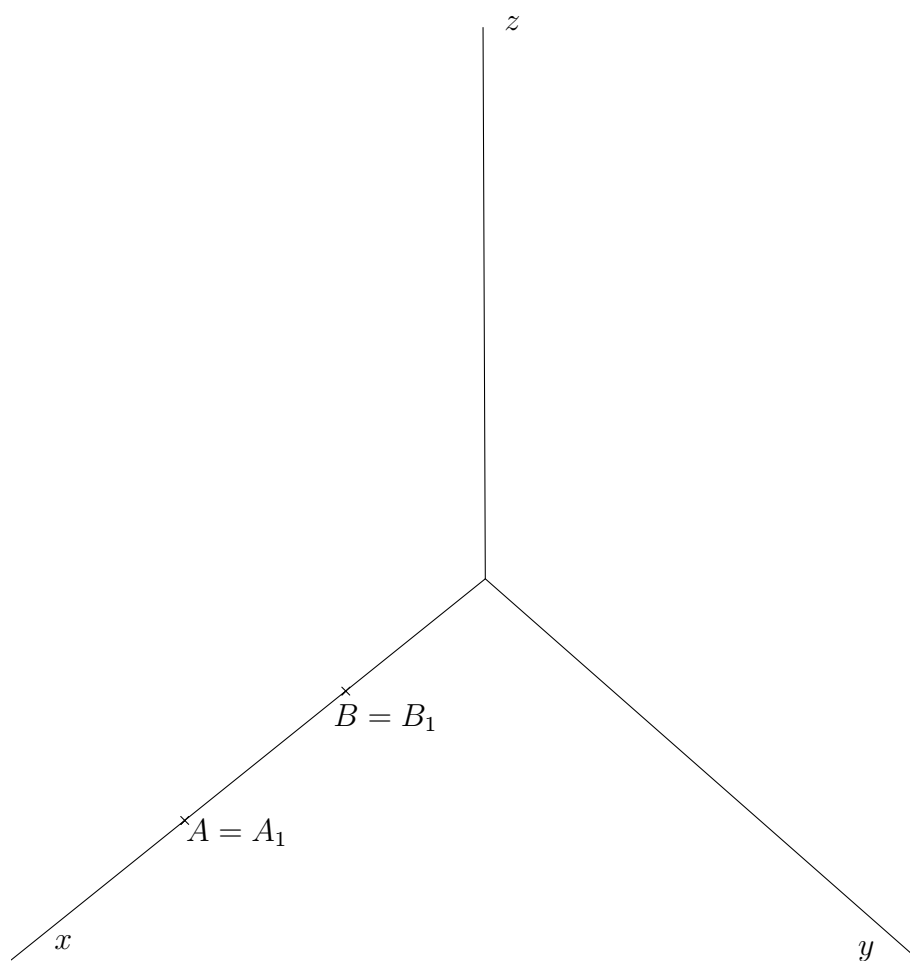
Příklad 77. V kolmé axonometrii sestrojte kosý kruhový válec s podstavou v rovině ν . Jedna podstava je určena středem kružnice S a bodem na kružnici A , druhá podstava je určena středem S^* .

Příklad 78. V kolmé axonometrii sestrojte kužel s podstavou v rovině μ . Je dán střed podstavy S , poloměr $r = 3\text{cm}$ a vrchol V .

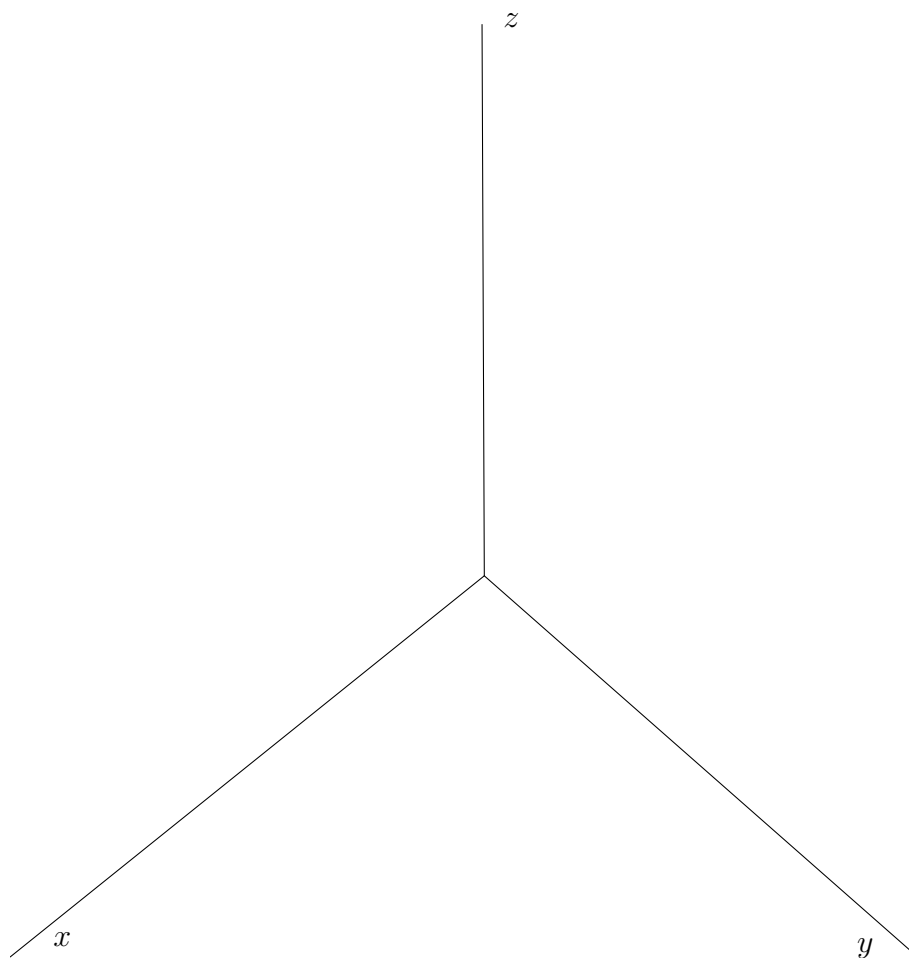

Příklad 79. V kolmé axonometrii zobrazte pravidelný šestiboký hranol o výšce $v = 8\text{cm}$, jestliže jeho podstava $ABCDEF$ leží v rovině ν a je určena vrcholy A, B .

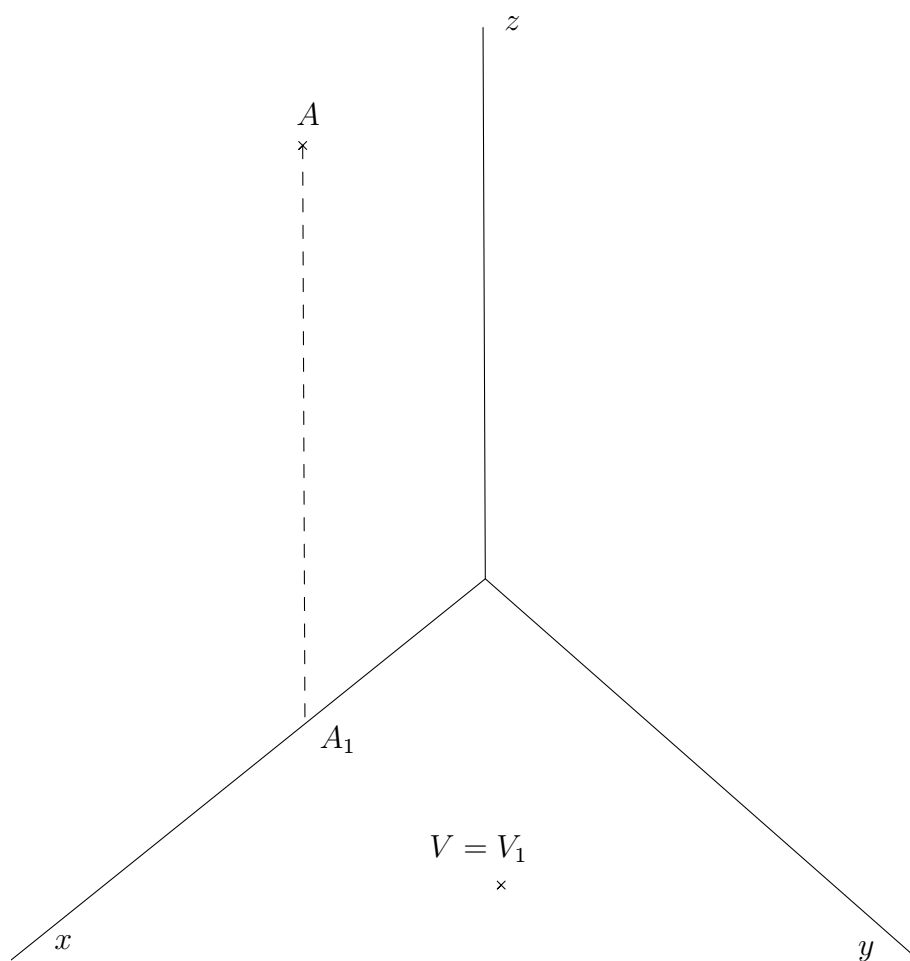

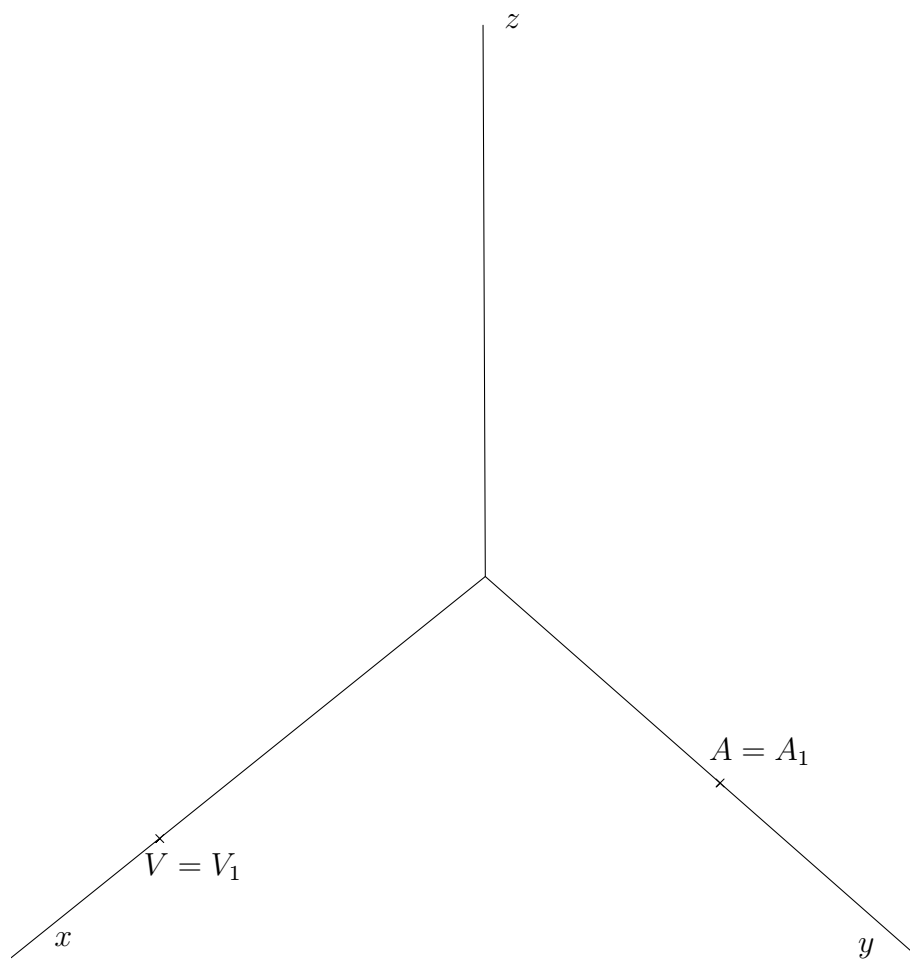
Příklad 80. V kolmé axonometrii zobrazte pravidelný osmistěn $ABCDEF$, jehož úhlopříčky leží v souřadnicových osách a mají délku 8cm.

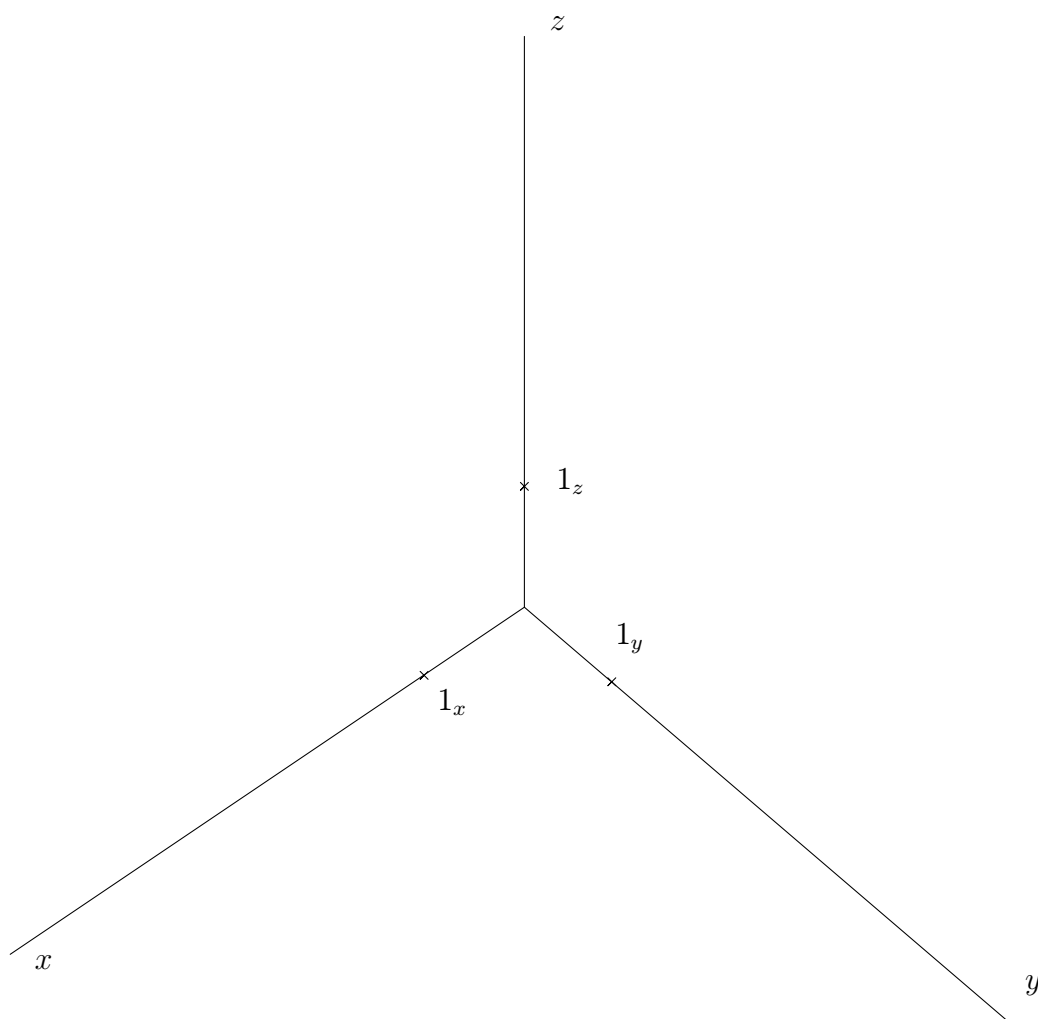
Příklad 81. V kolmé axonometrii zobrazte pravidelný šestiboký jehlan $ABCDEFV$ s vrcholem V v rovině π , osou rovnoběžnou s osou z a vrcholem podstavy A .

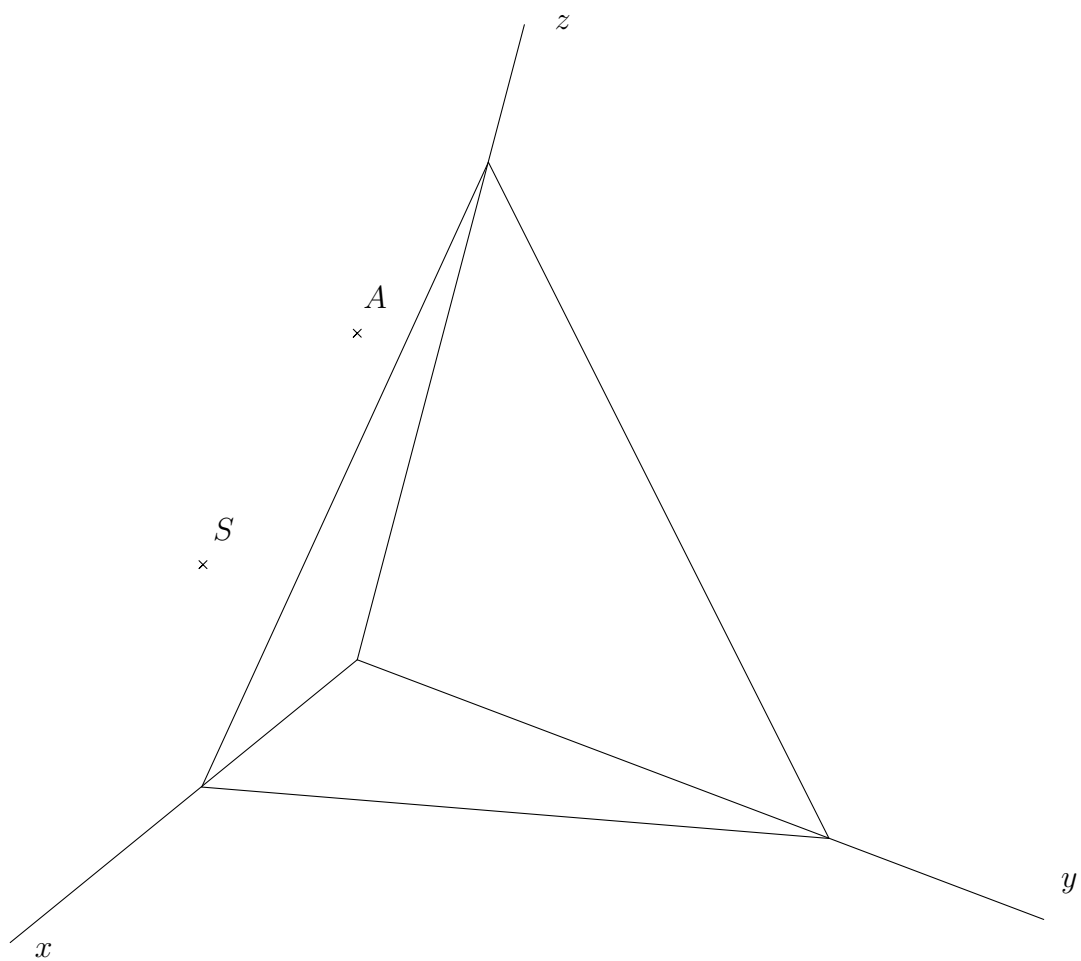
Příklad 82. V kolmé axonometrii zobrazte rotační kužel, který vzniká rotací úsečky AV kolem osy x .

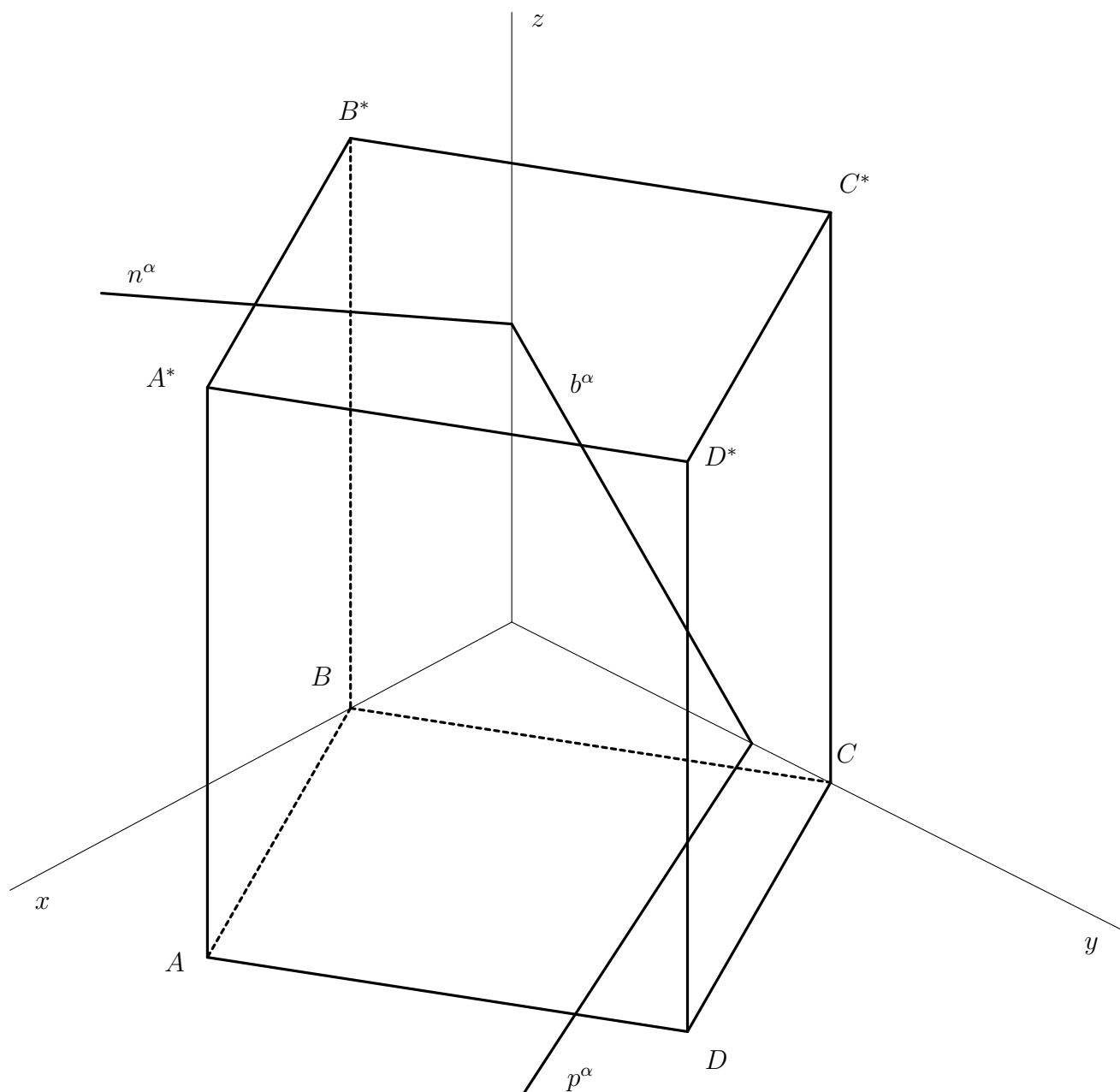
Příklad 83. V šikmé axonometrii dané jednotkovými body sestrojte kolmý hranol $ABCD A^* B^* C^* D^*$. Podstava $ABCD$ leží v rovině π , $A = O$, $B \in x$, $D \in y$, $A^* \in z$, $|AB| = 3$, $|AD| = 4$, $|AA^*| = 5$.

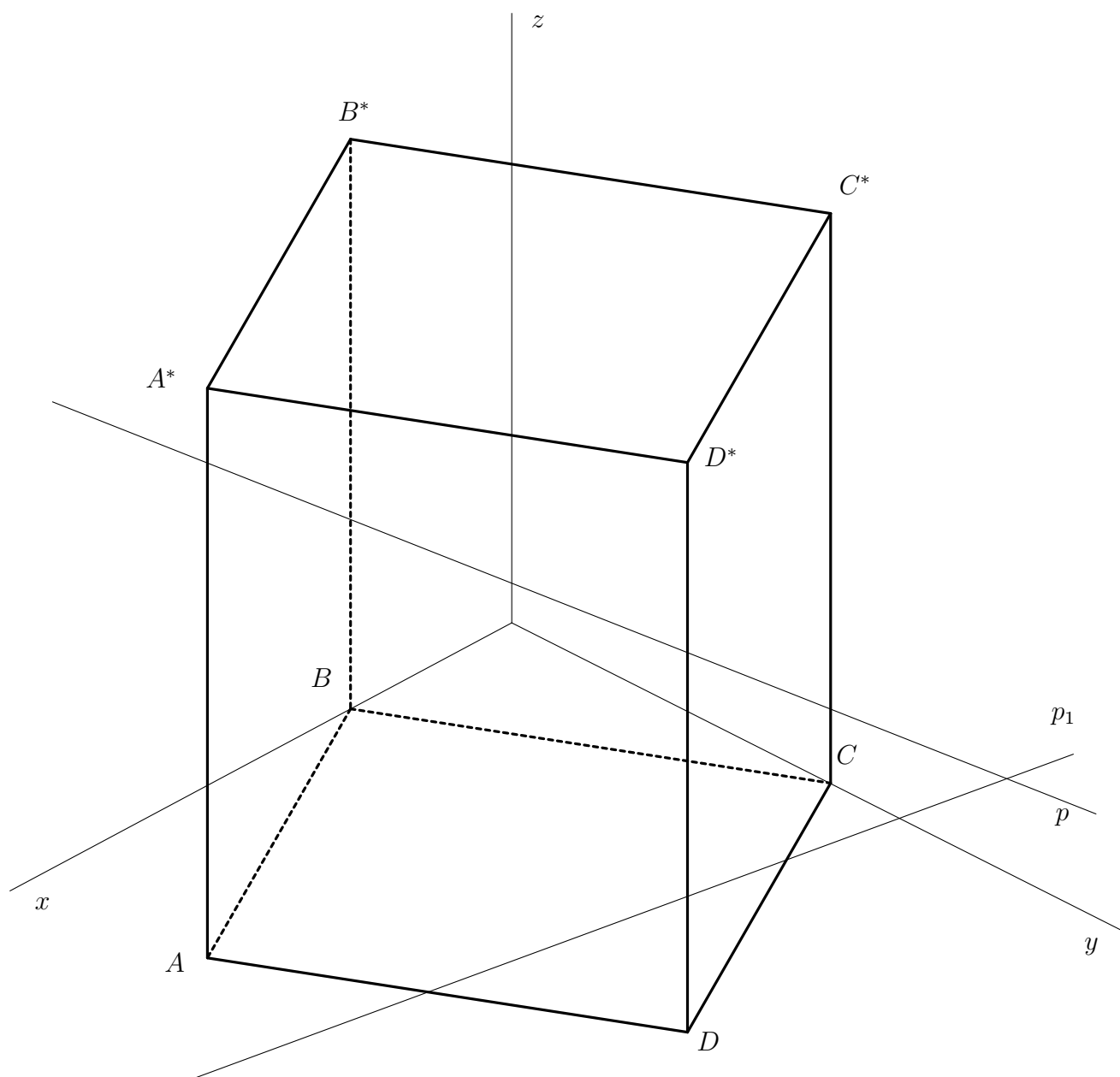
Příklad 84. V šikmé axonometrii zadané axonometrickým trojúhelníkem sestrojte pravidelný kolmý šesti-
boký jehlan $ABCDEFV$ s podstavou $ABCDEF$ v rovině ν . Podstava je určena středem S a vrcholem A ,
výška hranolu $v = 3|AB|$.

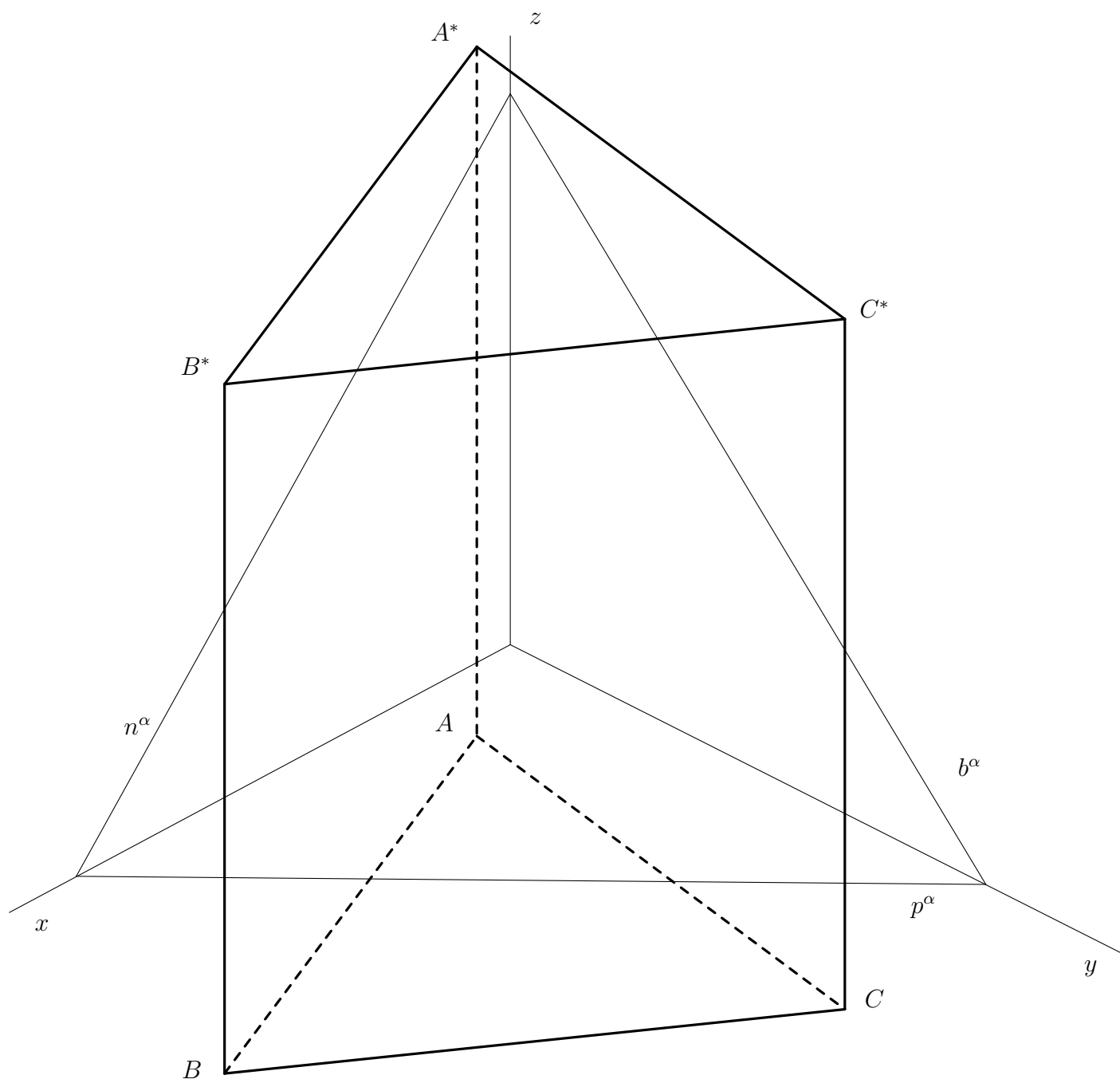
Příklad 85. Sestrojte řez kolmého čtyřbokého hranolu s podstavou $ABCD$ ležící v rovině π rovinou α .

Příklad 86. Sestrojte průsečík přímky p s kolmým čtyřbokým hranolem, jehož dolní podstava $ABCD$ leží v rovině π .

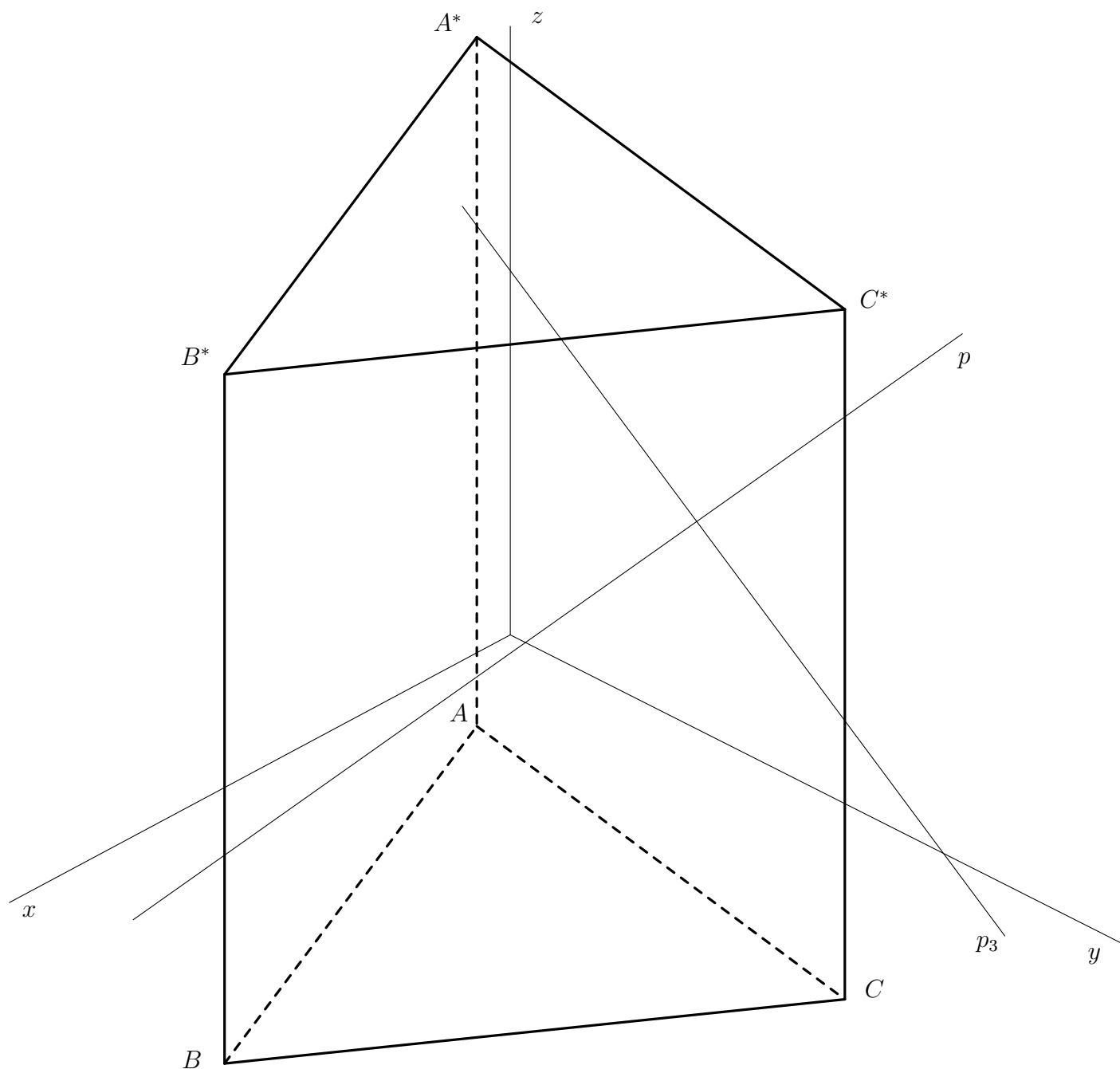

Příklad 87. Sestrojte řez kolmého trojbokého hranolu s rovinou α . Podstava ABC leží v rovině π .

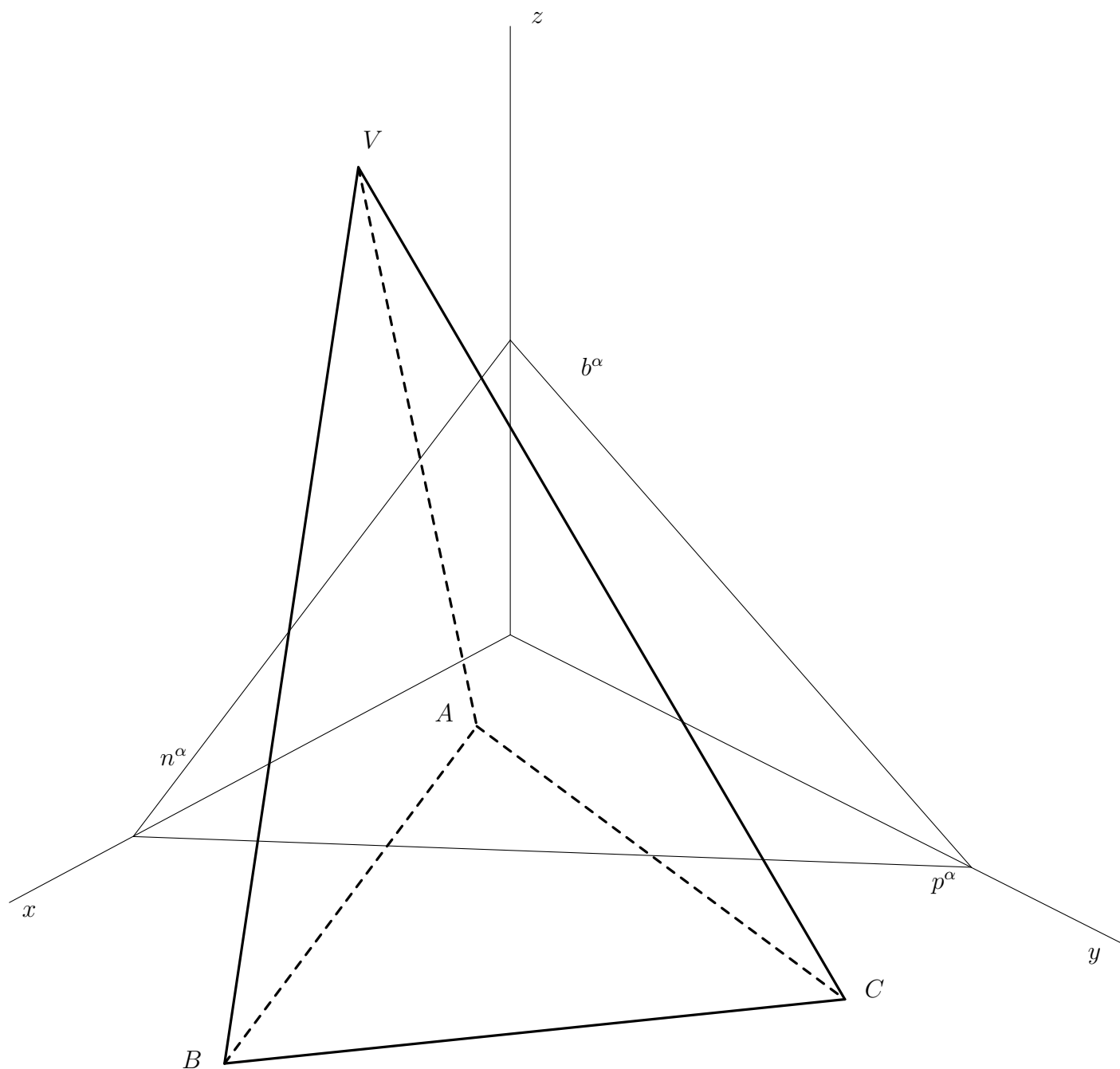

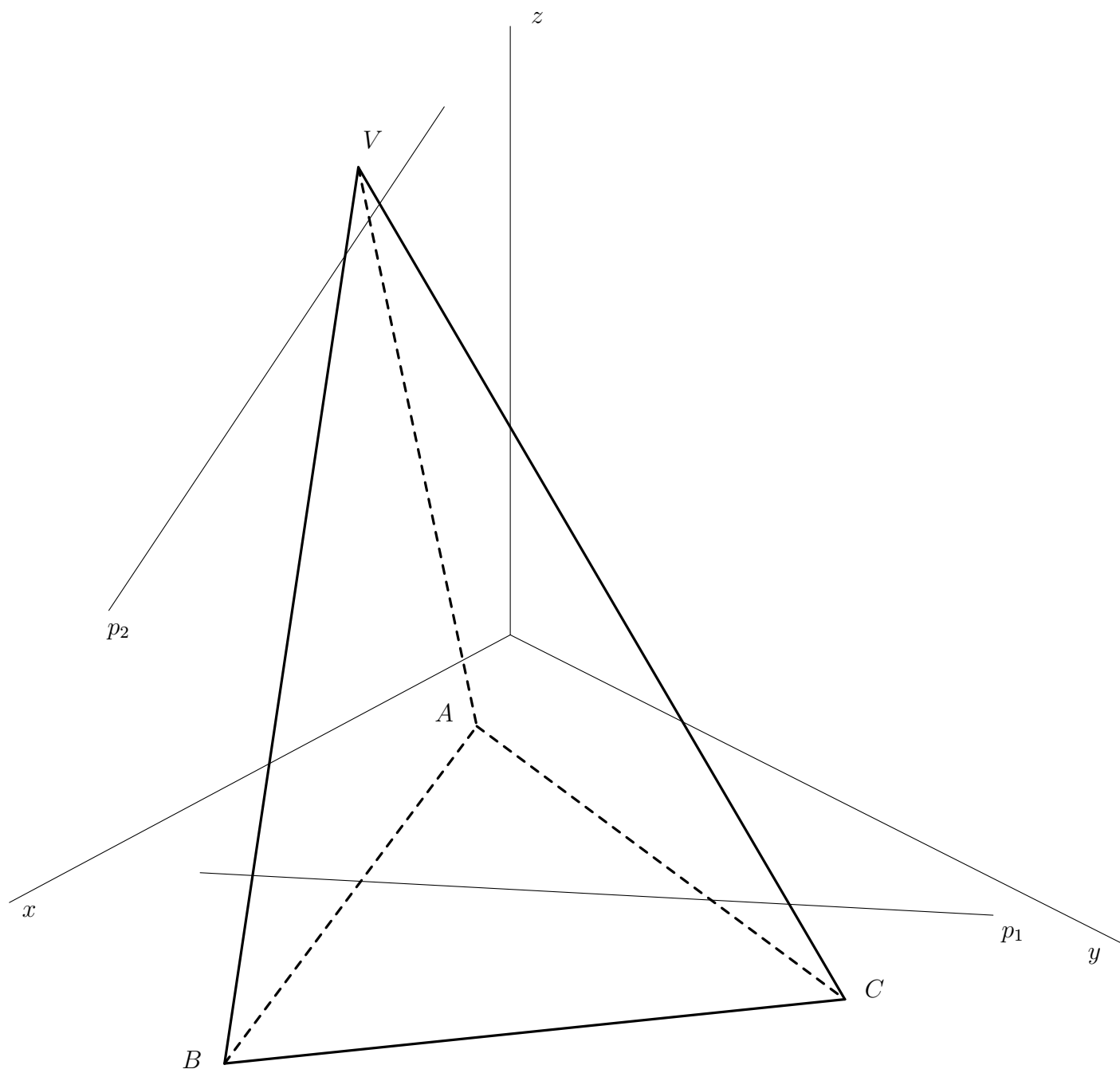
Příklad 88. Sestrojte průnik trojbokého hranolu s přímkou p . Podstava ABC leží v rovině π .

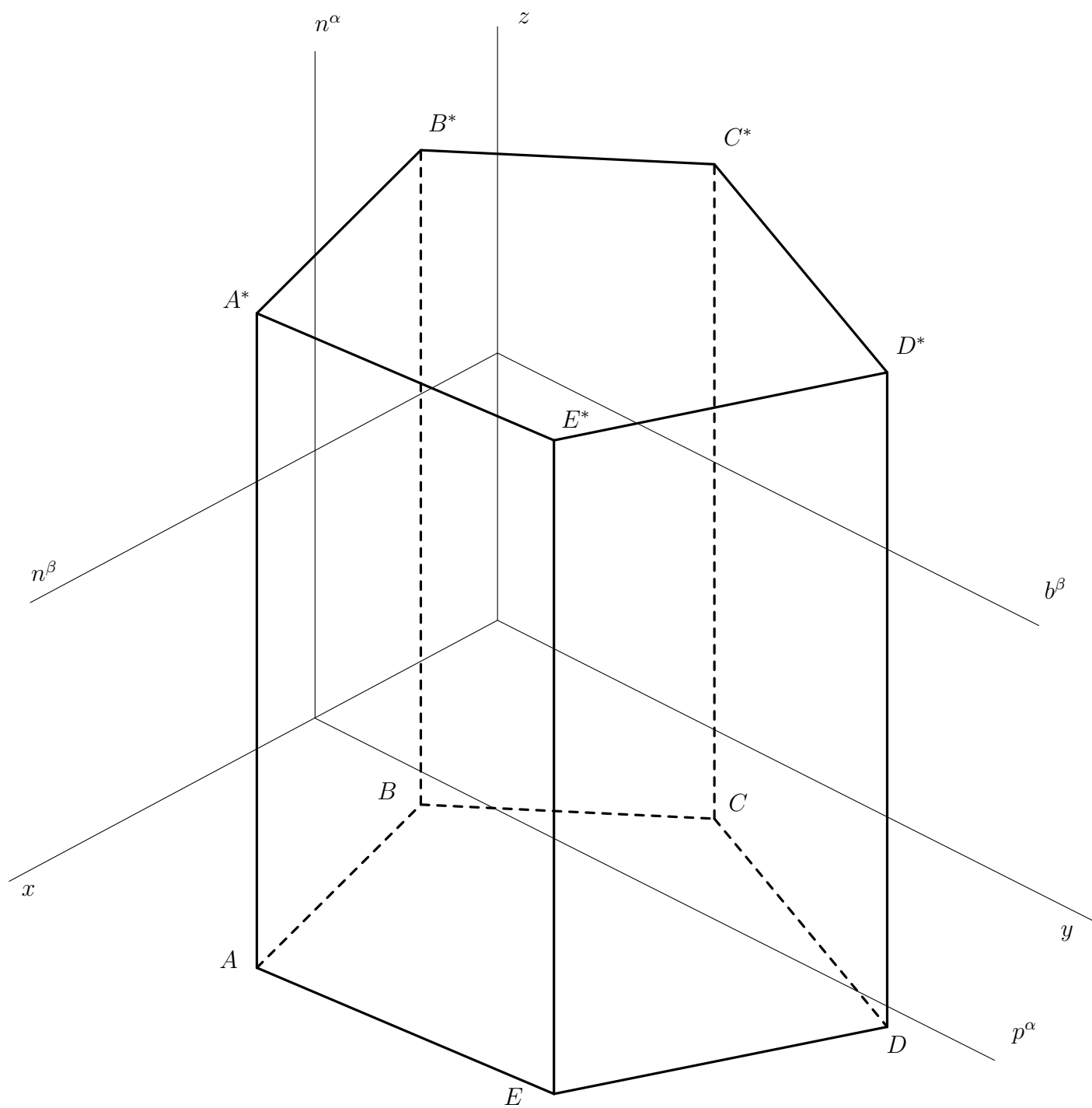
Příklad 89. Sestrojte řez trojbokého jehlanu s rovinou α . Podstava ABC jehlanu leží v rovině π .

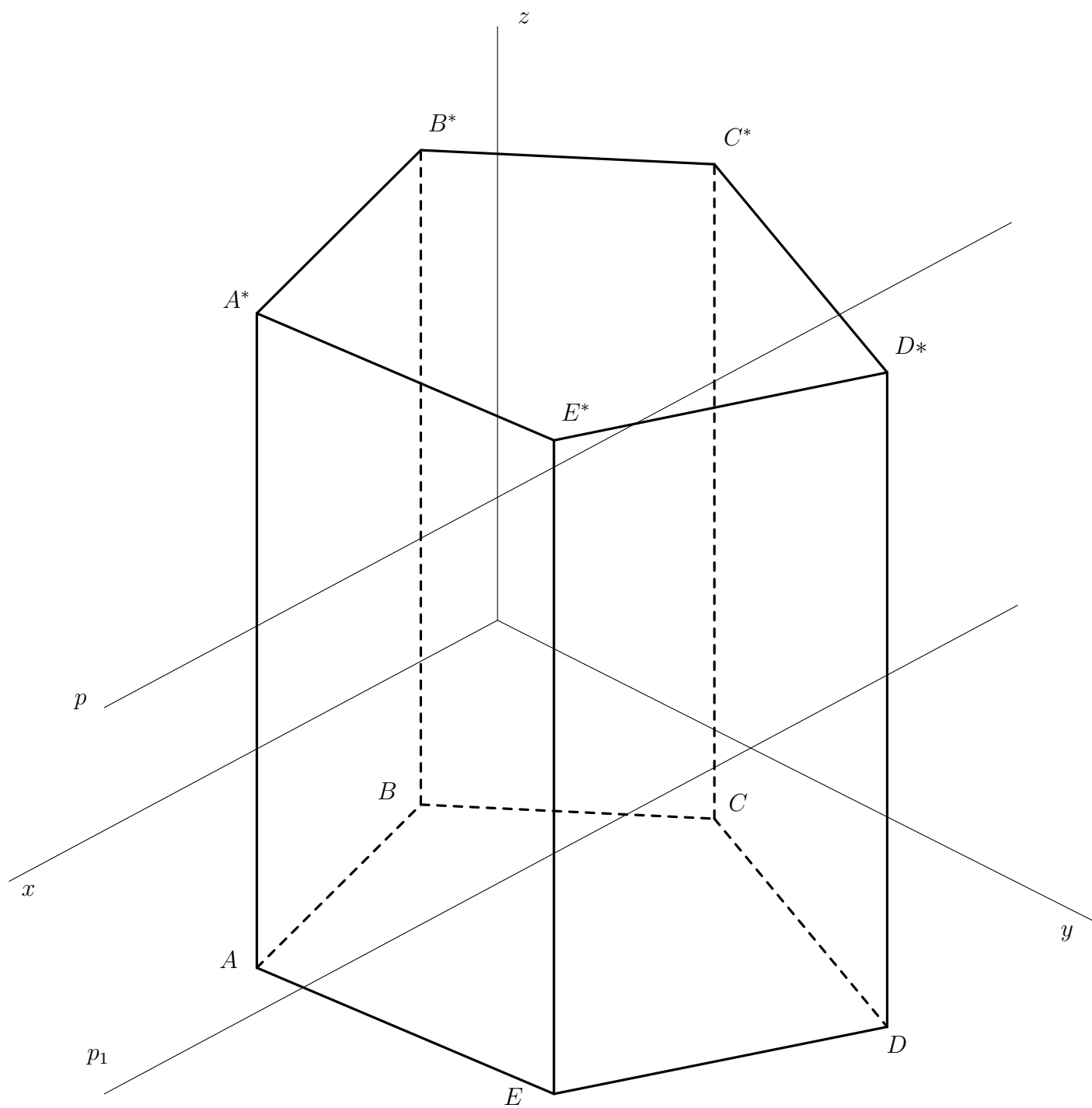
Příklad 90. Sestrojte průsečík přímky p s trojbokým jehlanem s podstavou ABC v rovině π .

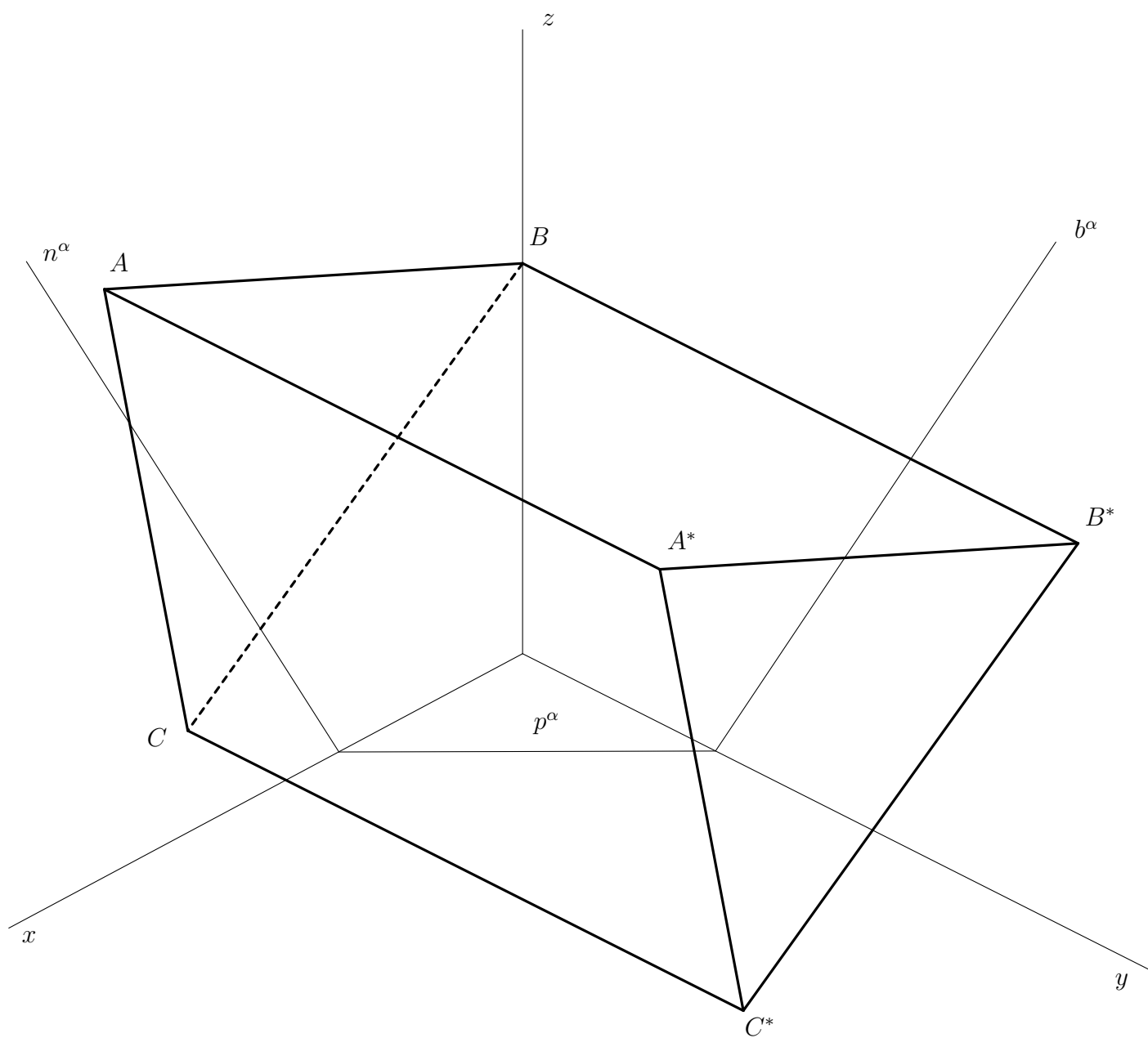
Příklad 91. Sestrojte řezy pětibokého hranolu s rovinami α a β . Podstava $ABCDE$ leží v rovině π .

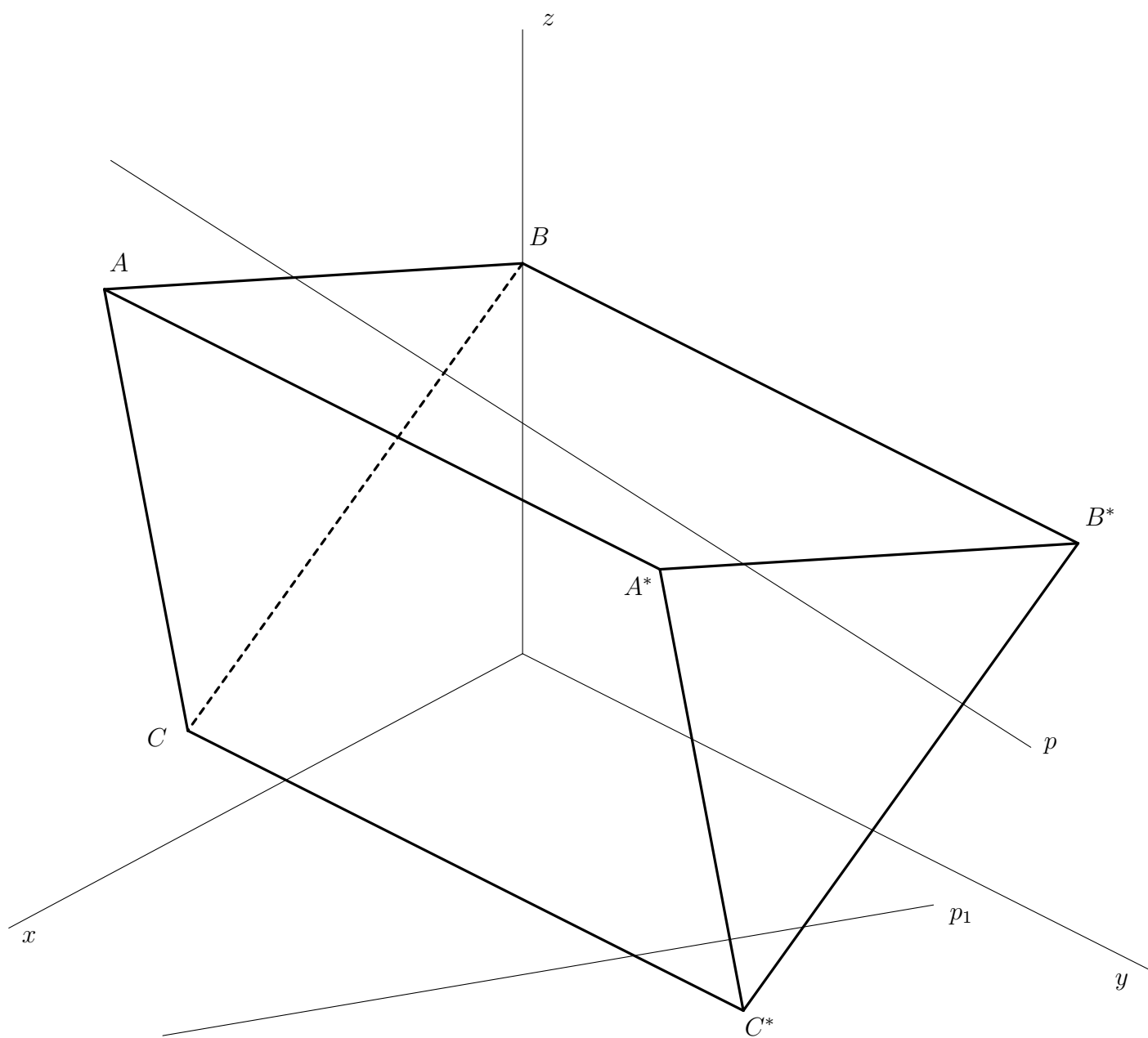
Příklad 92. Sestrojte průsečík přímky p s pětibokým hranolem s podstavou $ABCDE$ v rovině π .

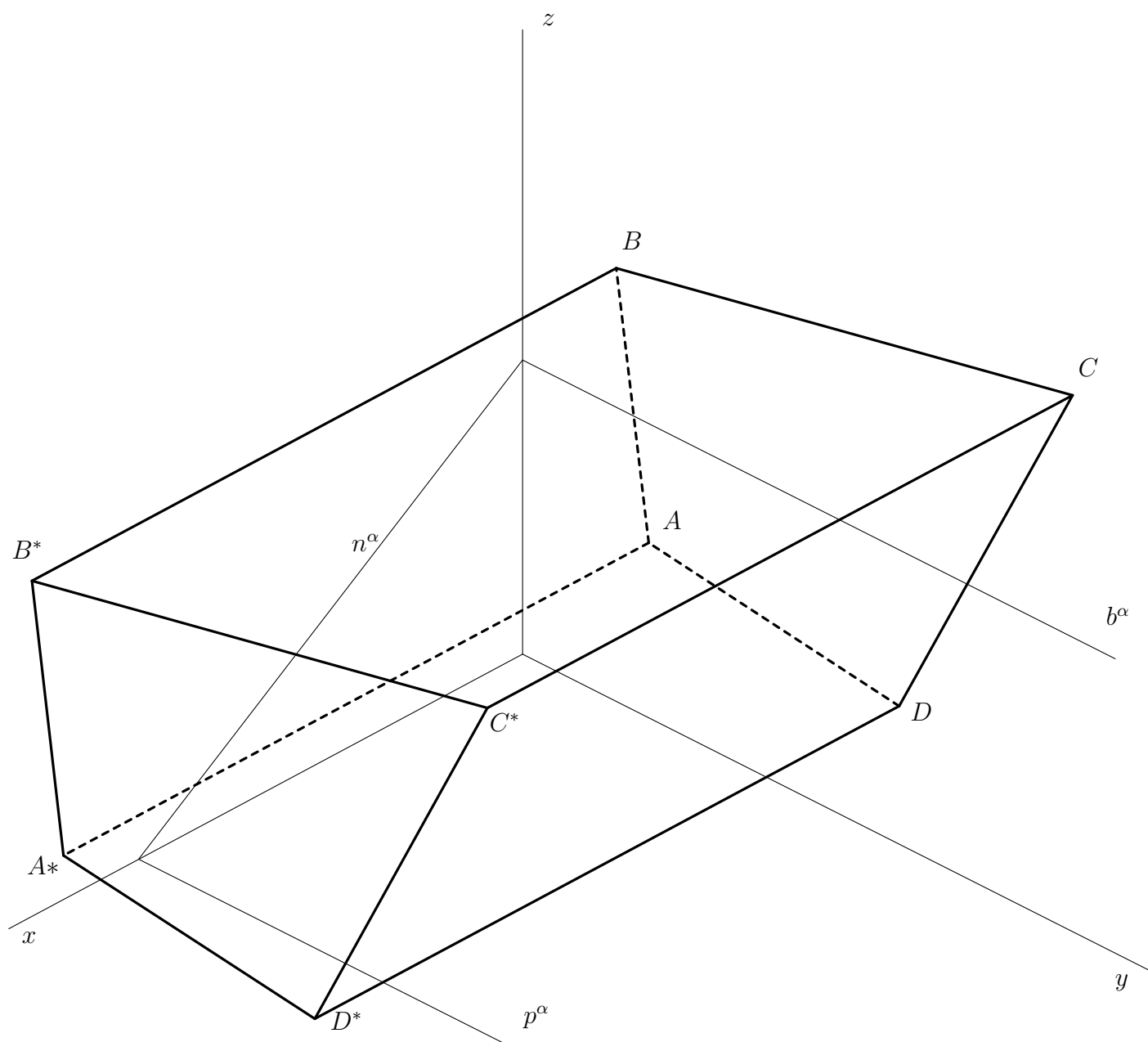
Příklad 93. Sestrojte řez trojbokého hranolu rovinou α . Podstava ABC leží v rovině ν a $B \in z$.

Příklad 94. Sestrojte průnik trojbokého hranolu s přímkou p . Podstava ABC leží v rovině ν a $B \in z$.

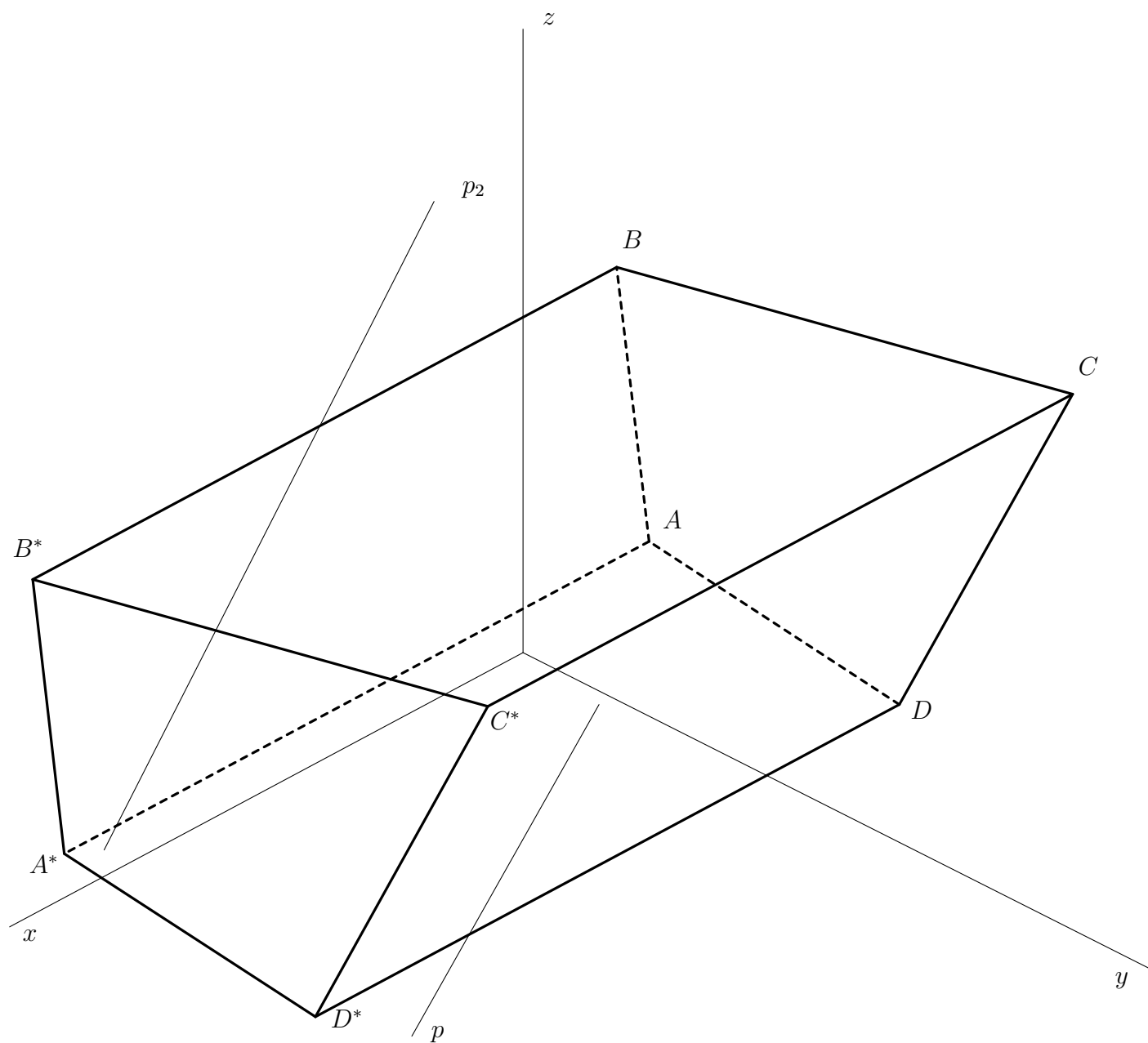

Příklad 95. Sestrojte řez rovinou α s kolmým čtyřbokým hranolem s podstavou v rovině μ .

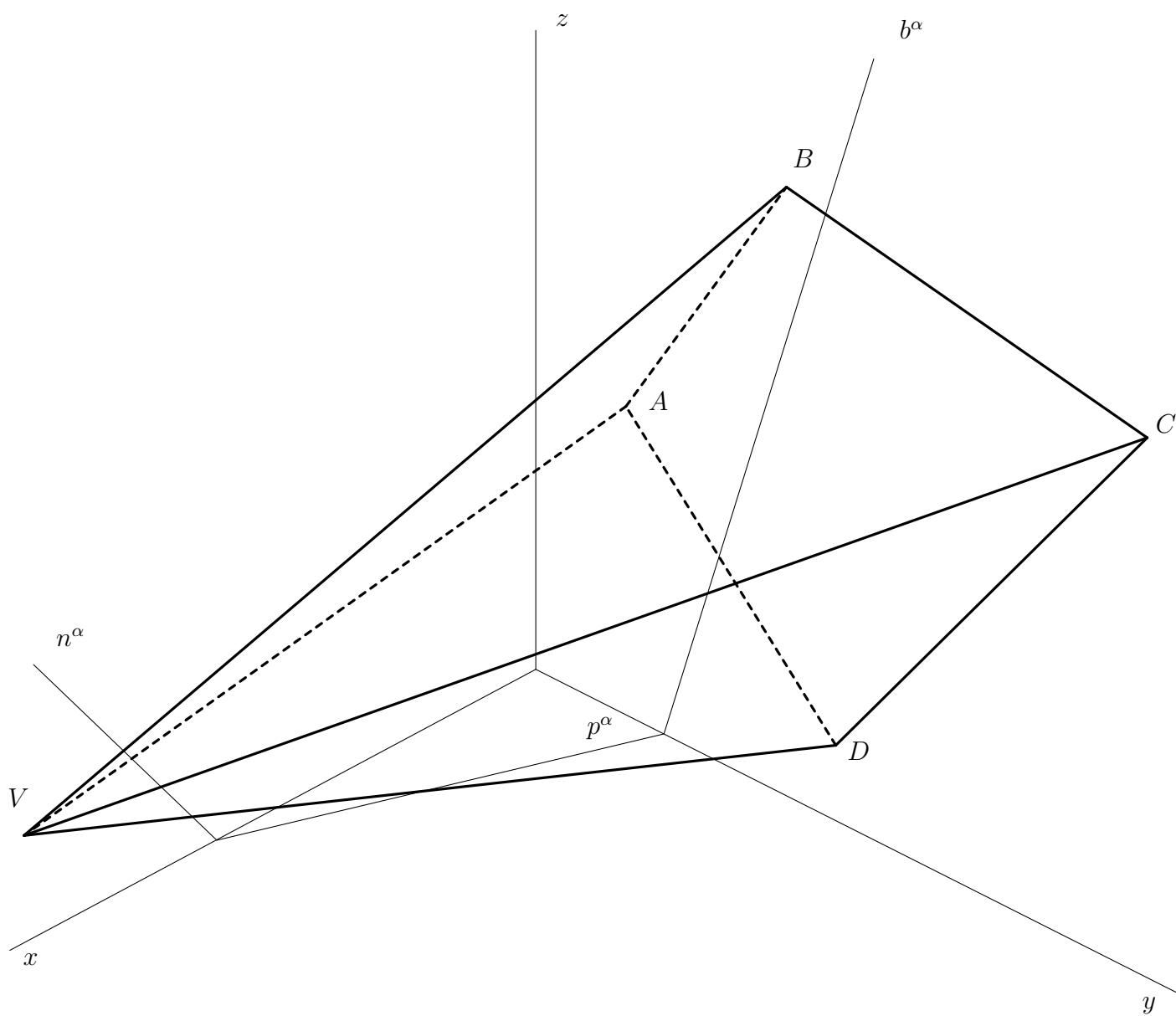

Příklad 96. Sestrojte průnik přímky p s kolmým čtyřbokým hranolem, jehož podstava $ABCD$ leží v rovině μ .

Příklad 97. Sestrojte řez rovinou α se čtyřbokým jehlanem s podstavou $ABCD$ v rovině μ .

Příklad 98. Sestrojte průsečík přímky p se čtyřbokým jehlanem s podstavou $ABCD$ v rovině μ .

